

Muz 267

E-20.
Sz. 653

ZAMB. TUD. KÖNYVTÁR
Könyvtár-üzemi körrendeletéhez.
Könyvtár-üzemi 16. száma

Lelt. sz. 712

TÁJÉKOZTATÓ

A KORSZERŰ HADSEREGEK
PÁNCÉLJÁRMŰVES CSAPATAINAK
ALKALMAZÁSÁRÓL.

1. FÜZET.

PÁNCÉLGÉPKOCSIK.

A m. kir. honvédelmi minisztérium kiadványa

BUDAPEST

AS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDÁJA

1927.

Muz 267

1927. évi 8796 Elnökség számaú körrendelethez.
Honvédségi Közlöny 16. száma.

E-20.

160. **BELENCHÍZVE 19**

TÁJÉKOZTATÓ

A KORSZERŰ HADSEREGEK
PÁNCÉLJÁRMŰVES CSAPATAINAK
ALKALMAZÁSÁRÓL.

1. FÜZET.

PÁNCÉLGÉPKOCSIK.

A m. kir. honvédelmi minisztérium kiadványa

BUDAPEST

PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDÁJA

1927.

LUDOVIKA AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA.

ZMKA. TUD. KÖNYVTÁR

ARCHIVUM

Lelt. sz.: 712

Körrendelet.

Az ⁵⁰⁰⁰
Elnökség—1924. számú körrendeletem folyo-
mányaképen a korszerű hadseregek páncéljárműves
csapatainak alkalmazására vonatkozó «Tájékoztató»
kiadom.

Budapest, 1927 június hó 27-én.

Cseréy s. k.

m. kir. honvédelmi minisster.

e) Az időjárás és napszak kínálta előnyök kihasználása... ..	24
f) A páncélgépkocsin kívül vívott (gyalog) harcban való jártasság	24-25

I. FEJEZET.

Általános tudnivalók	27-34
1. §. A Tájékoztató felépítése	27
2. §. Alapfogalmak és elnevezések	28-31
A) Zártrendre vonatkozólag	28-29
B) Harcra vonatkozólag	30-31
3. §. A parancsnok magatartása és tartózkodási helye	32-33
4. §. A parancsadás	33-34

II. FEJEZET.

A páncélgépkocsi raj	35-73
5 §. A páncélgépkocsi raj szervezete	35
A páncélgépkocsi raj állománya	35
A páncélgépkocsi személyzetének beosztása	35
A páncélgépkocsi fegyverzete	35
6. §. A páncélgépkocsi raj zártrendje	35-41
Alapállás!	36
Kezelők előre (hátra)!	37
Kezelők jobbra (balra)!	38
Beszálláshoz kész!	39

	Oldal
Gépkocsiba !	39
Kiszálláshoz kész !	39
Gépkocsiból !	39
A motor megindítása és a mozgás megkezdése	40-41
Állj !	41
Harckészültség !	41
Tűzkészültség !	42
7. §. A páncélgépkocsi raj harcban ..	41-73
I. Az alkalmazás alapelvei	41-46
A páncélgépkocsi raj magatartása harc alatt	48
A páncélgépkocsi rajparancsnok kötetmei	44-46
A páncélgépkocsi rajparancsnok helyettese	44
A páncélgépkocsi rajparancsnok helye	44
II. Az ellenséges tűz körletében való mozgás	46-48
Figyelőszolgálat beosztása	46
Megállási helyek kiválasztása	47
Álcázás, burkolás	47
Akadályokon, műtárgyakon való áthaladás	47-48
Hátblztosítás	48
III. A páncélgépkocsi raj harceljárása általában	48-58
Támadási parancs. Példák	49-52
A tűz megkezdése. Példák	53-56
Tartalók páncélgépkocsi raj előnyomulása és feladata	56-57

A páncélgépkocsi vezető és a többi személyzet kötelessége... ..	57-58
IV. A páncélgépkocsi raj felderítő és menetbiztosító szolgálatban ...	58-59
Felderítő osztaghoz beosztott páncélgépkocsi raj feladata és magatartása	58-59
Elővédhez beosztott páncélgépkocsi raj magatartása... ..	59
V. Támadásban	60-64
A) <i>Találkozóharc</i>	60-61
B) <i>Védelemhez felfejlődött ellenség ellen</i>	61-63
C) <i>Üldözésben</i>	63-64
VI. Védelemben	64
VII. Visszavonulásban	64-65
VIII. Helységekért, erdőkért vívott harcban	65-66
IX. Magatartás megrohanás és üzemképtelenné, illetve harcképtelenné válás esetén	66-67
X. Üzemzavarok elhárítása	68
XI. Magatartás menetakadályok elhárításánál	68-70
Hevenyészett akadályok	69
Tartós akadályok	69
Hevenyészett akadályok előtt való magatartás	69-70
Tartós akadályok előtt való magatartás	70
XII. Magatartás gázveszéllynél	71

XIII. Magatartás ellenséges repülőkkal és harcokocsikkal szemben... ..	71-72
XIV. Anyagi gondoskodások	72-73

III. FEJEZET.

A páncélgépkocsi szakasz	75-98
8. §. A páncélgépkocsi szakasz szer- vezete	75-77
A páncélgépkocsi szakasz állo- mánya	75
Szakaszbeosztás	75
Első felállítás és elnevezések ...	76-77
A szakasz kötelék beleszolgálatban és harcban	77
9. §. A páncélgépkocsi szakasz zárt- rendje	78-87
I. Alakzatok	78-79
Vonal	78
Oszlop	78
Menetoszlop	78
Iránykocsi	79
II. Sorakozás	79-80
A páncélgépkocsi szakasz sorako- zása	79
Fóvetés	80
Jelentés... ..	81
III. A mozgás megkezdése és besztür- tetése	81-84
Előremozgás megindítása	81
Menetsebesség szabályozása	82

	Oldal
Hátramozgás megindítása	83
Távközők változtatása	83
A mozgás beszüntetése	84
IV. Alakzatváltoztatás... ..	84-87
Alakzatváltoztatás sorakozási alak-	
zatból	84
Alakzatváltoztatás menetoszlopból	84-87
10. §. A páncélgépkocsi szakasz harc-	
ban	88-98
I. Az alkalmazás általános elvei és	
a vezetés	88-89
Általában	88
Önállósított páncélgépkocsi sza-	
kasz megerősítése	88
A szakaszparancsnok kötelessége	88
A szakaszparancsnok tartózkodási	
helye... ..	88-89
A szakaszparancsnok helyettese...	89
II. A páncélgépkocsi szakasznak el-	
lenséges tűzkörletben való moz-	
gása... ..	89-90
Általában	89
Összeköttetés fenntartása	89
Távközők szabályozása	89-90
Figyelőszolgálat beosztása	90
Menetakadályok elhárítása	90
Hátbiztosítás	90
III. A páncélgépkocsi szakasz harc-	
eljárása	91-96
A) Általában	91
B) Támadásban	92-95

	Oldal
C) Védelemben	95
D) Üldözésben, visszavonulásban, halogató és színtelt harcokban	95-96
IV. Felderítő és menetbiztosító szolgálathban	97
V. Helységekért és erdőkért vívott haroban	97
VI. Anyagi gondoskodások	98

IV. FEJEZET.

A páncélgépkocsi század 99-115

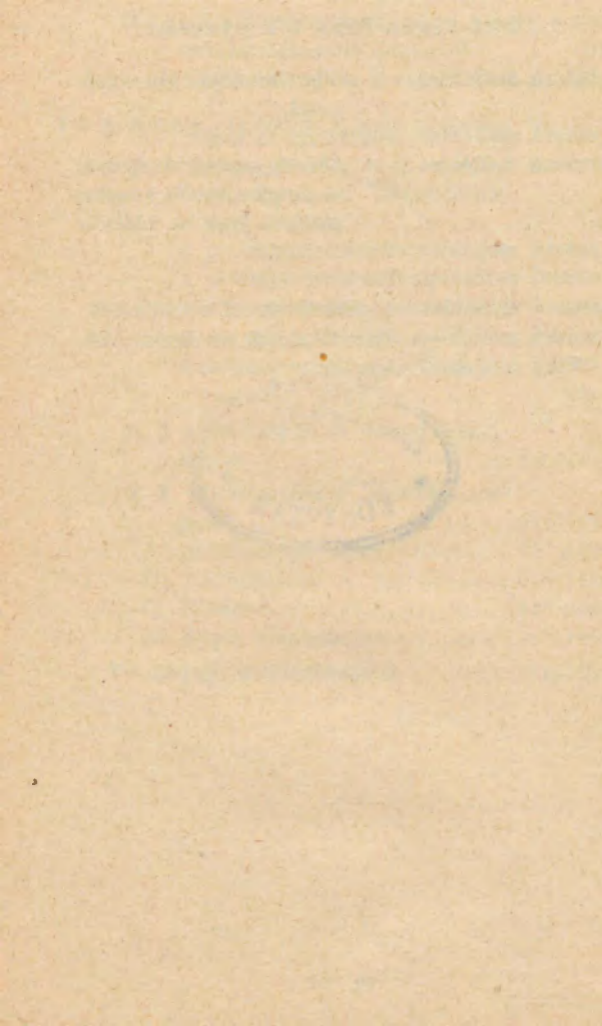
11. §. A páncélgépkocsi század szervezete	99-100
A páncélgépkocsi század részal ..	99
A századparancsnok felelőssége	100
12. §. A páncélgépkocsi század zártrendje	100-107
I. Alakzatok	100-104
Oszlop	101-102
Menetoszlop	103-104
II. Sorakozás	104-105
Sorakozás oszlophan	104-105
Sorakozás menetoszlophan	105
III. A mozgás megkezdése és beszüntetése	105-106
A mozgás megindítása	105-106
Menetsebesség szabályozása	106
Távközők változtatása	106
A mozgás beszüntetése	106

	Oldal
IV. Alakzatváltoztatások	107
Alakzatváltoztatás oszlopból ...	107
Alakzatváltoztatás menetoszlopból	107
13. §. A páncélgépkocsi század harca	107-115
I. Általános szabályok és vezetés	107-109
A páncélgépkocsi század jellem- zésé... ..	107
A páncélgépkocsi század vezetése	108
A páncélgépkocsi századparancs- nok intézkedési egységgel... ..	108
A vonatszakas tagozása	108-109
A vonatszakas parancsnok he- lyettese... ..	109
II. A páncélgépkocsi század harcel- járása	110-111
III. A páncélgépkocsi század moz- gása	111-115
A) <i>Az ellenséges tűzkörletben</i> ...	111-112
B) <i>Támadásban</i>	112-113
C) <i>Védelemben</i>	113-114
D) <i>Egyéb alkalmazásban</i>	114
IV. Anyagi gondoskodások	114-115

A füzet végén függelék gyanánt:

1. számú melléklet: A «Vp» mintájú páncélgépkocsi.
2. számú melléklet: Fegyverzet és lőszer.
3. számú melléklet: A páncélgépkocsi csapatnál a parancsadást és híradást szolgáló jelek és jelzések.
4. számú melléklet: Vasúti szállítás.
5. számú melléklet: Vontatás.
6. számú melléklet: A páncélgépkocsi elrombolása.
7. számú melléklet: Tiszteletadások és díszszemlék.
8. számú melléklet: Ábraftűzet.

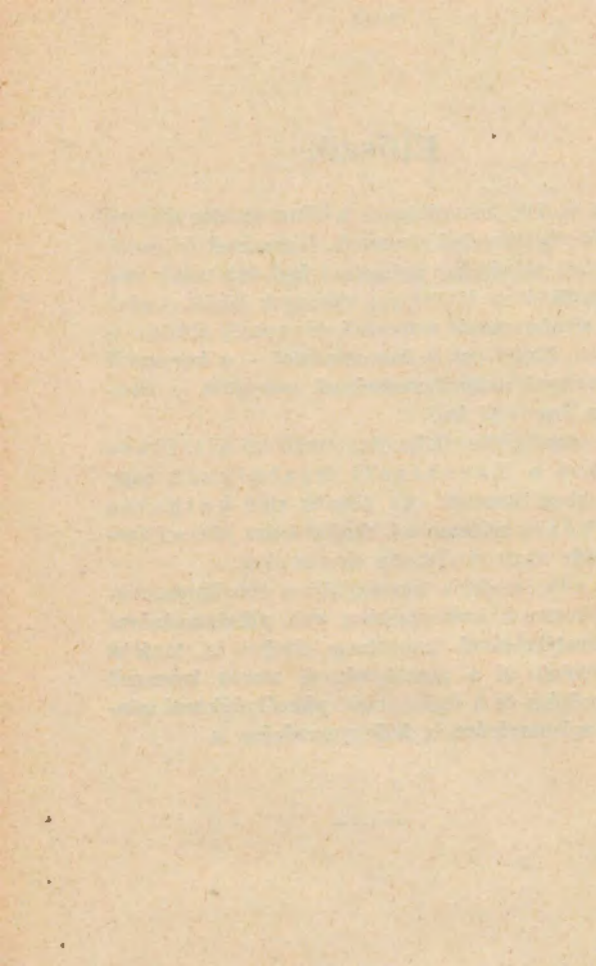

Előszó.

A m. kir. honvédségnek a békeszerződés értelmében páncélgépkocsijai nincsenek. *Ilyeneknek fellépésével mégis mindenkor számolnia kell és a velük való együttműködésre különleges viszonyok között (karhatalmi alkalmazásnál rendészeti szerveknél) alkalom is adódhat. Ezért ezt a harceszközt — a korszerű hadseregek szabályzatának alapján — alaposan ismerni kell.*

A páncélgépkocsik harcára vonatkozó általános elveket a Harcászati Szabályzat nagy vonásokban ismerteti. Az ellenük való hathatós védekezés módszerének elsajátítására jelen «Tájékoztató» nyújt részletesen támpontokat.

A «Tájékoztató» összefoglalja a páncélgépkocsinak a korszerű hadseregekben való alkalmazásával és harceljárásával kapcsolatos elveket is, továbbá támpontokat ad a páncélgépkocsi csapat korszerű szervezésére és a legismertebb páncélgépkocsi minták megismerésére és felfegyverzésére is.

BEVEZETÉS.

I. A páncélgépkocsi csapat harci jelentősége.

(H. Sz. I. 25. b.)

1. A páncélgépkocsi csapatra általában sokoldalú, nehéz és mindenkor nagy felelősséggel és veszéllyel járó feladatok hárulnak. 1.

Ezeknek a testet és lelket egyaránt őrülő nehéz megpróbáltatásoknak csak válogatott, izzó hazaszeretettől és mély kötelességérzettel fűtött lelkű, edzett és felkészült test tud szilárdan ellentállani.

A kiképzés és alkalmazás sokoldalúsága a csapat minden egyes tagjának mind testben, mind lélekben való szigorú megválogatását, később pedig mindenkitől a legodaadóbb és fáradtságos munkát követeli meg.

2. A páncélgépkocsi csapat becsülje meg a harcának jellegét legjobban kidomborító páncélgépkocsiját, de ne riadjon vissza attól sem, hogy annak sérülése esetén feladatát nélküle is jó gyalogosként becsülettel oldja meg. 2.

3. Ha hivatására és fegyvernemére büszkén készül fel a harcra, helyét még a 3.

legreménytelenebb helyzetben is meg fogja állhatni és becsülettel végzett munkáján kívül az elismerés és nagyrabecsülés lesz erőfeszítésének legszebb jutalma.

4. 4. A páncélgépkocsi alkalmi támadó harc- eszköz, melynek alapeleme a meglepetés- szerű fellépés.

Hosszantartó harcra nem való. Gyors, merész és kiméletlen fellépés jellemozzék.

Jellegzetes tulajdonsága az, hogy menet- közben is tüzeltet.

Erejét csakis a benne elhelyezett tüzgépek tüze képviseli, melyet gyorsan szállíthat. Ezt az aránylag nagy tüzert csak akkor értékesítheti tökéletesen, ha az ellenséget meglepnie sikerül. Hosszantartó tüzet nem fejthet ki. Egymást követő tüzcsapásokkal fog hatni. A tüzcsapások hatását különböző irányból való összpontosításokkal fokozhatja. *A páncélgépkocsi nagy célt nyújtó gép, rejtett lövegeknek kedvező célja.*

Eme sajátosságainál fogva nem alkalmas arra, hogy önállóan, egyenkint, rendszeresen alkalmazzuk a harcra. Nagy erkölcsi és anyagi hatásra csak több páncélgépkocsi számíthat együttesen, — *főleg gyorsan mozgó fegyverekkel együtt.*

5. 5. A páncélgépkocsi hasznát főként ott látjuk, ahol veszélyeztetett nagy területeknek gyors és biztos átszeléséről van szó. Evvel a ténykedésével a tartós harcra inkább hivatott fegyver- nemeket nagy fáradságtól kímélheti meg.

Hivatása tehát főként a hadműveletek kezdetén, a távolfelderítésben, az ellenséggel való

érintkezés felvételében, az üldözésben és visszavonulásban, továbbá a közelfelderítő, menetbiztosító és összekötő szolgálatban való közreműködés (H. Sz. I. 985.).

II. A páncélgépkocsi csapat fegyverei.

(H. Sz. I. 25. b.)

A) A páncélgépkocsi csapat nehéz fegyverei.

6. A páncélgépkocsi csapat nehéz fegyverei: a géppuska, a nehéz géppuska, a kis űrméretű löveg és a lángszóró. 6.

7. A géppuska a páncélgépkocsi csapatnak leg-hatalmasabb tüzeszköze és mert feladatait leginkább velök fogja megoldani, jellegzetes fegyvere is. 7.

Jellemzését a H. Sz. I. része a 21. pontban és az A. mellékletben adja.

Alkalmazása a páncélgépkocsi sajátosságainál fogva eltér a gyaloggéppuskás alakulatoknál való alkalmazástól, mert hatásos tüze mozgás közben a gépkocsi rázkódtatása és a személyzet szűk látómezeje miatt csak a kis és legkisebb távolságokra korlátozódik.

Feladata tehát az, hogy az ellenség közvetlen közelében nagy lögyorsaságának kihasználásával erkölcsi és anyagi hatást érjen el.

8. A nehéz géppuska és a löveg a páncélgépkocsi csapat alkalmi fegyvere. 8.

Ezeket a H. Sz. I. része 21. pontjában és a B. mellékletében ismerteti.

A páncélgépkocsi csapat könnyű fegyverei. Korszerű hadseregek páncélgépkocsi csapatainak szervezete.

Amíg a nehéz géppuskákat a páncélgépkocsi csapat leginkább ellenséges páncéljárművek és csatarepülőek leküzdésére alkalmazza, addig a löveget az ellenséges páncéljárművek leküzdésén kívül még kisebb helyi ellenállások gyors leküzdésére és főként meglepett, összetömrült élő célok ellen alkalmazhatja kiváló eredménnyel.

9. 9. A lángszórót, mint a páncélgépkocsi csapatnak önvédelmi fegyverét, rendszerint közvetlen megtámadtatás esetén alkalmazza.

B) A páncélgépkocsi csapat könnyű fegyverei.

10. 10. A páncélgépkocsi csapat könnyű fegyverei: a golyószóró, a puska, a pisztoly, a kézigránát és a szurony (rohamkés).
11. 11. A golyószóró és puska (*jellemzését* lásd H. Sz. I. A. melléklet) a páncélgépkocsi csapat számára közelharcfegyver. Páncélgépkocsiból való alkalmazásuk csakis a legkisebb távolságokon belül eredményes. Ezért tehát csakis közvetlen megtámadtatás, valamint a páncélgépkocsi tűzemképtelensége esetén, gyalogharcban alkalmazza azokat a páncélgépkocsi csapat.
12. 12. A pisztoly, kézigránát és szurony (rohamkés) a páncélgépkocsi csapatnál is közelharcfegyver. *Jellemzésüket* és feladataikat a H. Sz. 21. pontjában és A mellékletében találjuk.

III. A korszerű hadseregek páncélgépkocsi csapatainak szervezete.

13. 13. A páncélgépkocsi csapat szervezetére a szükséges mértékben a «Tájékoztató» az egyes rendszerezésített egységeknél mutat rá.

A páncélgépkocsi csapat harcseivel. A támadó akarat.

IV. A páncélgépkocsi csapat harcseivel.

14. A páncélgépkocsikat csak ritkán alkalmazhatjuk támogató fegyverekként közvetlenül a döntés kivívásánál. 14.

Feladatuk inkább a döntést megelőző és az ezt követő harcténykedéseknél való sokoldalú és merész közreműködés.

Harctevékenységtüket mindig a rajtaütés-szerű meglepő támadás jellemezze.

15. Az általános katonai erényeken (hazaszeretet, 15. vitézség, szívósság, elszánt akarat, vasfegyelem, önmegtagadás, hidegvér) kívül a páncélgépkocsi csapat sikeres harctevékenységének alapvető tényezői:

a) a természetté váló támadó akarat,

b) az ellenség meglepésére való törekvés.

c) a fegyvernemek harcsejében való tökéletes ismeretében gyökerező, azokkal való szoros együttműködés,

d) szokatlan ellenséges harceszközökkel szemben a hidegvér megőrzése és az időjárás viszonyosságával, valamint a páncélgépkocsi belsejében végzendő — nehéz és idegeket felőrlő — szolgálattal szemben való edzettség,

e) az időjárás és napszak ktnálta előnyök hihasz-nálása,

f) a páncélgépkocsi kívül vívott — rendszerint önvédelmi — harcban való jártasság és legnagyobb elszántság.

a) A támadó akarat.

16. A páncélgépkocsi csapat harctevékenységének alapja a mindenkor kész támadó szellem. 16.

A támadó szellemet tehát minden eszközzel ápolni és a végletekig fejleszteni kell.

Az ellenség meglepése. A fegyvernemekkel való együttműködés.

Az a páncélgépkocsi csapat, melybe a támadó akaratot már a kiképzés alatt belénevelték s amely a támadó harc alapelveit fölényes fokig elsajátította, bátran használhatja fel ezt a tulajdonságot még számban túlerejű és korszerűbb fegyverzetű ellenséggel szemben is elszánt, mindent keresztülgázoló támadásra.

b) Az ellenség meglepése.

17. 17. A páncélgépkocsi csapat a páncélgépkocsik sajátosságainál fogva (H. Sz. I. 985.) a siker érdekében minden körülmények között törekedjék az *ellenség meglepésére*.

Az ellenség meglepését a kinálkozó terepfedezetek, az éjszaka, a köd és eső kihasználásával végrehajtott merész támadással éri el.

c) A fegyvernemekkel való együttműködés.

18. 18. A páncélgépkocsik feladataikat rendszerint valamilyen fegyvernemmel, de *főként gyorsan mozgó alakulatokkal együtt fogják megoldani*.

Mínthogy a páncélgépkocsi alakulatokat ily együttműködéseknel rendszerint alárendelik valamely más csapat parancsnokának, az együttműködés részleteire ez utóbbtól kapott feladat lesz a döntő.

E feladat megoldását a helyzet, az úthálózat, útminőség, az ellenségtől való távolság, a napszak és az időjárási viszonyok befolyásolják. Más lesz a végrehajtás módja, ha gépkocsiszállítás biztosításáról, más, ha távolfelderítésről, oldalak biztosításáról, fontos pont birtokbavételéről, rajtaütésekről van szó, vagy ha pl. helységben vagy erdőben való harcoknál kell közreműködni.

Szokatlan ellenséges harceszközök, stb.-vel szemben való edzettség.

Sokszor a páncélgépkocsikat feladata a kikutló csapatához köti, más esetben nem.

19. A helyes együttműködésnek alapja **19.**
mindenkor a vezetés részéről

a feladatoknak határozott megjelölése, az összeköttetésről való gondoskodás;

a páncélgépkocsi csapat parancsnokának részéről az általános helyzetnek, a vezető szándékának ismerete és a feladatnak minden körülmények között szemelött való tartása.

Eltől szolgáljon, hogy a páncélgépkocsik szükséges biztosításáról mindig az a parancsnok gondoskodik, akinek alárendelték azokat. A páncélgépkocsi alakulatoknak önmagukról való biztosítása a kocsik kevés számánál fogva erőt emészt és erősen csökkenti az erélyes támadáshoz mindenkor megkívánt harcértéket.

A páncélgépkocsi csapat nem alkalmas hosszantartó, folyamatos erőlködésre. Mindenkor kíméletlen támadó fellépésével feladatának gyors megoldására kell törekednie. Ennek végeztével a harcból ki kell vonni, hogy újabb bevetéshez készen álljon.

d) Szokatlan ellenséges harceszközök és az időjárás, valamint a páncélgépkocsi belsejében végzendő — nehéz és idegeket felőrlő — szolgálattal szemben való edzettség.

20. Ellenséges repülő ellen a páncélgépkocsi **20.**
csapatban a légvédelemnek szokásszerűvé kell válnia (figyelés, rejtőzés, burkolás, tüzeszközök használata). (H. Sz. I. 25. pont.)

21. Meg kell óvni hidegvérét és higgadtságát **21.**
harokocsikkal, gáztámadással és egyéb szokatlan vagy

új harceszközökkel szemben is, mert ezekkel *rend szerint elsőnek fog találkozni.*

22. **22.** Az időjárás viszontagságaival szemben fokozott mértékben edzettnek kell lennie.

23. **23.** A páncélgépkocsik belsejében mozgás közben nagy a hőség. Ezzel szemben oly mértékű edzettséget kell követelni, hogy a végrehajtandó fogások és harc tevékenység a páncélgépkocsi belsejében huzamosabb időre terjedő tartózkodásnál se veszítsenek rugékonyságukból.

e) Az időjárás és napszak kínálta előnyök kihasználása.

24. **24.** A páncélgépkocsi csapatnak értenie kell ahhoz, hogy harcolveit az időjárás és a napszak nyújtotta előnyök használásával (köd, eső, hajnali és esti szürkület) a *legteljesebb módon érvényesíthesse.*

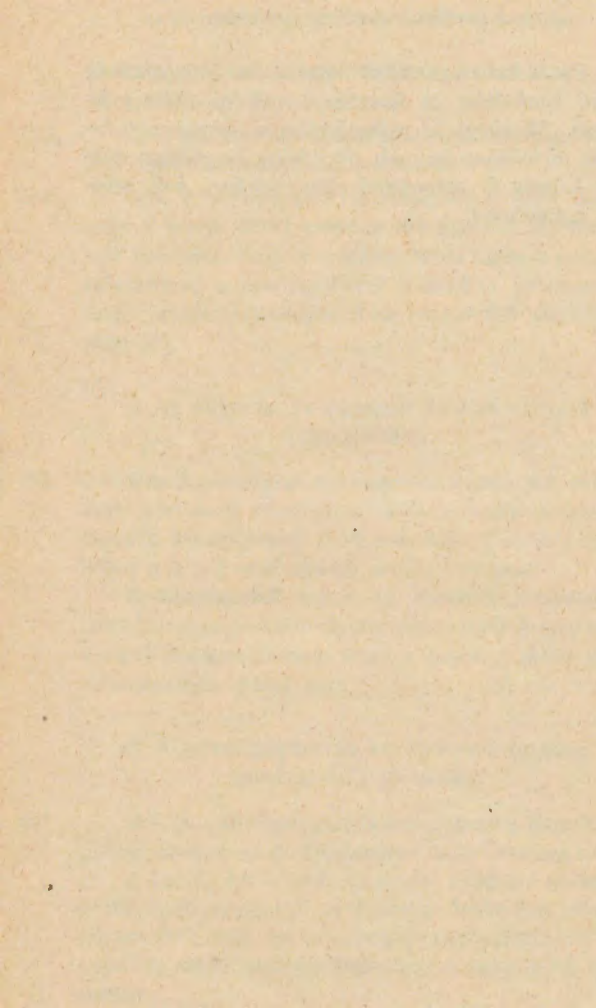
Sajátosságainál fogva ez fokozott jelentőségű, mert bizonyos feladatokat csakis az időjárás nyújtotta előnyök kihasználásával vagy a napszak kellő megválasztásával oldhat meg.

f) A páncélgépkocsin kívül vívott (gyalog) harcban való jártasság.

25. **25.** A páncélgépkocsik kezelőinek a járművön kívüli harcra való rendszeres alkalmazása tilos.

A kocsin kívül való harc oly *kivételes* esetekre korlátozódik, amikor pl. az üzemképtelenné vált páncélgépkocsiért, vagy ha az már nem volna megmenthető, legalább annak felszereléséért kell a kezelőknek harcolniok.

Ezt a harcot azonban mindig az önfeláldozásig menő elszántság és fölényes verekedni tudás jellemezza. *Minthogy a páncélgépkocsi fegyverei a kezelők birtokában lesznek, önvédelni harcukban ezeknek komoly és számottevő ellenállásával kell mindig számolnunk.*

I. FEJEZET.

Általános tudnivalók.

1. §. A Tájékoztató felépítése.

26. A «Tájékoztató» mindenekelőtt a páncélgépkocsi alakulatok szervezésénél és harceljárásánál használatos fogalmak megértésének, egyöntetű fel fogásának megkönnyítése végett bizonyos alapfogal- makat és elnevezéseket rögzít. Azután kiemeli a pán- célgépkocsi alakulatok parancsnokaira különösképen jellemző tulajdonságokat és ismerteti azok az esz- közöket és módokat, melyek a parancsadás meg- könnyítését célozzák. 26.

További fejezetekben a páncélgépkocsi egységek- kel foglalkozik a «Tájékoztató», még pedig a pán- célgépkocsi raj, a páncélgépkocsi szakasz és végül a páncélgépkocsi század sorrendben. Minden egység számára külön-külön ismerteti a zártrendet, harcren- det és a harceljárást.

A «Függelék»-ben a korszerű hadseregek leg- ismertebb páncélgépkocsi mintáit, továbbá a m. kir. államrendőrségnél használatban levő «Vp» mintájú páncélgépkocsit ismerteti a «Tájékoztató» és néhány oly műszaki és szervezési adatot sorol fel, mely a páncélgépkocsik harcának megismerését megkönnyíti.

2. §. Alapfogalmak és elnevezések.

27. 27. A «Tájékoztató» a Gy. Gy. Sz. 1. füzet 29.—36. pontjaiban rögzített fogalmakat a páncélgépkocsokra vonatkoztatva ugyanolyan értelemben alkalmazza, mint a Gy. Gy. Sz.

A megértés megkönnyítésére ezeken kívül még a következő alapfogalmak és elnevezések rögzítése szükséges:

A) Zártrendre vonatkozólag.

28. 28. Sorakozás és gyülekezés.

Sorakozás alatt a páncélgépkocsi csapat alegységeinek szolgálati szám és első felállítás szerint zárt kötelékbe való állását értjük.

Gyülekezéskor ezzel szemben az éppen elrendelt zárt köteléknek szolgálati szám és beosztásra való tekintet nélkül történő megalakítása a fő.

29. 29. Vannak:

a) Vonalalakzatok és

b) Oszlopalakzatok.

a) Vonalalakzatban az egyes páncélgépkocsik (egységek), térközzel egymás mellett, egysorban állanak.

b) Oszlopalakzatban az egyes gépkocsik vagy a vonalban álló alegységek, távközzel állanak egymás mögött.

Az oszlopalakzat külön neve a menetek alatt használt menetoszlop.

Menetoszlopban az egyes páncélgépkocsik (allegységek) egymás mögött menetelnek közbeiktatott távközökkel.

A menetsebességet a parancsnok mindig az egy óra alatt megteendő kilométerek számával adja meg.

Pl.: «20 km».

30. Vonalalakzatban és a páncélgépkocsi század oszlopalakzatában a kijelölt irányban álló első sor vonala az «*arcvonal*».

Az arcvonal végeit «*jobb*» és «*bal szárny*»-nak hívjuk.

Oszlopalakzatban az oszlop kezdetét «*él*»-nek, a végét «*vég*»-nek nevezzük.

Az alakzat *mélysége* mindig az alakzat első és utolsó páncélgépkocsija (él- és végpáncélgépkocsi) között levő távolság.

Az alakzat *szárnyán mért mélység* az alakzat «*jobb*» vagy «*baloldala*».

31. «*Térköz*» az egymás mellett lévő páncélgépkocsik vagy alegységek között mért távolság.

A térköz — mind az egyes páncélgépkocsik, mind az alegységek között — a jobb első keréktől az oldalt az utolsó páncélgépkocsi jobb első kerekéig számít.

«*Távköz*» az egymás mögött levő páncélgépkocsik vagy alegységek között mért távolság.

A távközt — az egyes páncélgépkocsik, valamint alegységek között — a hátulso faltól a mögöttes páncélgépkocsi hűtőjéig számítjuk. (Kivételek a H. Sz. I. 397. 12. bekezdés értelmében a motorkerékpárok.)

A zártrendre vonatkozó tér- és távközöket a «*Tájékoztató*» a gépkocsikra és személyekre vonatkoztatva a *szövegben lépésben szá'ja meg*.

32. «*Iránykocsi*» az a kocsi, amelyhez a többi páncélgépkocsi a felállításnál vagy menetközben igazodik.

«*Irányszakasz*» az az alegység, amelyhez a csapat többi alegysége mind a felállításnál, mind mozgás közben igazodik.

B) Harcra vonatkozó alapfogalmak és elnevezések.

33. **33.** A páncélgépkocsi alakulatok a harcban külön (szükségessé váló) alakzatot nem ismernek.

Mozgásukban nagyrészt az úthoz kötve, távol az ellenségtől az egyes páncélgépkocsikkal egymástól olyan távokra hajtsanak, amilyeneket az üzem- és működésbiztonság megkíván. Ha az ellenség behatása várható a távközök és sebesség megváltoztatásával (egyes kocsik előrerendelésével) növelhetjük a biztonság és csökkenthetjük az ellenség tűzhatásának fokát.

Ha a feladat úgy kívánja és a terep (úthálózat) megengedi, az egységek egyes kocsikat párhuzamos útra vagy a mellékterepre rendelhetnek ki, hogy a tűzhatásuk szélességben növekedjék.

34. **34.** Támadásban ama páncélgépkocsikat (alegységet), amelyeket határozott feladattal *elől alkalmazunk*, «*küzdők*»-nek nevezzük («*küzdő félszakasz*», «*küzdő szakasz*»).

Azokat a páncélgépkocsikat pedig, melyeket a parancsnok kivételesen esetleg a *küzdők mögött* a maga rendelkezésére visszatart, «*tartalék*» páncélgépkocsiknak nevezzük.

A tartalék elnevezését ama egység után kapja, melynek parancsnoka kikülönítette (szakasz-, századtartalék).

35. Az alegységeket (páncélgépkocsikat) rendszerint egymás mögött, vagy is «lépcsőnkint» alkalmazzuk. **35.**

36. «Szárny», «térköz», «távköz», «mélység» értelemszerűen mint a zártrendben. **36.**

A «jobb» és «bal» elnevezésnél az ellenség felé való irány határoz (H. Sz. II. 18.).

37. Az «iránykocsi» és «irányszakasz» elnevezés és fogalom a harcban ugyanaz, mint a zártrendben. **37.**

38. Támadásban a küzdő páncélgépkocsi egységeknek rendszerint «útvonalat», esetleg útírányt vagy menetsávot utalnak ki. **38.**

39. A páncélgépkocsi akkor *üzemképtelen*, ha a páncélgépkocsin vagy a hajtószerkezeten oly hibák keletkeztek, melyek a páncélgépkocsi mozgásra való képességét **39.**

rövid időre vagy

huzamosabb időre megakadályozzák.

Az üzemzavarok:

a) külső üzemzavarok, azaz olyan hibák, melyeknek elhárításához a kezelőknek a páncélgépkocsi belsejéből részben vagy egészben ki kell szállaniuk.

b) belső üzemzavarok azok, melyeket a páncélgépkocsi belsejéből a kezelők kiszállása nélkül is elháríthatunk.

Harcképtelen az a páncélgépkocsi, melynek működési képességét huzamosabb üzemképtelenség (pl. dugattyú beestülés, sebességváltó fogaskeréktörés, stb.) vagy sérülés teljesen megbénította.

40. A korszerű hadseregek páncélgépkocsi csapatainál a tűz alkalmazására, a fedezésre **40.**

és rejtőzésre vonatkozó fogalmakat és elnevezéseket ugyanolyan értelemben használja jelen «Tájékoztató», mint az általában ismeretes.*)

3. §. A parancsnok magatartása és tartózkodási helye.

41. 41. A parancsnok gyakran kerülhet abba a helyzetbe, hogy magasabb szempontokból kell ítélnie és csapata magatartását annak megfelelően megszabnia.

A gyors ítélőképességből folyó biztos és a körülményekkel számoló elhatározás jellemezzék különösképen.

Olykor csak a *parancsnok példája* lesz az az eszköz, mely az egységek összműködésének irányt szab, ezért a parancsnok személyes magatartásának és ragyogó példaképének a páncélgépkocsi csapatnál döntő a jelentősége. A jó és hatásos parancsnoklásnak alapfeltétele a tekintély és nem utolsósorban az a — parancsnok kimagasló egyéniségének felismerésében gyökerező — bizalom, mely az alárendeltek számára is sokszor oly nehéz sors könnyű elviselésére a legbiztosabb támasz.**)

42. 42. A parancsnok tartózkodási helye zártrendben minden egyeégnél rögzítve van.

Ha egységének vezetése azt megköveteli, a szabályzat rögzítette helyét ideiglenesen el is hagyhatja.

*) Lásd pl. a Gy. Gy. Sz. 1. f. 53. és 53. pontjait.

***) Lásd még a Gy. Gy. Sz. 54., 57. és 58. pontjainak 1. és 3. bekezdését is.

A parancsnok tartózkodási helye harcban:

a) Ha egységei együttesen lépnek fel, a harcoló egységeknél van.

b) Ha egységeit a harcban valamely alkalmazás következtében meg kell osztania, tartózkodjék a fontosabb feladattal megbízott harcegységnél.

A parancsnok helyettesítésére a H. Sz. I. 10. pontja ad szabályt. Ha a parancsnok oly megszire távozott volna, hogy egységeit vezetni nem tudja, helyettese vegye át parancs nélkül is a parancsnokságot és gondoskodjék parancsnokával való összeköttetésről (H. Sz. I. 61. és 72.).

Válságos helyzetekben a parancsnok helye csapatjánál van.

Ha a parancsnok oktat, akkor helyettesének kell vezetnie és a vezényszavakat is adnia.

4. §. A parancsadás.

43. Minthogy a páncélgépkocsiknál a parancsnok 43. alárendeltjével szűk helyen össze van zárva úgy, hogy azok minden szemrebbenését észrevehetik, a parancsnoklásban a nyugodt biztonságnak és a megfontolás szülte határozottságnak különösen nagy a jelentősége.

A vezetés legbiztosabb és leghasználatosabb eszköze a jel, melyet egyedül, vagy vezényszóval együtt alkalmazhat a parancsnok. Sokszor szóbeli parancs lesz a vezetés módja.

44. Irányokat, célokat, stb. érthető módon és nyelven, lehetőleg mutatva, kell megadnia. 44.

A vezényszónak vagy alakzatváltoztatásnak az

egység valamely részében, vagy az egység részeinek mindegyikében való végrehajtásához a szabályzatainkban ismert határozványok a mérvadók. Ugyanaz vonatkozik «*Visszakozz!*»-ra, a parancsnokra és az alparancsnokok öntevékenységére is. *)

45. 45. A páncélgépkocsin kívül lefolyó gyakorlatoknál zártrendben a páncélgépkocsi csapat is nyugodtan és élesen hangsúlyozott vezényszavakat használ.

A *vezényszó* szükség szerint *figyelmeztetőből* és a végrehajtást elrendelő *szó*ból vagy *szótagból* állhat. Utóbbi a harcrendben adott vezényszavaknál elmarad. **)

46. 46. A páncélgépkocsikkal végrehajtandó gyakorlatoknál a *vezényszót elnyujtva, jól hallhatóan, egyfolytában kell kiejteni.*

47. 47. Szakaszkötelékben a gépkocsikon kívül lévő szakasz a *szakaszparancsnok vezényszavára azonnal hajtsa végre.*

Századkötelékben a gépkocsikon kívül lévő század a századparancsnok parancsait annak vezényszavára hajtsa végre.

Ha a páncélgépkocsi csapat (szakasz, század) a páncélgépkocsikban (gépkocsikon) van, a vezénylő parancsnok parancsainak végrehajtása a páncélgépkocsi raj- (gépkocsi-) parancsnok vezényszavára (jelére) következik be.

48. 48. A *H. Sz. II. B. 11. mellékletében tárgyalt* és a páncélgépkocsi csapatra értelemszerűen vonatkozó *jeleken kívül* a páncélgépkocsi csapaton belül alkalmazandó jeleket a «*Függelék*» 3. számú *melléklete* tartalmazza.

*) Lásd pl. a Gy. Gy. Sz. 1. f. 70., 71., 74., 76. és 81. pontjait is.

**) Lásd a Gy. Gy. Sz. 1. f. 66. pontját.

A PÁNCÉLGÉPKOCSI RAJ.

II. FEJEZET.

A páncélgépkocsi raj.

5. §. A páncélgépkocsi raj szervezete.

49. A páncélgépkocsi rajt a rajparancsnok parancsnoksága alatt a páncélgépkocsi, a benne elhelyezett fegyverek és a kezelőszemélyzet alkotják. 49.

50. A páncélgépkocsi raj *parancsnoka* tiszt, vagy altiszt. 50.

51. A *kezelők* létszáma a páncélgépkocsi mintájától függ; általában 3—12 fő. 51.

52. A parancsnokon kívül, aki rendszeren a főirányban egyúttal figyelő is, szükséges: 52.

1 elölvezető,

1 hátulvezető,

1 géppuska (löveg) irányzó.

Ezenkívül helyet foglalhatnak még a kocsiban további kezelők, kísérek, jelentőfutó, őszekötő honvéd, stb.

53. A páncélgépkocsi fegyverzete 1—2 géppuska, melyek közül az 1. számú rendszerint a toronyban van elhelyezve. 53.

Ha a páncélgépkocsin kis űrméretű löveg van, ennek helye rendszerint a torony.

6. §. A páncélgépkocsi raj zártrendje.

54. *Korszerű hadseregekben* a páncélgépkocsiraj kezelőiből, ha páncélgépkocsi nélkül vonulnak ki, a létszám szerint félrajt, esetleg egész (teljes létszámú, vagy csökkentett állományú) rajt állítanak össze. 54.

Ilyen esetben a raj (félraj) minden gyakorlatát a Gyakorlati szabályzatokban rögzített szabályok szerint végzi.*)

55.

55. A kezelők elhelyezkedése a páncélgépkocsin kívül

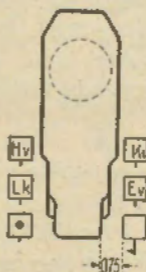
«Alapállás!»-

ban mindig a kocsi mindkét oldalán — a gépkocsitól 1 lépés térközre — egymás mögött olyan, hogy a kocsiba való beszállást a lehető leggyorsabban végezhessék.

A parancsnok baloldalon az élen áll.

«Alapállás!»

1. ábra.

Jelmagyarázat:

Lk = lővegheszlő

Egyébként lásd az 1. mellékletet.

56.

56. «Kezelők előre (hátra)!»

A kezelőknek a kocsi előtt (mögött) 5 lépés- (3-4 m)-re egy vagy két sorban való felállítását rendeli el. Két sorban akkor, ha a kezelők létszáma 3 kezelőnél több.

«Kezelők előre (hátra)!»

*) Lásd pl. a Gy. Gy. Sz. 2. f. 17. §-át.

Kezelők előre (hátra)!

A jobb és baloldali kezelők élénk ütemben a páncélgépkocsi elé (mögé) álljanak fel két sorban úgy, hogy az első sor jobb szárnya a jobb első (hátsó) kerék előtt (mögött) 5 lépésre (3,75 m) a páncélgépkocsi hűtője (hátsó fala) elé (mögé) jusson s a kezelők — jobb szárnytól a bal felé — az «Alapállás» sorrendjében «Vonal» alakzatba kerüljenek.

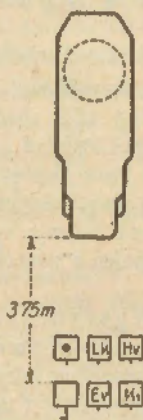
Parancsnok az első sor jobb szárnyán.

Az «Alapállás»-ban balról álló sor kerüljön az első sorba.

«Kezelők hátra!»

Mindkét sor kezelői előbb hátfordulatot hajtanak végre, s a gépkocsi mögötti helyeik elérése után ismét forduljanak arába.

«Kezelők előre!»

2. ábra.

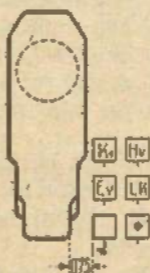
57. «Kezelők jobbra (balra)!»

57.

A baloldali (jobboldali) sor a hátfordulat végre-

hajtása után élénk ütemben menjen a páncélgépkocsi jobb- (bal-) oldalára és ott, az álló sor mellett — kifelé az él-től vég-felé az «Alapállás» sorrendjében — álljon fel.

«Kezelők balra!»

B. ábra.

58.

58.

«Kezelők előre!» alakzathól a vezényszóval
«Alapállás!»

Az első sorban állók «balra át»-ot hajtva végre és menjenek élénk lépésben a páncélgépkocsi bal oldala mellé, attól 1 lépés térközre álljanak meg és forduljanak arccal a menetirányba.

A második sor hajtson végre «jobbra át»-ot és élénk lépésben menjen a páncélgépkocsi jobb oldala mellé.

A páncélgépkocsi parancsnoka a vezényszóval hajtson végre «hátra arc»-ot, maradjon helyben addig míg a sor utolsó kezelőjéhez felzárkózhat, — azután álljon meg a páncélgépkocsitól 1 lépés térközre és forduljon arccal a menetirányba.

59.

59. Minden alakzathól minden más alakzathoz értelemszerűen, közvetlenül, a legegyszerűbb módot és a legrövidebb úton kell megalakítanunk.

60. «*Beszálláshoz kész!*»

60.

Erre a vezényszóra azokat az előkészületeket kell végrehajtanunk, melyekre a kezelők beszállásának gyorsítására szükség van.

A minták szerint az ajtókat a jobb- és baloldalon álló sorból rendszeren az él és vég kezelői nyissák ki és azután siessenek (forduljanak) beosztásukba.

61. «*Gépkocsi*ba!»

61.

Mindkét sor emberei a páncélgépkocsi felé történt egész fordulat végrehajtása után — a páncélgépkocsi-
be — célszerű sorrendben és egymás akadályozása nélkül — szálljanak be, az utolsók az ajtókat zárják le.

62. A kezelők elhelyezkedése a kocsi-
ban annak felépítése és felszerelése szerint nagyon változó.

«*Vigyázz!*»-ban feszes tartásban kell maradniok.

A kocsivezető a jobb és bal kezét helyezze a kormánykerékre és felfelé álló hüvelykujjal fogja azt át.

63. «*Kiszálláshoz kész!*»

63.

E vezényszóra azokat az előkészületeket kell végrehajtanunk, melyekre a kezelők kiszállásának gyorsítására szükség van.

Az ajtókat rendszeren az azokhoz legközelebb levő kezelők nyissák ki.

64. «*Gépkocsiból!*»

64.

A kezelők a felszállás fordított sorrendjében a lehető leggyorsabban hagyják el a páncélgépkocsit és helyezkedjenek el «*alapállásba*».

65. «*Motort indíts!*»

65.

Ha a motor (motorok) indítására nincs külön kezelő kijelölve, az indítás az elülvezető kötelessége.

66. «*Motort állítsd meg!*»

66.

A motor működését be kell a vezetőnek szüntetnie.

67. **67.** A mozgás megkezdésére a motor megindítása után

«*Előre (hátra) ! X kilométer !*»

a figyelmeztető, melyre a kezelőknek menetkésztségbe kell helyezkedniök. A parancsnok

«*Írány..... ! Indulj !*»

vezényszavára meg kell a páncélgépkocsinak indulnia.

68. **68.** Menetközben :

«*Hátra ! X kilométer !*»

vezényszóra a hátramenetet a leggyorsabban meg kell kezdeni.

69. **69.** Hátramenetben :

«*Előre !*»

vezényszóra az előremenetet a leggyorsabb módon meg kell kezdeni.

70. **70.** «*Állj !*»

A vezető a gépkocsi sebességét fokozatosan lassítsa és a páncélgépkocsit a legrövidebb időn belül az úttest jobb karban levő oldalán állítsa meg.

71. **71.** Meghatározott helyen való megálláshoz pl.

«*Az útkanyarulatnál állj !*»

a vezényszó.

Végrehajtásnál — ha ez az adott hely meghatározásával nem ellenkezik — szintén az úttest jobb állapotban levő oldalára kell állanunk.

72. **72.** «*Harokészültség !*»

figyelmeztetőre a következőket kell végrehajtani :

a) *géppuska* (löveg) *irányzó* győződjék meg a géppuska (löveg) kifogástalan állapotáról ;

ha van, a géppuska kezelő vizsgálja meg a löszert és annak helyes hevederezését ;

ha van löveg, evvel ugyanilyen értelemben kell eljárni.

b) a *gépkocsi kísérlők* ellenőrizték az üzemanyagtartályt és hűtőt, ha szükséges pótolják a benzint és hűtővizet, továbbá gondoskodjanak arról, hogy minden benzin és olajkanna meg legyen töltve.

c) a *vezetők* vizsgálják felül a motort és az egyéb gépkocsi műszaki berendezéseket.

d) ha van *összekötő és jelentőfutó*, ezek segédkezzenek a gépkocsivezetők és kísérlők munkáiban.

e) a *parancsnokhelyettes* győződjék meg a jelzőberendezések kifogástalan működéséről és ellenőrizze az esetleg rendelkezésre álló műszaki járőr felszerelését (lásd a 141. pontot).

f) a *parancsnok* ellenőrizze az összes munkálátokat. Ha szükséges reudeljen segítséget vagy maga is segítsen.

Menetközben — ha szükséges — ezek végrehajtása céljából meg kell állni.

Eme előkészületek végrehajtása után a kezelők helyeiket a páncélgépkocsiban újra foglalják el.

73. «Tűzkészültség!»

73.

A páncélgépkocsiban a néző- és szellőztetőréseket be kell zárni,

a tűzgépeket tüzelésre kész állapotba kell helyezni.

7. §. A páncélgépkocsi raj harcban.

I. Az alkalmazás alapelvei.

74. A páncélgépkocsik értékes és nehezen pótolható volta, valamint a korlátoltan rendelkezésre álló üzemanyag megkövetelik, hogy azokkal takarékosan bánjunk és csak akkor s oly fontos feladatokra alkalmazzuk, melyek meg-

74.

oldhatók és eredménnyel kecségtetnek, vagy amikor ezen feladat más módon nem oldható meg.

75. **75.** Páncélgépkocsik alkalmazásánál a teljes mértékű meglepetés életfeltétel, miért is alkalmazás helyüket gyakran változtassák. A meglepetés érdekében sohasem tévezzük szem elől, hogy a páncélgépkocsi alkalmi harceszköz (H. Sz. I. 25. p.), melyet a vezető alkalmi feladatokra tartson vissza. Addig az ellenség elől gondosan el kell rejtetnünk, feladatának végrehajtása után pedig ismét gyorsan el kell tüntetnünk.

76. **76.** A páncélgépkocsi elszigetelt helyzete minden napos. Ilyenkor a kiküldő parancsnokokkal való összeköttetése nem lesz állandó és szoros, tehát parancsnokának sokszor kell önálló elhatározásra jutnia. Ez az elhatározása azonban legyen mindenkor összhangban az előljáró parancsnok szándékaival és tervével. A páncélgépkocsi parancsnok tehát különösen beható tájékoztatásra szorul mind a saját, mind az ellenség helyzetéről, valamint a kiküldő parancsnok feladatáról, elhatározásáról és tervéről.

77. **77.** Meghatározott feladatra vagy tervszerűen egyes csoportokhoz való beosztás esetén — a beosztás tartamára harcászatiilag annak a parancsnoknak van alárendelve, amelyhez beosztották; műszaki tekintetben azonban illetékes (páncélgépkocsi szakasz, század) parancsnokának marad alárendelve.

78. **78.** Minden parancsnok, kinek páncélgépkocsikat alárendelttek, felelős azért, hogy azokat csak a 74—76. pontok elvei szerinti alkalmazza.

79. **79.** A páncélgépkocsi raj rendszeren a fegyvernemekhez (főleg gyorsan mozgó

alakulatokhoz) beosztva és rendszerint szakaszkötelékben harcol.

A harcnek folytonosan változó, újabb és újabb helyzeteket teremtő hatása s az ezekhez való célszerű alkalmazkodás azonban kötelékben is bizonyos fokú önállóságot követel meg a páncélgépkocsi rajparancsnokától. Ez az önállóság teljes akkor, ha a szakaszparancsnok befolyása valami okból megszűnik.

80. A páncélgépkocsi raj magatartását harc 80.
alatt, a kapott parancs értelmében végrehajtandó feladat, valamint ama szempont vezérelje, hogy haté-
képességének legmagasabbfokú kifejtésére törekedjék
és hogy az ellenséges hatást csökkentse.

A saját hatás kifejtését szolgálja:

a) meglepetésszerű, gyors előretörés,

b) a tüzgépeinek hatásos tüze.

Az ellenséges hatás csökkentését
szolgálja:

a) gyors mozgás, a sebesség és menetirány időn-
ként való változtatása,

b) tüzgépeinek (géppuska, löveg) hatásos tüze,

c) a páncélzat védelme,

d) a saját csapataink tűzoltalma,

e) az útnak és terepnek gondos kihasználása,

f) álcázás és burkolás (mesterséges köd).

81. A páncélgépkocsi raj személyzetének 81.
a harcfeladat megoldásában egy testté kell
összeformnia.

A páncélgépkocsi rajparancsnok a páncélgép-
kocsi lelke, aki vasakarattal, acélos idegekkel és
feltétlen rátermettséggel irányítja a páncélgépkocsi
mozgását és a tüzgépeinek tüztét: határozott, világos

A páncélgépkocsi rajparancsnok helyettese és tartózkodási helye.

parancsaival, — amelyek a páncélgépkocsi feladatát is magukban foglalják — teremtsen meg az összhangot a kezelőszemélyzet tevékenysége, valamint az egyes páncélgépkocsik között.

A páncélgépkocsi rajparancsnoknak ügyességgel csellel, de mindenekfölött erős, elszánt akarattal kell arra törekednie, hogy feladatát nehéz viszonyok között is sikeresen, a saját szándékának megfelelőleg, a legjobban oldja meg.

- 82.** **82.** Értelmes, öntevékeny akaratának kell a páncélgépkocsi személyzetét is áthatnia. Ez parancsait gépiesen teljesítse.

A páncélgépkocsi harcában aggályoskodásnak helye nincsen. Kétség esetén, a merészebb, bátrabb elhatározás a jobb. Inkább helyénvaló a túlzott merészség, mint a határozatlanság.

- 83.** **83.** A páncélgépkocsi rajparancsnok a páncélgépkocsiját s annak kezelőit vezényszóval vagy jellel vezesse.

A kezelők a páncélgépkocsi parancsnok vezényszavait, jeleit azonnal hajtsák végre.

- 84.** **84.** A páncélgépkocsi rajparancsnok helyettese ellenőrizze az elrendelték végrehajtását, egyúttal ő a páncélgépkocsi műszaki járőrének parancsnoka is (lásd 141 és 72e. pontot).

- 85.** **85.** A páncélgépkocsi rajparancsnok helye a páncélgépkocsiban ott van, ahonnan legjobban tud figyelni és legjobban tudja raját vezetni.

A szomszédok, az ellenség vagy a terep megfigyelésére azonban helyét elhagyhatja és változtathatja.

86. A kötetelékben harcoló páncélgépkocsi **86.**
rajparancsnok parancsait a páncélgépkocsi szakasz-
parancsnoktól kapja; páncélgépkocsijának tevékeny-
ségét ezek szerint kell szabályoznia. Ha harc közben
újabb parancsot nem kapna, cselekedjek a helyzet
szerint önállóan.

A páncélgépkocsi parancsnoknak a *helyzetről min-
dig tájékozottnak kell lennie.* Az első tájékoztatást
szakaszparancsnokától, kivételesen attól a parancsnok-
tól kapja, kinek átmenetileg alárendelték. Ezt szemé-
lyes figyellel, figyeltetéssel, alárendeltjeinek jelen-
téseivel és a szemszédoktól kért vagy kapott észlele-
tekkel egészítse ki.

87. A páncélgépkocsik *együttműködését* a pán- **87.**
célgépkocsi szakaszparancsnok szabályozza. Az együtt-
működés fenntartása a páncélgépkocsi parancsnok
kötelessége. Az együttműködés fenntartását a szom-
szédokkal való folytonos összeköttetés biztosítja.

A páncélgépkocsi rajparancsnok soha meg nem
szűnő kötelessége tehát a *szakasz és a szomszéd
parancsnokkal való összeköttetés állandó fenntartása*
és a megszakadt összeköttetésnek azonnal való helyre-
állítása.

88. Az *ellenségnek páncélgépkocsikkal való meg- 88.*
*közelítését a meglepetésre való törekvés jelle-
mezze.*

89. Tervszerű alkalmazásnál a meg- **89.**
*közelítéshez a vezetés a páncélgépkocsikat az ellen-
séges messzehordó tűzértség tűzkörletén kívül az ellen-
ség mindennemű megfigyelésétől védve, vasúton szál-
lítva vagy tengelyen menetelve összpontosítja.*

Itt kell a megközelítéshez és harchoz szükséges
műszaki előkészületeket is végrehajtanunk.

90. **90.** A páncélgépkocsi rajparancsnok még a támadás megindítása előtt részletesen tájékozódjék, hacsak lehet, személyesen:

a) a helyzetről,

b) a megteendő útról.

Ezt a személyes tájékozódást egészítse ki a közvetlen parancsnokoktól és szomszédoktól nyert tájékoztatással.

II. Az ellenséges tűz körletében való mozgás.

91. **91.** Ha az ellenséggel való találkozás valószínű a páncélgépkocsi raj menetét harcászati állapotban folytassa. Az ellenséges tűzerő megsemmisítő lövegeinek tűzkörletébe való belépéskor az üzembiztonsági vagy kényelmi szempontokat váltsák fel az ellenséges tűzhatást, vagy megfigyelést csökkentő szempontok.

92. **92.** Miután a páncélgépkocsi raj a 72. pont szerint a «Harcászati állás» elérésére szükségessé váló teendőket végrehajtotta, a páncélgépkocsi rajparancsnok figyelme az alábbiakra terjedjen ki.

Ismerje meg a megteendő utat (ha van ideje) térképtanulmányozás, a lakosság kikérdezése vagy szemrevételezés által. Különösen behatóan tájékozódjék az út minőségéről, a műtárgyak teherbíróképességéről, a lejtviszonyokról és az út fontosabb részleteiről (bevégek, útarok, fasorok, sth.).

93. **93.** Különösen fontos a figyelő szolgálat beosztása. A megfigyelésnél válasszuk külön a «harcászati megfigyelést» és az «útvonal megfigyelést». A harcászati megfigyelést a parancsnok és a harcoló

személyzet végzi. A harcászati megfigyelésben a *«légi figyelés»* különösen fontos. Az útvonalat a vezetők és a kísérők figyeljék.

94. *Megállási helyek* gyanánt ne válasszunk messziről megfigyelhető pontokat. Erre alkalmasak: utak szegélyei, erdők, útszéli lombos fák, mély bevágások, útkanyarulatok, községek és házak, stb.

Huzamosabb tartózkodásnál gondoskodnunk kell az *álcázásról* és a *burkolásról*.

Mindkét mesterséges rejtőzési módot legeészerűbben *faállalakkal, lombokkal, vagy hálókkal*, stb. végezhetjük. Különösen ügyeljünk a páncélgépkocsik vetette *nagy árnyékre*, mely az ellenséges reptőlnek a legkönnyebben elárulja a páncélgépkocsi tartózkodási helyét.

Mély útbevágások majdnem teljesen rejtik a páncélgépkocsit az ellenséges megfigyelés elől.

95. A jó utakon való kerülő — ha azt a harcászati helyzet megengedi — mindig előnyösebb a rövidebb, de rosszabb útnál.

96. Az ellenséges tűzhatás csökkentésére kerülje el a páncélgépkocsi mindazt, ami közeledését elárulhatja (nagy por, motorzaj). Ne álljon meg feltűnő, jól megfigyelhető tereptárgyak mellett, az ellenség tűzkörletébe érve változtassa sürin sebességét és esetleg menetirányát is. Az ellenség által belőtt tereppontokon a páncélgépkocsi teljes sebességgel haladjon keresztül.

97. Olykor csekély, különben jelentőség nélkül való, de ellenséges tűzvédte *akadály* is teljes mértékben leküzdhetetlenné válik a páncélgépkocsi részére. Ily akadályok előtt a páncélgépkocsi ne vesztessen időt az akadály elhárítására, hanem ha

talál más utat, azon vagy a terepen át kerülje azt meg.

- 98.** **98.** Különös figyelmet követel a *községeken, erődökön, műépítményeken* való áthaladás, miután ismét a legkedvezőbbek a viszonyok a leplezett rongálások végrehajtására.

A *műtárgyakat*, ha előre szemrevételezhetőek nem voltak, a rajtuk való áthaladás előtt alaposan meg kell vizsgálni. Hidaknál és áterezseknel azt kell megállapítani, vajjon tartószerkezetük ép-e? Fatartószerkezettel bíró hidaknál meg kell győződni arról, hogy azok gerendái nincsenek-e befűrészelve vagy más módon gyengítve.

Hidakon és áterezseken való áthaladásnál lassítani kell.

- 99.** **99.** Nagy gondot kell fordítani a hát biztosítására. Az ellenség mindig törekedni fog arra, hogy a páncélgépkocsi visszatérését útmegrongálás vagy torlaszok építése által megakadályozza.

A menetvonal hátrafelé való biztosítása akkor fog főfeladatként a páncélgépkocsira hárulni, ha az kötetlenségben mint *«tartalék páncélgépkocsi»* szerepel.

III. A páncélgépkocsi raj harcelfjárása általában.

- 100.** **100.** A páncélgépkocsi raj csak egy harcsmódot ismer és ez a *támadás*.

Páncélgépkocsi támadásnál az a *legfontosabb*, hogy az ellenség vonalait mielőbb elérjük és hogy abba betörjünk. Ezáltal egyrészt a páncélgépkocsi tüzgépeit a lehető legrövidebb időn belül kis távol-

ságról alkalmazhatja, másrészt eléri azt, hogy az ellenséges tüzérség itt már kénytelen tüzet beszüntetni, nehogy saját csapatait veszélyeztesse.

A páncélgépkocsi felfegyverzése folytán főleg *fedetlen és élő célok leküzdésére alkalmas*. Lövege arra is képesítheti, hogy ellenálló fészeket is sikeresen leküzdhessen. Fő céljai azonban mindenkor a meglepett ellenséges tömörülések lesznek.

Támadásban tehát a páncélgépkocsi parancsnok törekedjék mindig arra, hogy páncélgépkocsijával közeli távolságról a *legnagyobb gyorsaság kifejtésével, meglepetésszerűen törjön reá az ellenségre* és annak egyes részeit a legkisebb lőtávolságon belül megnyitott tüzgépeinek tüzevel küzdje le.

Ha kivételesen valamely tartalék páncélgépkocsi rajnak átmenetileg védőleges feladat jutna, ezt a feladatát is legtöbbször támadással fogja sikeresen megoldhatni.

101. A páncélgépkocsi rajparancsnok az ellenséget, a terepet, a szakaszparancsnoki páncélgépkocsit, a saját szomszéd csapatokat *állandóan figyelje (figyeltesse)*. **101.**

Az útvonal állandó és tüzetes megfigyelése azért szükséges, hogy

- a) a páncélgépkocsi ne kerüljön csapdába,
- b) rögtönzött akadályokat még idejekorán ki-kerüljön.

102. A páncélgépkocsi parancsnok «támadási parancsa» foglalja magában a célszerű sorrendben: **102.**

- a) az ellenséges és saját helyzet ismertetését,
- b) a páncélgépkocsi raj feladatát,
- c) a páncélgépkocsi parancsnok szándékát és tervét,
- d) a páncélgépkocsi útvonalát (részletezve),

- e) az elérendő tereprészt (végcélt),
- f) az összeköttetést, összműködést és
- g) az indulás idejét.

Például :

I. Találkozóharcban előosztaghoz beosztott páncélgépkocsinál (lásd a 4. ábrát):

«**Ellenség előttünk, azt a nyárfás majori meg szállotta (mutatja).**

Gyalogeltünk innen 600 m-re az út két oldalán az ellenséggel tűzharcban áll. Az előosztag itt az erdőben az úttól jobbra és balra harchoz fejlődve az erdőből előretör, hogy az ellenséget megtámadja.

Feladatunk: hogy az ellenségre való reátöréssel az előosztag támadását támogassuk.

Útvonal: a majorba vezető műút.

Elérendő tereprész: a major túlsó szegélye.

Indulás: mikor az előosztag az erdőből előretör az én parancsomra.

Végeztem !»,

vagy

II. Védőövben folytatott harcnál (lásd a 5. ábrát):

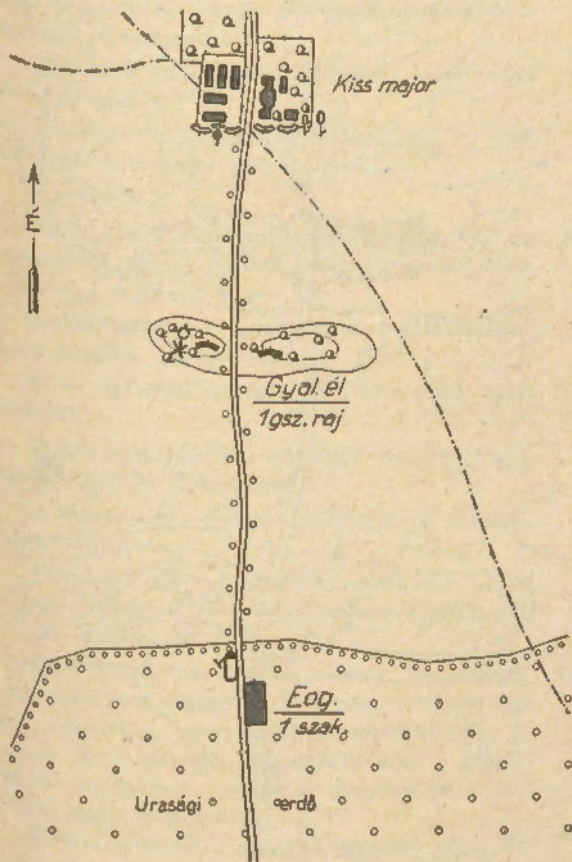
«**Ellenség azon a magaslaton túl (mutatja) a cserjés szélén védőállásban.**

Saját csapataink az ellenségig rohamtávolságra előre küzdötték magukat.

Feladatunk: betörés után a gyalogság harcánál támogatása a védőövben és az ellenség üldözése.

Útvonal: a műút, amelyen állunk a magaslaton át, a cserjésben a kökereszig, ahol jobbra kell letérnünk «A» községbe vezető karbantartott kocsi

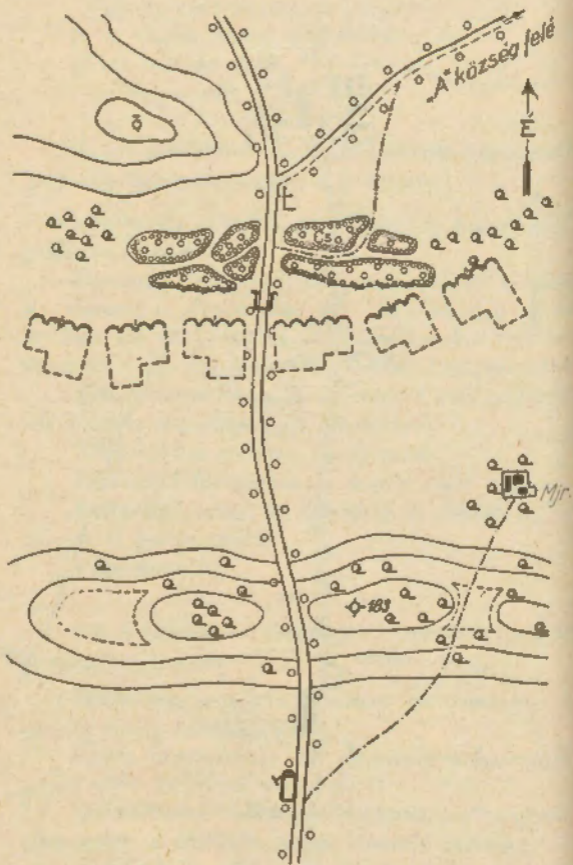
Példa.

Mérle: 1 cm = 150m

4. ábra.

Példa.

Mérete 1cm=150m

5. ábra.

útra. A műutat az ellenség állásainak magasságában kidöntött fa torlaszolja el.

Elérendő tereprezés: a cserjésben jobbra vezető úton «A» község.

Indulás: a gyalogságunknak az ellenség állásába való betörésekor parancsomra.

Végeztem!

103. A tűz megkezdését a páncélgépkocsi raj parancsnoka rendelje el, irányítsa a tűzgépeinek tüzeit a figyelje a saját tűzhatást. **103.**

A páncélgépkocsi rajparancsnok a tüzelést csak akkor rendelje el, ha:

a) az ellenséget a legkisebb lőtávolságra megközelítette,

b) közvetlen közelében ellenséges csoportok vagy tűzgépek hirtelen felbukkanak,

c) a szomszéd osztagok előrejutása a tűzoltalmat megkívánja.

Például: «Torony géppuska! Tüzelés! Rövid sorozat! Szórótűz! 200! Féljobbra visszafutó gyalog raj! 30 töltény! Tűz!»

104. Ha hatásosabb tűzre van szükség a páncélgépkocsi parancsnok az esetleg rendelkezésre álló második géppuska tüzelését is rendelje el. A második géppuska ilyenkor a páncélgépkocsi parancsnok megjelölte irányban, az oldal-lőrésből kezdje meg tüzeit. **104.**

Például. «Torony géppuska! Második géppuska a jobboldali lőrésből! Tüzelés! Torony géppuska rövid sorozat! Szórótűz! 200! Balra az útárokban ellenséges gyalogság! 30 töltény!»

*Második géppuska hosszú sorozat! Szórótűz!
300! Féljobbra ellenlökemet végrehajtó gyalogság!
50 töltény! Mindkét géppuska! Tűz!*

105. **105.** A páncélgépkocsi általában mozgás közben tüzel. Ha azonban oly célokra bukkan, melyeknek gyors leküzdése harcászati kívánatos, de ezt mozgás közben való tüzeléssel megoldani nem tudja s ha az ellenséges tüzéségtől tűz nem fenyegeti — rövid időre megállhat s úgy vegy tűz alá az ellenséges céltárgyat. A megállásnál pillanatnyilag a legrövidebb időn és úton belül kell megtörténnie; a géppuskákból lött rövid, célzott sorozat vagy a löveggel elért hatás után a páncélgépkocsi ismét folytassa útját, esetleg az ellenség megtévesztésére, ellenkező irányban. Ha az első megállás alatt az adott célt nem tudta leküzdni, ezt az eljárást megismételheti.

Sohasem szabad azonban, még a legkecsegtetőbb helyzetben sem, a páncélgépkocsinak huzamos ideig állóhelyzetben tüzelnie.

Például: «Torony géppuska! Tüzelés! Teljes sorozat! Ponttűz! 300! Féljobbra a bokornál ellenséges géppuska! Egy heveder! (A vezetőnek adandó parancs: «Állj!») Tűz!»

(A vezetőnek adandó parancs: «Hátra! X. kilométer! Irány.....! Indulj!»)

vagy

«Torony géppuska! Második géppuska a baloldali lőrésből! Tüzelés! Torony géppuska! Teljes sorozat! Ponttűz! 300! Jobbra a szénaboglyánál aknavető! Egy heveder!

*Második géppuska hosszú sorozat! Szórótűz! 200!
Féljebb a fészekben ellenséges gyalogság! 50 töl-
tény! Tűz megkezdése mindkét géppuskánál a páncél-
gépkocsi megállásakor!» (A vezetőnek adandó parancs:
«A kettős bokornál Állj!») A tűzparancs végrehajtása
után «Előre! X. kilométer! Irány.....! Indulj!»)*

106. A géppuska irányzó a tüzelést a raj- **106.**
parancsnok parancsára kezdje.

*Parancs nélkül, öntevékenyen csak akkor tüzel-
het, ha*

1. hirtelen felbukkanó ellenség a
páncélgépkocsit megrohanja,

2. a legközelebbi lőtávolságon belül
oly kedvező és fontos cél mutatkozik, mely
csak rövid ideig látható s amelyet a páncélgépkocsi
parancsnokkal idejében nem közölhet.

Ha azonban a páncélgépkocsi raj parancsnoka a
tűz megkezdését határozottan magának tartotta fenn,
a géppuska irányzónak csak a páncélgépkocsit hirte-
len megrohanó ellenségre szabad parancs nélkül a
tüzet megkezdenie.

107. A löveg tüzeit mindig csak a pán- **107.**
célgépkocsi rajparancsnokának parancsára
kezdheti meg.

Parancspéldák:

a) Lövegnek adandó tűzparancs.

«Löveg tűzkészültség!

Félbalra a kettős bokornál aknavető!

Gránát!

Irányzék 8!

Gyújtó «Cs»!

(A vezetőnek adandó parancs: «Állj!»)

Gyorstűz!»

A tartalék páncélgépkocsi raj előnyomulása és feladata.

(A vezetőnek adandó parancs: «*Előre! X kilométer! Irány...! Indulj!*»)

b) Menetközben megállás nélkül:

«*Közelítámadás!*

Balra hátul lovasság!

Gyújtó «E»! vagy

Kartács!»

c) Lövegnek és egyidejűleg géppuskának adandó tűzparancs.

(Egy oldalt menetelő vegyes oszlopra)

«*Löveg tűzkészültség!*

Egyenest az úton menetoszlop!

Srapnel!

Irányzék 10!

Gyújtó 9!

Toronygéppuska!

Tűzelés! Teljes sorozat!

Szórótűz! 1000! Az oszlop közepén menetelő tűzértség!

Egy heveder!

(A vezetőnek adandó parancs: «*Állj!*»!)

Gyorstűz! Ingázás!

Toronygéppuska! Tűz!»

(A tűzparancs végrehajtása után a vezetőnek adandó parancs: «*Hátra! X kilométer! Irány...! Indulj!*»)

108. **108.** Az esetleg rendelkezésre álló második géppuska irányzója és kezelője, míg tüzelésre parancsuk nincs, az oldalterepet figyelje s észleleteit a páncélgépkocsi parancsnoknak jelentse.

109. **109.** A tartalék páncélgépkocsi raj előnyomulásának jellege hasonló a küzdő páncélgépkocsi előnyomulásához. Feladata elsősorban a küzdő páncélgép-

kocsik harcának támogatása s ha szükséges, visszavonulási útvonaluk biztosítása. A tartalék páncélgépkocsi raj ezt a feladatát rendszerint úgy végezze, hogy a küzdő páncélgépkocsi mögött előre és hátra cirkál és állandó összeköttetést tart fenn a küzdő páncélgépkocsival.

A küzdő páncélgépkocsi harc képtelenné válása esetén a tartalék páncélgépkocsinak azonnal parancs nélkül a küzdő szerepét kell átvennie.

110. A páncélgépkocsi vezető a páncélgépkocsit a páncélgépkocsi parancsnok irányítása szerint vezesse. Minden figyelme a kormánykeréken, a motoron és az útvonalon legyen.

110.

Akadályokat — amennyiben szükséges és lehetséges — az útról látva kerüljön ki.

A géppuskák tüzelése közben — ha erre ellenkező parancsot nem kapott — a menet sebességét csökkentse. Az út simább részén haladjon és egyenes menettel igyekezzék arra, hogy a páncélgépkocsi rázkódását csökkentve a tűzgépek tűzhatását fokozza.

Kisebb üzemzavar esetén, ha van kísézője, utasítsa azt az üzemzavar elhárítására, míg ő a páncélgépkocsit tovább vezeti. Ha az üzemzavar előreláthatólag a páncélgépkocsi mozgásának megszűnését vonná maga után, erről a kíséző útján tegyen jelentést a páncélgépkocsi rajparancsnoknak, akinok parancsára — szükség esetén ennek bevétele nélkül is — vezesse a páncélgépkocsit az ellenség elől fedett helyre. Itt azonnal kezdje meg az üzemzavar elhárítását.

Az üzemzavar elhárításában szükség esetén — a tűzgépek irányzói kivételével — a raj egész személyzete vegyen részt.

A páncélgépkocsi kísérek, a parancsnok, valamint az elül- és hátulvezető között az összeköttetést az összekötő útján tartásuk fenn, üzembavarok elhárításában segédkezzenek, szükség esetén a vezetőket váltsák fel.

A jelentőfutó, ha van, az ellenséges reptülők megjelenését figyelje.

111. 111. Az összekötőnek a szakaszparancsnok páncélgépkocsiját kell figyelnie. Azt tehát állandóan tartásuk szemmel, annak viselkedését, jeleit a páncélgépkocsi parancsnoknak jelentse.

112. 112. A hátulvezető — ha van — míg tevékenységére sor kerül a hátul fekvő terepet ellenőrzés esetleges észrevételeit a kísérek útján a páncélgépkocsi parancsnoknak jelentse.

113. 113. Ha a kezelők létszáma kicsi, a páncélgépkocsi rajparancsnokának elteendő végzésére személyzetét ügyesen fel kell osztania.

IV. A páncélgépkocsi raj felderítő és menetbiztosító szolgálóban.

114. 114. A felderítő szolgálóban a páncélgépkocsi alkalmazását a H. Sz. I. 986. pontja szabályozza.

Felderítésben a páncélgépkocsik helye rendszerint a felderítő osztagoknál van. Feladatuk elsősorban a felderítő osztagok harcértékének növelése. A látóképesség korlátozottsága folytán önálló felderítő feladatok megoldására ritkán alkalmazhatók, felhasználásukra tehát rendszerint akkor kerül sor, ha a felderítő osztag feladatát harc árán akarja elérni. Magatartásuk ily alkalmazás esetén azonos a támadáshoz lefektetett elvekkel.

Ha a felderítő osztag parancsnoka a hozzá beosztott páncélgépkocsit valamely önálló részletfeladattal bizza meg (pl. a felderítő osztag menetvonalán fekvő helységben megállapítandó az ellenség jelenléte), a páncélgépkocsi rajparancsnokának a legrövidebb időn belül gyors és pontos jelentést kell szolgáltatnia. Előfordulhat az is, hogy a felderítés keretében a kevésbé veszélyes vagy fontos irányokban, nagy területnek gyors átszelésével csak egészen futólagos áttekintés útján kell az ellenségről hírt hoznia.

Ilyenkor az a fontos, hogy a páncélgépkocsi raj ne térítesse el magát alárendelt jelentőségű események által, valamint ne bocsájtkozzék feladatát túlhaladó önkényes vállalkozásokba.

115. A menetbiztosító szolgálatban a páncélgépkocsik alkalmazását a H. Sz. I. 987. pontja szabályozza. **115.**

Menetbiztosító szolgálatra a páncélgépkocsikat rendszerint az előosztagnál osztják be.

Az elővédhez beosztott páncélgépkocsi menetet az elővéd parancsnok szabályozza. Rendszerint ne meneteljen folytatólágoosan az elővéd egyes tagjaival együtt, hanem sokszor még a lovas élt is túlhaladva, menetét szakítsa félbe mindaddig, míg az előosztág el nem érte. Azután gyors menetben ismét előre-
sietve álljon meg, hogy a csapatokat folyékony menetben ne zavarja. A megállásokat lehetőleg kilátópontokon válassza meg, legyen azonban mindig tekintettel a rejtőzésre.

V. Támadásban.

A) Találkozóharc.

116. **116.** Találkozóharcban a páncélgépkocsik főként a bevezető harcokban fognak szerephez jutni. Az elővédhez beosztva, leginkább ennek harchoz való felfejlődését kell biztosítaniok, fontos tereppontok és tereptárgyak birtokbavételével.

Találkozóharcban a páncélgépkocsi raj harcát a *merészség jellemezze*. A páncélgépkocsi parancsnoknak tisztában kell lennie azzal, hogy az ellenség még készületlen s hogy az ellenségnek még nem volt ideje tűzrendszerének megszervezéséhez és kiépítéséhez; tehát minden erővel törekedjék erre rövid ideig tartó előnyök kihasználására.

Ilyenkor a páncélgépkocsi, ha az útviszonyok azt megengedik, a saját csapatainak előnyomulását akadályozó ellenséget merészen, lehetőleg oldalból, vagy hátról támadja meg a legkisebb távolságról lött tűzével semmisítse meg, vagy legalább is fogja le, hogy a saját csapatainak előrejuthassanak.

117. **117.** Szükség esetén az elővéd csapatokból, a kezelők mellé, a páncélgépkocsi befogadó és teherbíró képességének teljes kihasználásával egyes gyalog, golyószórós vagy géppuskás rajok oszthatók be, melyeknek feladata az, hogy a páncélgépkocsi páncélvédelme alatt, annak nagy sebességét kihasználva, fontos pontokat tartósan birtokba vegyenek.

Ily esetben a páncélgépkocsi parancsnok azt tekintse főfeladatának, hogy a reábizott gyalogos harc-egységet mielőbb a megjelölt pontig előrevigye, s ne

tartóztassa fel magát — esetleges kedvező célok felbukkanása esetén sem — közbeeső megállásokkal.

Ha a páncélgépkocsiból a gyalogság kiszáll, hogy a feladatául kitűzött tereppontot vagy tereptárgyat birtokba vegye, a páncélgépkocsi raj, ha szükséges, nyújtson ehhez tűzoltalmat. Térjen azonban mielőbb vissza a kiküldő parancsnokhoz, hogy esetleges újabb részletfeladatok megoldásához kéznél legyen.

Ilyen ismételt előretörésnél, vagy tűzének alkalmazásánál a páncélgépkocsinak vigyázni kell arra, hogy mozgásával a többi páncélgépkocsikat ne akadályozza, valamint, hogy tűzével az előretörő saját harc egységeket ne veszélyeztessen.

118. A harc későbbi szakáiban, amikor az ellenség tűzrendszerét már megszervezte, az areból kivont gépkocsikat alkalmi feladatokra használjuk fel (pl. nyílt szárnyakon, ellenség oldalában és hátában, ellenséges csoportok között lévő résekben). **118.**

B) Védelemhez felfejlődött ellenség ellen.

119. Védelemhez felfejlődött ellenség ellen a páncélgépkocsik *csak a bevezető harcokban juthatnak szerephez* a (felderítés, előretolt állások leküzdése, stb.). Később, ha az ellenségnek védelemre berendezett állása ellen alkalmaznók, úthoz való kötöttségük folytán könnyen idő előtt megsemmisülnének. **119.**

A járható utaknak tűzéreég által való pásztázása, elrombolása, eltorlaszolása, csapdák létesítése, rejtett és pontos ismeretekkel rendelkező elhárító lövegek telepítése, továbbá messze klépitett földi és légi megfigyelő rendszer *kizárják a páncélgépkocsik alkal-*

mazását mindaddig, míg az ellenség főellenállás vonalát le nem küzdöttük.

120. **120.** Csapatainknak az ellenség védőövbe való betörése után kezdődik újból a páncélgépkocsi rajnak tulajdonképeni támogató harca.

A hirtelen megjelenésével és sérthetetlenségével előálló zavart ügyesen kihasználva, hathatós tűzerőjével közvetlen közelről csapjon rá az útvonala mentén elhelyezkedett géppuskás fészkekre, támpontokra, ezeknek leküzdése után a védőövbe tovább előnyomulva, meglepő tűzével az ellenség ellenlökéseit forgácsolja szét és fel s alá cirkálva fokozatosan tisztítja meg a saját gyalogság előnyomulásának útját.

Nagy sikerre van kilátása a páncélgépkocsi rajnak, ha kedvező útviszonyok folytán az ellenségnek ellentámadó csapatait támadhatja meg meglepetésszerűen.

Védőövben folytatott harcnál a páncélgépkocsinak számolnia kell azzal, hogy az ellenség tűzéréneke közvetlen közelébe juthat.

Ha a páncélgépkocsinak sikerült az ellenséges tűzértséget meglepően, hatásos lőtávolságra megközelítenie, iparkodjék gyorsaságának teljes kihasználásával arra, hogy az állásban levő tűzértség oldalába vagy hátába jusson, hogy ezáltal tűzgépeivel a lövegek kezelő személyzete és a mozdonyállás lovai ellen hathasson.

Állásban levő tűzértség szemközti való megtámadása céltalan és a páncélgépkocsira nézve veszélyes, mert géppuskáival a pajzsok mögött levő kezelő legénységet leküzdenni nem tudja. Azzal a tűzértséggel, mely az amúgy is jó oéltár-

gyat mutató páncélgépkocsit közeli távolságról közvetlen irányzással könnyen harc képtelenné teheti, a versenyt lövegével sem veheti fel.

Ilyen helyzetekben csak a gyors elhatározás és elszánt cselekvés vezet sikerre.

Késlekedés és habozás a páncélgépkocsi biztos pusztulását vonja maga után.

121. Ha a gyalogságnak az ellenség főellenállási övén való átküzdése sikerült, kezdetét veszi a páncélgépkocsi raj leg hálásabb szerepe, az ellenség üldözésében való közreműködés. **121.**

C) Üldözésben.

122. Az üldözésnél általában követendő eljárást a H. Sz. I. 990. pontja tárgyalja. **122.**

Ha a páncélgépkocsi raj parancsnoka észreveszi, hogy az ellenség megrendült és megkezdí visszavonulását, *minden további parancs bevárása nélkül — még esetleg hosszabb ideig tartó harctól kimerült kezelőkkel is — kíméletlenül kezdje meg annak üldözését.* Lerázhatatlanul tapadjon az ellenséghez, tüzével az ellenségés utóvédek ellenállási fészkeit hallgattassa el; az ellenség visszavonuló rézein merészen haladjon túl s az élekre törve törekedjék arra, hogy azok visszavonulását késleltesse, zavarja. Mindenkor használja ki azt a számtalan, az ellenség megsemmisítésére kedvező alkalmat, amit ilyenkor a visszavonulásban lévő megrendített ellenség a vakmerően fellépő páncélgépkocsi számára nyújt.

A páncélgépkocsi raj kezelőit hassa át az a tudat, hogy eddigi küzdelmeinek gyümölcse — az ellenség felett aratott győzelem — csak akkor az övé, ha

sikerült az üldözés kiméletlen végrehajtásával megakadályoznia az ellenségnek új ellenállásra való berendezkedését, mely megkiméli saját csapatainkat új, nehéz és veszteségteljes támadástól. Még nehezebb helyzetben sem helyénvaló ilyenkor a hábozás, mindig a legmerészebb megoldásokat válassza a páncélgépkocsi raj parancsnoka.

A páncélgépkocsi harcát jellemezze a legnagyobb fokú kiméletlenség, az élő erők és anyag pusztítására való törekvés. Még a legkecségtetőbb helyzetben is szigorúan tilos, hogy a páncélgépkocsi raj kezelői fogolyejtés céljából a páncélgépkocsit elhagyják. Páncélgépkocsi foglyokat nem ejt!

VI. Védelemben.

123. 123. Védelemben a páncélgépkocsit a bevezető harcoknál *nyílt szárnyak oltalmára* és az *ellentámadás támogatására* alkalmazzák. Minthogy ezeket a műveleteket a páncélgépkocsi támadólag oldja meg, eljárására minden tekintetben a támadásra mondottak mérvadók.

VII. Visszavonulásban.

124. 124. A páncélgépkocsi raj harceljárása visszavonulásnál szintén abban nyilvánuljon meg, hogy *gyorsaságának tudatában merészen*, hol itt, hol ott törjön az ellenségre, zavarja meg annak előnyomuló részeit, lehetőleg mindenkor oldalból (H. Sz. I. 99.). Visszavonulásban a páncélgépkocsi magatartása tehát hasonló a támadásban lefektetett elvekhez. A páncélgépkocsi

főként az ellenséges élek feltartóztatására, hátráltatására törekedjék.

A saját utóvédekből ismételt előretörésekkel rontson az üldöző ellenség éleire és tűzével üssön rajtuk. Ezután nagy gyorsaságánál fogva magát az ellenség közeléből vonja ki, hogy más helyen — lehetőleg oldalban — megismételhesse előretörését.

VIII. Helységekért, erdőkért vívott harcban.

125. A páncélgépkocsinak eredményes harci tevékenységre helységekben és erdőben vívott harcban nyílik alkalm. A tereptárgyak és terepfedezet sűrűsége megengedi azt, hogy a páncélgépkocsi meglepetésszerűen lépjen fel és a támadásnál lefektetett elveknek megfelelően tüzgépelt a legkisebb távolságon belül meglepően alkalmazhassa. **125.**

126. Helység-harcban önállóan alkalmazott páncélgépkocsi raj parancsnoka mindig tartsa szem előtt, hogy páncélgépkocsiját minden pillanatban érheti meglepő, közeli támadás. Ezért a páncélgépkocsi kezelői helység-harcnál minden pillanatban álljanak készen a páncélgépkocsit megtámadó ellenség leküzdésére. **126.**

127. A páncélgépkocsi helységekben mindig az út közepén s ne a házak mellett haladjon, mert egyes ellenséges csatárok házakból vagy kerítés mögül dobott köteges kézigránáttal vagy egyéb robbantó anyaggal a páncélgépkocsit harcra kívül helyezhetnék. **127.**

128. Fokozott mértékben kell figyelniük a páncélgépkocsi csapaták felfedezésére. **128.**

- 129.** **129.** A páncélgépkocsi helység-harcban természetesen járjon el. Csak ha valamely útvonalat, utcát már megtisztított az ellenségtől, annak ellenállását megtörte, forduljon be a következő útra vagy utcába, hogy ott harcát folytathassa. A visszavezető út biztosítására a páncélgépkocsi parancsnok a második géppuskát, a páncélgépkocsin kívül is alkalmazhatja.
- 130.** **130.** Alkalomadtán helység-harcban a páncélgépkocsi rajra az a feladat is hárulhat, hogy a helység valamely részét vagy utcáját lezárja, főként azokat, ahonnan tartalékok beavatkozása várható.
- 131.** **131.** Helység-harcban általában a páncélgépkocsi harcát a legnagyobb elszántsággal párosult körültekintés jellemezze.
- 132.** **132.** Erdőkben, erdőrészekért vívott harcban a helység-harcra vonatkozó elvek értelemszerűen mérvadóak.

IX. Magatartás megrohanás és üzemképtelenné, illetve harcképtelenné válás esetén.

- 133.** **133.** Ha a páncélgépkocsit az ellenség megrohanja, a páncélgépkocsi raj hősies önfeláldozással, elszánt közelharccal rázza le az ellenséget;
- a páncélgépkocsi vezető a legnagyobb gyorsaság kifejtésével vonja ki a páncélgépkocsit az ellenség közeléből;
- a tüzgépek irányzól szakadatlan tüzeléssel törekedjenek a közelbe furakodott ellenség leküzdésére;

míg a többi kezelők a löréseken át pisztolylövészekkel, kézigránát kidobásával működjenek közre az ellenség lerázásában.

134. Ha egy ideiglenesen üzemképtelenné vált páncélgépkocsit az ellenség megrohan, a kezelők a páncélgépkocsi parancsnok vezetésével a géppuskák tűzoltalma alatt gyors elhatározással, vakmerően rohanjanak az ellenségre és közelharoban küzdjék le azt.

135. Ha a páncélgépkocsi végleg harcképtelenné válik és az a veszély forog fenn, hogy a harcképtelenné vált páncélgépkocsi az ellenség kezébe kerül, a páncélgépkocsi parancsnok a fegyverzet, lőszer és műszerek kiszerezése után a páncélgépkocsit robbantassa fel. Az így páncélgépkocsi nélkül maradt raj, ha csak kivételesen feladata a további kitartást meg nem követeli, a további harcban ne vegyen részt, hanem géppuskáinak lépcsőzetes tűzoltalma alatt vonuljon vissza.

136. Ha a páncélgépkocsi csapdába kerül, de nem szenvedett teljes üzemképtelenséget jelentő sértéseket, a páncélgépkocsi raj szálljon ki a géppuskával a páncélgépkocsi közelében foglaljon tüzelési állást, hogy az ellenséges megrohanás ellen megvédje. A páncélgépkocsi parancsnok gondoskodjék azonnal a szakasz és vonatszakas parancsnok értesítéséről, hogy a páncélgépkocsi kivontatható legyen. Ha közben az ellenség támadást intézne a páncélgépkocsi ellen, a kezelők a legnagyobb elszántsággal tartsanak ki helyükön. Csak ha az ellenség szemmel látható túlereje folytan a további ellenállás céltalan a támogatásra kilátás nincsen, szabad a páncélgépkocsi rajparancsnoknak a páncélgépkocsi felrobbantására a parancsot kiadnia a visszavonulást a páncélgépkocsi rajnak elrendelnie.

X. Üzemzavarok elhárítása.

- 137.** **137.** Ha a páncélgépkocsi üzemzavar vagy sérülés következtében megakadna, a páncélgépkocsi rajparancsnok és a kezelők minden törekvése a páncélgépkocsi mielőbbi územképességére irányuljon.
- 138.** **138.** A páncélgépkocsi rajparancsnok állapítsa meg az üzemzavar (lásd 39. pont) vagy sérülés mérvét és ennek alapján döntsön a további magatartásról.
- 139.** **139.** Ha a menetképesség rövid időn belül helyreállítható, a páncélgépkocsi esetleg a szomszédoktól kért segítséggel az ellenség elől fedett helyre tolassa, vontassa el, ahol a rendelkezésre álló eszközökkel és erővel a zavart könnyebben elháríthatja.
- A munkálatok alatt a páncélgépkocsi tűzgépeket álljanak tűzkészen a szükség esetén nyújtsanak tűzoltalmat.
- Külső üzemzavar esetén a géppuskák a páncélgépkocsi közvetlen közelében, a terepen tűzkész állapotban biztosítsák a munkálatokat.
- 140.** **140.** Hosszabb javítást igénylő üzemzavaroknál és sérüléseknél a páncélgépkocsi rajparancsnok szakaszparancsnokának tegyen jelentést akinek a páncélgépkocsi elvontatásáról, valamint páncélgépkocsi fedezetről gondoskodnia kell.

XI. Magatartás menetakadályok elhárításánál.

- 141.** **141.** Nagybbszámú kezelőt befogadó páncélgépkocsiban a páncélgépkocsi parancsnokhelyettes parancsnoksága alatt állandó «műszaki járőr» van, me-

lyet az «összekötő» a «hátulkisérő» és a «második géppuskakezelő» alkotnak.

142. A páncélgépkocsikat feltartóztató menet- **142.**
akadályok két csoportba oszthatók és pedig:

a) *hevenyészett,*

b) *tartós akadályokra.*

a)-hoz. *Hevenyészett* akadályokat az ellenség a helyszínen talált anyagból létesít (kidöntött fák, kődarabok, felszedett útburkolat, felfordított szekerek és mezőgazdasági gépek, stb.), hogy ezáltal a páncélgépkocsit megállásra kényszerítse.

b)-hez. *Tartós* akadály az útvonal minden huzamosabb ideig tartó megézakítása, mint: úttest felrobbantás, hidak, átvezetők felrobbantása, páncélgépkocsi csapdák, stb.

143. Minden akadálnál számolnunk kell azzal, **143.**
hogy azt az ellenség pásztázza (leszállásban lévő tűzgépek).

144. a) *Hevenyészett akadályok előtt való* **144.**
magatartás.

Ha a páncélgépkocsi raj harc közben útját elzáró akadályra bukkan a megítélése szerint az az akadályt eszközökkel elhárítható, iparkodjék útját mielőbb szabaddá tenni. A páncélgépkocsi törjön előre a torlasz közvetlen közelébe; a kezelőkből e célra összeállított műszaki járőr a páncélgépkocsi tűzoltalma alatt a magával hozott szerszámok (hosszúnyelű szerszámok, sodronykötélre erősített horgok, stb.) segítségével az útról a torlaszt távolítsa el. Ha az akadály mineműsége megkívánja, esetleg robbantással tegye szabaddá az utat.

Az akadály elhárítását még ellenséges tűzben is meg kell kísérelni.

A páncélgépkocsi az akadály elhárítása alatt semmi esetre sem maradjon az akadály közvetlen közelében — még rövid időre sem — állva. Cirkáljon az úton oly távolságon fel és alá, hogy tűzével a műszaki járőr munkáját fedezhesse. Ha a műszaki járőr munkájával elkészült és a torlaszt az útból elhárította vagy azon részt nyitott, a páncélgépkocsi haladjon rajta keresztül, alkalmas helyen lassítson, hogy a járőr a páncélgépkocsiba ismét beszállhasson.

145. **145.** Adódhat alkalom arra is, hogy az akadályt a páncélgépkocsi tűzoltalma alatt az a csapat hárítsa el útjából, melynek kötelékében a páncélgépkocsi raj harcol.

146. **146. b) Tartós akadályok előtt való magatartás.**

Ha a páncélgépkocsi raj hars közben oly akadályokra bukkan, melyeket a saját rendelkezésre álló eszközökkel nem háríthat el, a páncélgépkocsi raj parancsnoka először mérlegelje azt, hogy feladata megengedi-e azt a hosszantartó várakozást, míg az utat idegen segítség szabaddá teszi.

Ha a talajviszonyok megengedik, térjen le az útról és a terepen kerülje el az akadályt.

Ha az útviszonyok megengedik, sokszor célszerűbb lesz az akadálynak mellékutakon való megkerülése.

Ha az előre felderített akadályt elkerülni nem lehet és a páncélgépkocsinak feladatát feltétlenül meg kell oldania, az akadály elhárítására, amennyiben rendelkezésre áll, utász járőrt vigyen magával.

XII. Magatartás gázveszéllyel.

147. Ha a páncélgépkocsi gázzal elárasztott területre jut, az összes nyílásokat — a páncélgépkocsi vezető és a toronygéppuska irányzó nézőréseinek kivételével — gondosan be kell zárni. **147.**

A gázálarcokat fel kell venni.

A páncélgépkocsi gyors menettel jusson ki a gázzal elárasztott területről.

A személyzet őrizze meg hidegvérét.

148. A gáz veszélye — tekintve, hogy a meleg levegővel telített páncélgépkocsiba a gáz csak nehezen áramlik be — nem nagy. **148.**

149. Gázveszélyes helyekről a páncélgépkocsi rajparancsnok az utána következő páncélgépkocsikat, valamint a szomszéd harcoló egységeket értesítse (lásd a 3. mellékletet). **149.**

XIII. Magatartás ellenséges repülőkkal és harckocsikkal szemben.

150. Ha a páncélgépkocsi raj feladatából kifolyólag a főszűly a meglepetésszerű alkalmazáson nyugszik és a harcászati helyzet, valamint az idő azt megengedi, repülők megjelenésénél a páncélgépkocsi rejtőzzék (pl. az út árnyékos oldalán, terepfedezet mögött, stb.) és csak a repülők eltávozása után folytassa menetét. **150.**

151. Ha a harcászati helyzet úgy kívánja, hogy a páncélgépkocsi, a repülők által való felfedezés veszélye ellenére is folytassa útját, legcélszerűbben menetsebességének és esetenként menetirányának rövid ideig tartó megváltoztatásával védekezhetik **151.**

az ellenséges repülők — különösen bombarepülők — támadásai ellen.

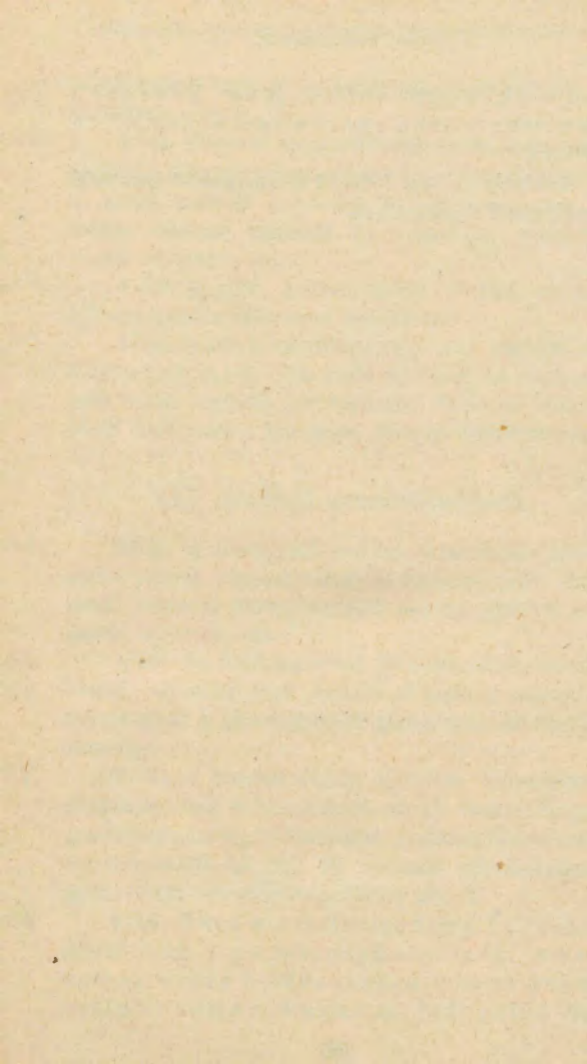
- 152.** **152.** Célszerű az elködösítés alkalmazása, mely esetben a páncélgépkocsi menetirányát megváltoztatva a maga mögött fejlesztett ködben mozogjon. Ily módon sikerrel vonhatja ki magát az ellenséges repülő támadása elől.
- 153.** **153.** Nagyon mélyen szálló repülők ellen a toronygéppuska sikeresen működhet.
- 154.** **154.** Ha a páncélgépkocsi harcokosi támadná meg s azt saját fegyvereivel leküzdeni nem tudja, nagyobb gyorsaságával térjen ki előle és bizza leküzdését a harcokosi elhárító fegyverekre.

XIV. Anyagi gondoskodások.

- 155.** **155.** A páncélgépkocsi raj parancsnoka páncélgépkocsijának üzemanyaggal és lőszerrel való ellátásáról, valamint alárendeltjeinek anyagi jólétéről mindenkor gondoskodjék.
- 156.** **156.** Az üzemanyagnak és a lőszernek felvételezése, valamint ezek pótlása a *szakasz anyagi altisztje útján* a páncélgépkocsi parancsnokhelyettes kötelessége.
- 157.** **157.** A kezelők anyagi jólétének biztosítása és ellenőrzése lesz a legbiztosabb módja annak, hogy a páncélgépkocsi raj parancsnoka alárendeltjének szívéhez megtalálja az utat. Ez válságos pillanatokban a példa vakon követelésének biztos záloga.
- 158.** **158.** Harc alatt üzemanyag és lőszerpótlásért a páncélgépkocsi nem mehet vissza, ezért a parancsnok páncélgépkocsiját üzemanyaggal és lőszerrel úgy

lássa el, hogy abban még hosszabb alkalmaztatása esetén sem szenvedjen hiányt.

Szükség esetén lőszert a szomszéd harcoló egységektől igényelhet.

A PÁNCÉLGÉPKOCSI
SZAKASZ.

IV. FEJEZET.

A páncélgépkocsi szakasz.

8. §. A páncélgépkocsi szakasz szervezete.

159. A páncélgépkocsi szakasz a **159.**
páncélgépkocsi csapatnak önálló alkalmazásra
képesített legkisebb harcegysége.

160. Szervezetszerűen a páncélgépkocsi szakasz **160.**
a szakaszparancsnok vezetése alatt rendszeren
a *szakaszparancsnoki gépkocsira* (személygép-
kocsi),

két páncélgépkocsi rajra és
a pótkocsival ellátott *anyaggépkocsira* (tehergép-
kocsi) tagozódik.

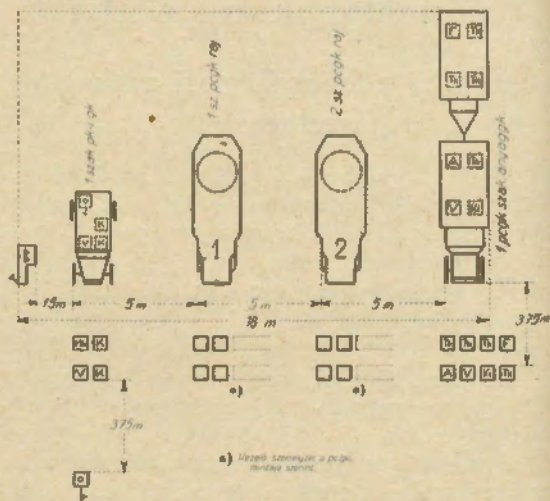
Parancsok és jelentések gyors közvetítésére a
szakaszparancsnok részére egy jelentő motorkerék-
páros áll rendelkezésre.

161. A szakaszparancsnoknak vezető és ellen- **161.**
őrző munkájának megkönnyítésére «szakaszpa-
rancsnoki félraja» van, mely a gépkocsive-
zetőből, két küldőből és a motorkerékpárosból ala-
kul és a motorkerékpáros kivételével a parancsnoki
gépkocsiban foglal helyet.

162. A páncélgépkocsi kezelők létszáma **162.**
a páncélgépkocsik mintája szerint változó (lásd 51. p.).
Az anyaggépkocsi személyzete: az anyag-

kezelő állt, egyúttal gépkocsi parancsnok, a gépkocsi vezető, a gépkocsi kísérő, a pótkocsi fékező és rendszeren 2—2 tartalék géppuska (lőveg-) kezelő.

163. 163. A páncélgépkocsi szakasz «vonal» alakzatban a 6. ábra szerint alakul.

6. ábra.

Jelmagyarázat:

- F** = pótkocsi fékező
Tk = tartalék gp. kezelő

Egyébként lásd az 1. mellékletet.

A szakaszparancsnoki félraj és az anyaggépkocsi személyzetének a gépkocsikon való elhelyezkedését is a 6. ábra mutatja.

164. A páncélgépkocsi szakasz «oszlop» alakzatát a 7. ábra mutatja.

164.

165. Az «oszlop» és «vonal» a páncélgépkocsi szakasz első felállítási alakzata.

165.

166. Amíg a páncélgépkocsikat a századon belüli folyótólágosan szolgálati számokkal nevezzük meg, addig a parancsnoki és anyaggépkocsit a szakasz sorszámával és a kocsi minőségével jelöljük meg. Pl. 3. számú páncélgépkocsi, 2. szakasz parancsnoki gépkocsi.

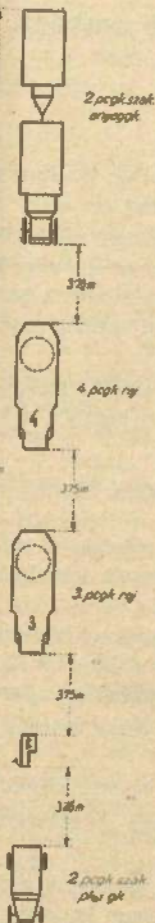
166.

A szakaszparancsnok a páncélgépkocsikat a páncélgépkocsi raj parancsnok nevéen vagy «jobb», «bal» («él», «vég») megnevezéssel is jelölheti.

167. A szakaszkötelék a belszolgálatban állandó.

167.

Harcban a szakaszköteléket kivételesen és átmenetileg különleges harcfeleladatok végrehajtására megbonthatja a századparancsnok. (Pl. az egyik szakasz rovására megerősítheti a másik szakaszt, kevésbé üzembiztos páncélgépkocsit egy jobb páncélgépkocsival kölcsönösen kicserélhet. Ilyenkor azonban a meggyengített szakasz alkalmazási lehetőségének csökkentett voltával mindig számolnia kell.)

7. ábra.

9. §. A páncélgépkocsi szakasz zártrendje.

I. Alakzatok.

168. **168.** A szakasz alapalakzatai: a «*Vonal*» és az «*Oszlop*» (lásd a 6. és 7. ábrát).

169. **169.** «*Vonal*»-ban a páncélgépkocsi rajok jobbról-balra, hossz tengelyeikkel párhuzamosan, szolgálati számuk sorrendjében, 5 méter térközre állnak. A hűtők a jobb szárny páncélgépkocsi hűtőjével egymagasságba kerüljenek.

Első felállításkor a legalacsonyabb szolgálati számmal ellátott páncélgépkocsi raj kerüljön a jobb szárnyra.

Az *anyaggépkocsi* helye a legmagasabb szolgálati számú páncélgépkocsitól balra van.

Iránykocsi: a jobb szárny páncélgépkocsi raj.

Az iránykocsi mindig a vezényelt irányba álljon be.

170. **170.** «*Oszlop*»-ban a páncélgépkocsi rajok szolgálati szám szerint, egymás mögött 5 lépés (3·75 m) távkozra, jobboldali kerekeikkel egyvonalban állanak.

Az *anyaggépkocsi* helye a végpáncélgépkocsi mögött van.

Az *irányt* mindig az élpáncélgépkocsi raj adja.

171. **171.** A páncélgépkocsi szakasz menetalakzata a «*menetoszlop*».

«*Menetoszlop*»-ban az egyes gépkocsik oszlopban, de 25 lépés (18·75 m) távkozra meneteljenek egymás mögött.

Iránykocsi az élpáncélgépkocsi raj.

172. Minden alakzatban a térközt (távközt), igazodást (takarást) az iránykocsihoz kell szabnunk. **172.**

II. Sorakozás.

173. A páncélgépkocsi szakasz — a rendelkezésre álló hely szerint — *«vonal»*-ban vagy *«oszlop»*-ban sorakozzék. **173.**

A sorakozás mindig állóhelyben történjék.

174. A szakaszparancsnok a szakaszt az irány és alakzat megjelölésével sorakoztatja. **174.**

Például: *«1. szakasz! Irány....! Vonalban sorakozó!»* vagy

«2. szakasz! Irány....! Oszlopban sorakozó!»

175. A szakaszparancsnoki gépkocsi álljon fel a vezényszóra a megjelölt irányban; **175.**

az iránykocsi pedig a többi gépkocsit megelőzve, a szakaszparancsnoki gépkocsi mögött 5 lépés (3·75 m) távkozra és jobboldali kerekeivel takarjon annak jobboldali kerekére,

a többi gépkocsi *«vonalalakzat»*-nál a 169. pont szerint, *«oszlopalakzat»*-nál a 170. pont szerint alakítsa meg az éppen elrendelt alakzatot.

176. A sorakozás befejeztével a szakaszparancsnok gépkocsiról szállva ellenőrizze a gépkocsik helyes állását, az igazodást (takarást) és rendelje el a szükséges helyreigazításokat. **176.**

177. Első sorakozónál a rangban idősebb páncélgépkocsi raj parancsnoka *«vonal»*-ban, ha pedig elegendő hely nem volna, *«oszlop»*-ban sorakoztassa a szakaszt. **177.**

A vonalban való megalakulás után a páncélgépkocsi rajparancsnokok *sorakoztassák* a kezelőket a gépkocsik előtt, vezényeljék rajukat *tisztelgésre*, jelentsék a szakaszparancsnoknak a kivonuló létszámot (páncélgépkocsi, kezelők, géppuska, löveg, sorrendben) és a menet- és harckészültséget befolyásoló esetleges hiányokat. Jelentéstétel után *«Vigyázz!»* és *«Pihenj!»* vezényszavak után lépjenek helyeikre.

Ha *«oszlop»*-ban sorakozott a szakasz, a gépkocsi parancsnokok a kezelőket *«Alapállás!»* vezényszóval sorakoztassák a gépkocsik mellett. Végrehajtás után a gépkocsi parancsnokok a gépkocsijuk hűtőjétől oldalt (amelyik oldalon a szakaszparancsnok jön) 5 lépésre (3·75 m) a hűtővel egymagasságba, arccal a gépkocsi irányával ellenkező irányban, álljanak fel és a szakaszparancsnok előtt vezényeljenek a kezelőknek fővetést és archafordulás után jelentsék a kivonuló létszámot. Jelentéstétel után *«Vigyázz!»* és *«Pihenj!»* vezényszavak után lépjenek helyeikre.

178. **178.** Első sorakozásnál a gépkocsik a sorakozási alakzat felvételéhez szükséges mozdulataikat — a gépkocsi vezetők és kísérők kivételével — kezelők nélkül hajtásák végre. A gépkocsi parancsnokok a kezelőket — vezetők és kísérők kivételével — a gépkocsik mozgásának akadályozása nélkül, a gépkocsik közelébe csoportosítsák és a szükséges munkálatokat (géppuskák, lövegek behelyezése, lőszer, tartalék üzemanyag felrakása, stb.) ezekkel végeztessék el.

179. **179.** A parancsnoki gépkocsi helye első sorakozásnál vonalalakzatban az iránykocsitól jobbra 5 méter távkozra, oszlopalakzatban az iránykocsi előtt 5 lépés (3·75 m) távkozra van.

III. A mozgás megkezdése és beszüntetése.

A szakasz elvileg «*menetoszlop*»-ban mozog.

180. A mozgás megkezdéséhez a szakaszparancsnok adta 180.

«*Motort indíts!*»

vezényszóra a 65. pont szerint kell eljárni.

Azután:

«*Előre! X. kilométer! Irány...!*»

figyelmeztetőre: a páncélgépkocsi (gépkocsi) parancsnokok, ha kell, a figyelmeztetőt a szükséges mértékben ismétlik.

A szakaszparancsnok «*Indulj!*» vezényszavára (jelére) az «*iránykocsi*» parancsnoka a vezényszó ismétléseivel páncélgépkocsiját az elrendelt irányba indíttassa meg.

A többi gépkocsik, mihelyt távközük megvan, felállásuk sorrendjében egymásután induljanak meg a gépkocsi parancsnokok «*Indulj!*» vezényszavára az iránykocsi után.

181. Ha a szakaszparancsnok «*Előre! X. kilométer! Irány utánam!*» figyelmeztető után gépkocsijával meg is indulna, 181.

az iránykocsi az előírt távköz elérése után — a szakaszparancsnok «*Indulj!*» vezényszavának (jelének) bevárása nélkül kövesse a szakaszparancsnoki gépkocsit,

a többi gépkocsi pedig felállítása sorrendjében cselekedjék hasonlóképen.

182. Ha a szakaszparancsnok vonalból a mozgást nem az irányrajjal (1. raj) akarja megkezdni, azt külön meg kell jelölnie. 182.

183. *Motorkerékpáros* — ha más parancsa nincs az «*Indulj!*» vezényszó után a parancsnoki gép- 183.

kocsi mozgásba jöttével induljon meg és maradjon a gépkocsi mögött 10 lépés (7·5 m) távközre.

- 184.** **184.** Menet alatt takarást és távközt az iránykocsi felé kell tartani.

Az iránykocsi megadta menetsebesség, valamint a távköz állandó betartása, a gépkocsivezetők legfontosabb kötelessége.

- 185.** **185.** Az egységes menetsebességet a páncélgépkocsi szakasznál beosztott gépkocsi minták szerint kell szabályozni.

Menetoszlopban való mozgásnál, ha a szakasz gépkocsijai az előírt távközökkel az iránykocsi mögött menetelnek, az ütemet mindig a legkisebb sebességű gépkocsi sebességéhez szabják. Ha a megadott menetsebességet előre nem látott okok miatt átmenetileg nem lehet betartani (rossz útszakasz, emelkedés, erős forgalom, stb.), azt a szükséges mértékig csökkenteni kell. Mihelyt lehet, ismét a megadott menetsebességre kell átmenni. A vezetők erre vonatkozó külön parancsot ne várjanak, hanem öntevékenyen alkalmazkodjanak az útviszonyokhoz, vagy az élgépkocsi menetsebességéhez.

- 186.** **186.** Ha egy páncélgépkocsi raj (gépkocsi) a helyes távközt elvesztette volna, a sebesség hirtelen megváltoztatása nélkül, fokozatosan menjen a helyes viszonyba. A távközök helyreállítására az élgépkocsi menetsebességét esetleg átmenetileg csökkentse.

- 187.** **187.** Mozgás közben

«Hátra! X. kilométer!»

parancsra, vagy jelre az iránykocsi azonnal álljon meg és az őt követő páncélgépkocsi rajnak adja a «hátra» jelet, melyet utóbbi hasonló módon adjon tovább a véggépkocsi felé.

A véggépkocsi a kapott «hátra» jelre álljon meg és a gépkocsi parancsnok «*Hátra! X. kilométer!*» vezényszavára a hátramenetet a leggyorsabban kezdje meg.

A véggépkocsi után a többiek is induljanak meg sorrendben.

188. Ha állóhelyből hátrafelé kell megindulni, **188.**
a szakaszparancsnok «*Hátra! X. kilométer!*», majd «*Irány!*» figyelmeztető után «*Indulj!*» vezényszavára a véggépkocsi a 67. pontban megszabott módon induljon meg, a többi pedig sorrendben kövesse.

189. «*Távközöket nagyobbítsd!*» **189.**
jelre az élgépkocsi mögött menetelő gépkocsik sebességüket lelassítva, gépkocsinként 300—300 m távközre maradjanak le.

A 300 m-es távköz elérése után az élgépkocsi adta menetsebességben haladjanak.

Az élpáncélgépkocsi raj a távközök gyorsabb megnagyobbítását, ha lehetséges, sebességének fokozásával segítse elő.

190. Ha a szakaszparancsnok még eme megnagyobbított távközöket is fokozni akarja, ezt küldőnc (motorkerékpáros) útján rendelje el. Esetleg adja újból a «*Távközöket nagyobbítsd!*» jelet, mire a távközöket most már 600 m-re kell nagyobbitani. **190.**

191. «*Távközöket csökkentsd!*» **191.**

jelre az élgépkocsi lassítson, a mögötte mozgó gépkocsik pedig 25 lépés (18-75 m) távközre zárkózzanak fel.

192. A szakaszparancsnok más távközök felvételét is elrendelheti. A távköz azonban féktávolságnál nem lehet kisebb és 600 m-nél nem lehet nagyobb. **192.**

193. A szakasz mozgásának beállítására a **193.**
szakaszparancsnok az

«*Állj!*»

vagy pl.

«A sárga háznál állj!»

parancsot, vagy az

«Állj!»

jelet adja.

A mozgást beszüntető parancsra (jelre) az «*iránykocsi*» a parancsnoki gépkocsi mögött és mögötte a többi kocsi is 5 lépés (3.75 m) távkozra felzárkózva (vagy az elrendelt helyen) az út jobbkarban levő oldalán álljon meg (lásd 70. és 71. pontokat), — ha az «*Előzz!*» jelet a megállott gépkocsi nem adja.

A kormánykerekeket az út közepe felé be kell vágni.

A motorkerékpáros az első felállítási helyére álljon. Ha a parancsnoki gépkocsi nem volna jelen, az élpáncélgépkocsi előtt 5 lépés (3.75 m) távkozra álljon fel.

IV. Alakzatváltostatás.

194. **194.** A szakasz alakzatváltosttatást csak a menetbe, vagy a megállásra szükséges mérvben hajtsen végre.

195. **195.** A szakasznak sorakozási alakzatból («*vonal*», «*oszlop*») menetalakzatot («*menetoszlop*») és viszont, ugyanabban az irányban és új irányban is — a rendelkezésre álló hely tekintetbevételével — közvetlenül és idővesztesség nélkül kell megalkotítani tudnia.

196. **196.** Alakzatváltosttatás sorakozási alakzatból a «*Mozgás*» fejezetben meghatározott vezényszavakkal és végrehajtással.

197. Alakzatváltoztatás menetoszlopból.**197.**

«Oszlop» alakítás

a mozgás besztüntetéséből előírt vezényszavakkal és végrehajrással.

198. «Vonalban állj!»**198.**

parancsra (jelre) az iránykocsi — ha a rendelkezésre álló hely megengedi — a mozgását besztüntető parancsnoki gépkocsi mögött kettős kanyarodással attól balra 5 méter térközre álljon le,

a többi gépkocsi hasonló módon illeszkedjék az iránykocsitól balra a helyes viszonyba.

199. A szakaszparancsnok «Vonalban N. helyen állj! Irány.....!» parancsára az iránygépkocsi az elrendelt helyen a megjelölt irányban álljon meg, a többi gépkocsi pedig az iránykocsi mögött balra megkezdett kettős kanyarodással a helyes viszonyba álljon fel (lásd a 8. ábrát).

199.

200. Ha az út vagy térviszonyok a fejlődést az **200.**
élgépkocsitól jobbra teszik szükségessé,

«Élkocsitól jobbra!»

figyelmeztetőjel után a

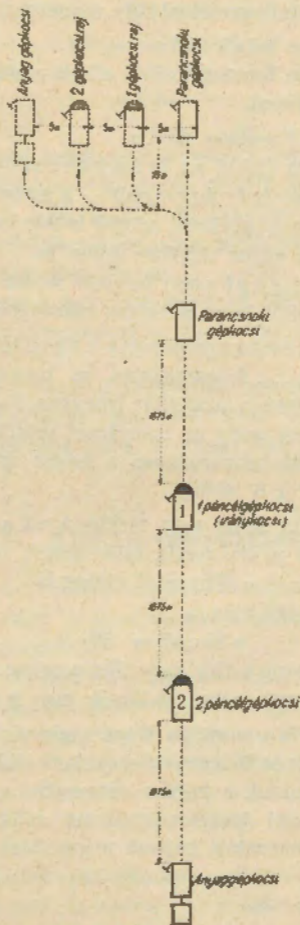
«Vonalban állj!»

parancsra (jelre) a 198. vagy 199. pontban leírt módon az élgépkocsitól jobbra alakítsák meg a vonalat.

201. Ha a megállás helye a menetiránytól merőlegesen oldalt és 20 lépés-(15 m-)nél rövidebb távolságra esik, a gépkocsik a helyes viszonyba való beilleszkedést egyszeri kanyarodással az előbbi pontokban leírt vezényszavakra hajtsák végre (lásd a 9. ábrát).

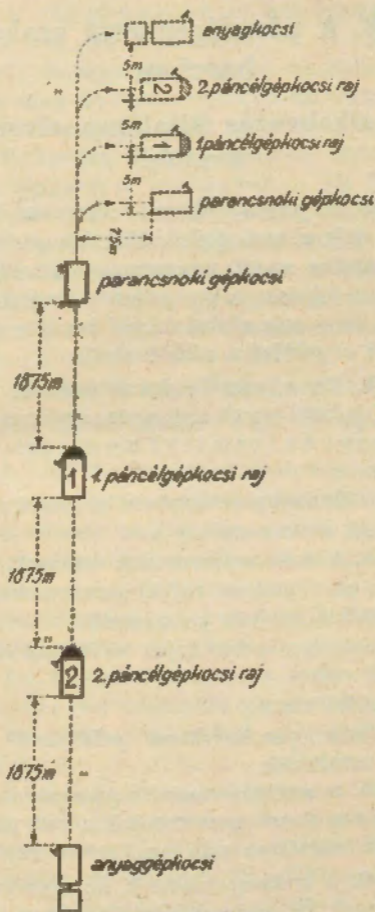
201.

Vonalban N. helyen állj! Irány . . . !

8. ábra.

Élkekstől jobbra | Vonalban állj!

9. ábra.

10. §. A páncélgépkocsi szakasz harcban.

I. Az alkalmazás általános elvei és a vezetés.

- 202.** *202. A páncélgépkocsi szakasz a legkisebb kötelék, mely a mai fejlett tűzhatás mellett még minden esetben együtt, egy parancsnok személyes és állandó befolyása alatt, rövidebb-hosszabb ideig önállóan vagy más alakulatokkal karöltve bizonyos feladatok megoldására vállalkozhatik.*
- 203.** *203. Ha a páncélgépkocsi szakaszt hosszantartóbb feladattal bizzuk meg, a páncélgépkocsi századból anyagi és személyi megerősítésekre szorul.*
Az önállósított páncélgépkocsi szakaszoknak alkalmazása sok esetben szabály lesz.
- 204.** *204. A szakaszparancsnok szakaszát*
a) a páncélgépkocsi raj(ok) -parancsnokainak közvetlen kiadott részletes paranccsal,
b) motorkerékpáros útján továbbított rövid paranccsal, vagy
c) jellel, végül
d) ama páncélgépkocsi példájával vezesse melyen tartózkodik.
- 205.** *205. A szakaszparancsnok parancsainak végrehajtását a gépkocsi parancsnokok a vett parancsnak szükséges mértékben való ismétlésével rendeljék el.*
- 206.** *206. A szakaszparancsnok, ha egységei együttesen lépnek fel, rendszeren annál a támadó egységnél tartózkodják, melynek hatásos-*

sabb a fegyvere vagy amelynek fontosabb feladatot szánt.

207. Ha egységeit valamely alkalmazás következtében meg kellene osztania, annál az egységénél tartózkodjék, melynek fontosabb a feladata. **207.**

208. Harcban, ha a páncélgépkocsi szakasz mindkét páncélgépkocsija együttesen lép fel; az élpáncélgépkocsi rajt «küzdő», a végpáncélgépkocsi rajt «tartalék» páncélgépkocsi rajznak nevezzük. **208.**

209. Ha a szakaszparancsnok szakaszát bármi oknál fogva nem vezethetné, a rangban idősebb félszakaszparancsnok vegye át a parancsnokságot. **209.**

II. A páncélgépkocsi szakasznak ellenséges tűzkörletben való mozgása.

210. Ha az ellenséggel való találkozás valószínű, a páncélgépkocsi szakasz menetének szabályozására az ellenség várható tűzhatásának csökkentése és a meglepetés lehetőségének biztosítása legyen a mértékadó. **210.**

A páncélgépkocsi rajnál lefektetett elvek itt is érvényesek (lásd 91.—99. pontot.)

211. A szakaszparancsnok gondoskodik az összeköttetés szakadatlan fenntartásáról. Amíg a helyzet azt megengedi, erre a motorkerékpárost is felhasználhatja. **211.**

212. Amíg a páncélgépkocsi szakasz az ellenség tűzérési tűzkörletén kívül mozog, a parancsnok a páncélgépkocsi rajok között a távolságot a vezetés megkönnyítése céljából lehetőleg csökkentse. **212.**

213. Meglepetésszerű ellenséges tűz esetén a páncélgépkocsi rajok a távközöket, ha erre pillanat

nyilag, az idő rövidege folytán parancsot nem is kapnának, öntevékenyen nagyobbítsák meg s az ellenséges tűzhatás megszűntével zárkozzanak ismét fel.

- 214.** **214.** A páncélgépkocsiknak egymástól való táv-
közét mind menetben, mind haroban a legnagyobb
rugalmasság jellemezze; sokszor parancs híján
is, öntevékenyen — alkalmazkodniok kell minden
behatáshoz.

A 220. pontban megszabott távolságokat azonban
ne lépják túl, mert ez a vezetést megnehezítené.

- 215.** **215.** Mindkét páncélgépkocsi raj önállóan, egy-
mástól függetlenül végezze figyelőszolgálatát
a páncélgépkocsi raj harcában lefektetett elvek szerint.
Tilos egy-egy páncélgépkocsi rajnak csak bizonyos irá-
nyokban történő figyelés végrehajtásával való meg-
bizása.

- 216.** **216.** Menetakadályok elhárításánál
végzett munkálatokat rendszerint az élpáncélgépkocsi-
rajnak kell elvégeznie. A végpáncélgépkocsi raj fel-
adata ilyenkor eme munkálatok biztosítása.

- 217.** **217.** Ha a menetvonalnak hátrafelé
való biztosítása fontos és ezt nem végezheti
más alakulat és ha az általános helyzet is megköve-
teli (pl. ellenséges érzelmű lakosság között, kis háború,
stb.) a szakaszparancsnok a végpáncélgépkocsi rajjal
végeztesse időnkint.

Nem szabad azonban a biztosítás (útszemrevétele-
zés) céljából valamely páncélgépkocsi rajt oly
messze hátra küldenie, hogy az érintkezés hosszabb
időre elvesszen.

- 218.** **218.** A páncélgépkocsi szakasz parancsnoká-
nak minden pillanatban készen kell lennie arra,
hogy szakaszával pillanatnyi késedelem és meg-

állítás nélkül az ellenséggel menetközben is bármikor harcba léphessen.

Ezért a menetoszlopban való mozgás rendszerint a páncélgépkocsi szakasz megközelítő és egyszersmind harcalakzata is.

III. A páncélgépkocsi szakasz harc-eljárása.

A) Általában.

219. *Harcban a páncélgépkocsi szakasz csak a páncélgépkocsi rajjaival vesz részt.* **219.**

A parancsnoki gépkocsi, az anyaggépkocsi és a motorkerékpár ellenséges légi és földi megfigyelés elől rejtve, segédszolgálatra álljon készen.

220. *Harcban a páncélgépkocsik egymástól való távolsága a feladattól, a tereptől, az ellenséges tűzerő tüzhatástól és a látás útján való összeköttetés, valamint az együttműködés fenntartásától függ.* **220.**

A jelek közvetítésének lehetősége **600 méternél nagyobb** az ellenséges tüzhatás pedig **300 méternél kisebb távközöket** ritkán engednek meg.

221. *A szakasz ellenséges tűzben a legnagyobb sebességgel mozogjon.* **221.**

222. *A tűz megkezdését és a tűzvezetést, valamint a tűz beszüntetését a páncélgépkocsi rajparancsnokok önállóan végezzék a kapott feladat (parancs) szellemében.* **222.**

Ha a szakaszparancsnok az ellenség meglepésének érdekében kivételesen a tüzelés megkezdését magának akarja fenntartani, ezt külön meg kell parancsolnia.

B) Támadásban.

- 223.** **223.** Támadásban a páncélgépkocsi szakaszparancsnok arra törekedjék, hogy szakaszával közeli távolságról a lehető legnagyobb sebesség kifejtésével, meglepetésszerűen törjön az elleneségre.
- 224.** **224.** Harcban a páncélgépkocsi szakasz élpáncélgépkocsi rajja tüzet rendszeren a menetirányban és annak közvetlen közelében fejt ki. A végpáncélgépkocsi raj ezt a tüzet fokozza, de legyen készen arra is, hogy tüzével oldalt és hátra is hathasson és hogy esetleg az élpáncélgépkocsi raj mellett előretörjön.
- Utóbbi feladat főként arra a rajra hárul, melyet tartalékba rendeltek.
- 225.** **225.** Harcban a két páncélgépkocsi raj között az összeköttetés állandóan maradjon fenn. Ha az összes jelzőberendezések felmondanak a szolgálatot, az összeköttetés fenntartását a szakaszparancsnok végső esetben küldőnc útján állítsa helyre.
- 226.** **226.** Ha az élraj bármely oknál fogva üzem-, vagy harcképtelenné válik, szerepét azonnal a végraj vegye át. A páncélgépkocsi szakaszparancsnok helye ez esetben az új páncélgépkocsi rajnál van.
- 227.** **227.** Ha támadásban a szakasz egyik páncélgépkocsija harcképtelenné válik, a másik páncélgépkocsi ennek üzembehelyezésében ne legyen részt, hanem igyekezzék a szakasz feladatának egyedül való megoldására.

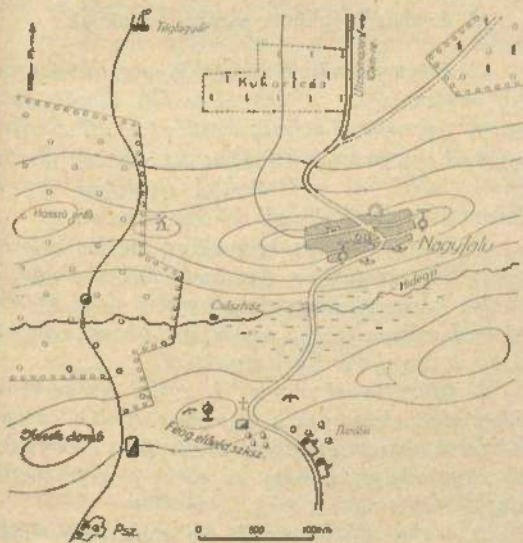
Az üzemképtelenné vált páncélgépkocsi karba-helyezése, esetleg elvontatása, a saját kezelőinek köte-

lössége. Csak, ha a szakaszparancsnok feladatát megoldotta vagy a harc helyzet megengedi, térjen vissza az ép páncélgépkocsi rajjal, hogy segédkezet nyújthasson.

228. Támadásban egyébként a szakasz páncélgépkocsijai a páncélgépkocsi raj idevonatkozó határozványait teljes mértékben alkalmazzák. A szakaszparancsnok adja meg a szabadságot a páncélgépkocsi rajparancsnoknak akként, hogy harcukat, a kapott feladat keretén belül öntevékenyen vívhassák meg.

A szakaszparancsnok szerepe harcban a harcténykedések ellenőrzésében, a szükséges összhang megteremtésében és az összeköttetés szakadatlan fenntartásában nyilvánul meg.

229. Parancspéldák a felderítésben, lovasággal való együttműködésnél:

10. ábra.

(Felderítő osztag (1 páncélgépkocsi szakasszal és 2 géppuskával megerősített lovas század) ama feladat végrehajtása közben, hogy Nagyfalutól 10 km-re É.-ra levő útsomópontot elérje, a vázlaton levő helyzetbe jutott. A felderítő osztag parancsnoka az ellenségnek Nagyfaluból való elűzésére zömét a Hosszúerdőn és a Kukoricáson át az ellenség hátába irányította.)

A páncélgépkocsi szakasz parancsnoka a nyeregben levő keresztnél — személyesen — a következő parancsot adja ki:

I. A páncélgépkocsi parancsnokoknak :

1. *Ellenséges kerékpárosok Nagyfalu déli szegélyét megszállták; a DNy.-i és DK.-i csücsökben egy-egy géppuska. A helység közepén tartalékot sejttek*

2. *A lovas század zöme az ellenség visszavetésére abból az erdősarokból (mutatja) fog a Kukoricáson át az ellenség hátába támadni.*

3. *Feladatunk az, hogy akkor, amidőn a lovas zöm a Hosszúerdőből a Kukoricás felé megindul, a köhídon keresztül Nagyfaluba törjünk előre. E dombon levő szakasz velünk egyidejűleg támad a Csőszházon át Nagyfalu Ny.-i szegélyére.*

4. *Előretöréskor: az 1. rajjal parancsnokságom alatt elsősorban a községben sejtett ellenséges tartalékot akarom leküzdeni és azután a Kukoricásból megakadályozni, hogy az ellenség a fenyőerdő felé kitérhessen.*

A 2. raj, mielőtt az 1. raj a községet elérte, szintén ezen az úton törjön előre és elsősorban a

község bal sarkánál levő ellenséges géppuskát kilzdje le, azután a községet tisztítsa meg.

Vele egyidejűleg az itt lévő lovas szakasz a Csöszházon át fog támadni.

5. Nagyszalu elfoglalása után az 1. rajjal önállóan a községtől 10 km-re É.-ra levő útsomópontig nyomulok elő.

A 2. páncélgépkocsi raj egyelőre csak a községtől 2 $\frac{1}{2}$ km-re ÉK.-re levő erdőszegélyig kövessen, ahonnan a K.-re fekvő «A» községet derítse fel. Parancsot az erdőszegélyhez küldök.

A lovas század a fenyőerdőn és «A» községen át fog az útsomópontig előnyomulni.

6. Megindulás innen adott jelenre. Én itt szállok be az 1. páncélgépkocsiba.

Végeztem!»

II. Motorkerékpárosnak ugyancsak a keresztnél — személyesen:

«Parancsnoki- és anyaggépkocsi, amint a páncélgépkocsi rajok előretörnek, e helyig (mutatja) előre!
— Amint a 2. raj Nagyszalu hőzséget É. felé elhagyta, kövessék a 2. rajt egyenlőre az erdőig!

Végeztem!»

C) Védelemben.

230. Védelemben a páncélgépkocsi szakaszra az egyes páncélgépkocsira lefektetett elvek értelemszerűen mérvadók (lásd a 128. pontot). 230.

**D) Üldözésben, visszavonulásban, halogató
és színlelt harcokban.**

231. **231.** A páncélgépkocsi szakasznak az *üldözésben* való alkalmazására a páncélgépkocsi rajnál mondottak teljes mértékben érvényesek.

232. **232.** A páncélgépkocsik harceljárását visszavonulásnál a H. Sz. I. 991. pontja szabályozza (lásd a 124. pontot is).

A páncélgépkocsi szakasz harceljárása itt is ugyanaz, mint a páncélgépkocsi rajé.

233. **233.** Ha *visszavonulásnál* a «küzdő»-raj üzemképtelenné vagy harc képtelenné vált, a «tartalék»-raj vegye át annak szerepét. Ilyenkor a még sértetlen páncélgépkocsi kövessen el mindent, hogy az ellenséget — addig, míg a sérült páncélgépkocsi ismét üzemképesé tehető vagy elvontatható — feltartóztassa, vagy tüzével lefogja. A legnagyobb elszántsággal és kitartással kövessen el mindent bajba jutott társának megmentésére.

A bajba jutott páncélgépkocsit sorsára hagyni — anélkül, hogy annak megmentésére mindent el ne követtünk volna — gyáva lélekre valló, megbocsájtathatlan szűgyen!

Csak ha a további harc kilátástalan s csak arra vezethető, hogy a második páncélgépkocsi raj is hasonló sorsra jut és az üzem- vagy harc képtelenné vált páncélgépkocsi elvontatása nem lehetséges, vegye a sértetlenül maradt páncélgépkocsi a másiknak fegyverzetét, felszerelését és legénységét magához s rombolja el a harc képtelenné (üzemképtelenné) vált páncélgépkocsit.

Halogató és színlelt harcokban. Felderítő és menetbiztosító
szolgálatban, helységekért és erdőkért vívott harcban.

234. Halogató és színlelt harcoknál a páncél- 234.
gépkocsi szakasz, különösen akkor ha lövege is van,
nagyon alkalmas eszköz az ellenség megtévesztésére.

Kedvező úthálózat mellett tapadjanak minduntalan
az ellenség oldalához és hátához, később pedig az
ellenálló erők mögött majd itt, majd ott tűnjenek fel,
hogy az ellenséget tüzükkel megtévezzék.

Ilyen esetekben indokolt lehet, a páncélgépkocsi
rajoknak nagyobb önállóság mellett egymástól távolabb
való alkalmazása is.

IV. Felderítő és menetbiztosító szolgál- latban.

235. A felderítő és menetbiztosító szolgálatban 235.
a páncélgépkocsi szakaszparancsnok az egyes páncél-
gépkocsira vonatkozó elvek alapján szabályozza szaka-
szának működését (lásd 114.—115. pontot).

V. Helységekért és erdőkért vívott harcban.

236. A páncélgépkocsi rajoknak a szakaszon 236.
belül való összműködése és az összeköttetés folytonos-
ságának szüksége leginkább a helység és erdei harenál
domborodik ki.

237. Különösen fontos a visszavezető 237.
utak biztosítása.

238. Az élraj tervszerűen járjon el. Csak ha az 238.
egyik utcát megtisztította az ellenségtől, forduljon be
a következőbe. A végraj haladjon mindentűt a másik
nyomában, iparkodjék mindig arra, hogy látó (halló)

távolságon belül maradva annak tűzét támogatasa, időnkint pedig rövid időre visszafutva, a visszavezető utat ellenőrizze és tisztítsa meg.

VI. Anyagi gondoskodások.

- 239.** **239.** A páncélgépkocsi szakaszparancsnok felelős egységeinek mindenkori harc és menetkészültségéért.
- 240.** **240.** A lőszerrel és üzemanyaggal való ellátást a szakaszparancsnok elsősorban a szakaszhoz beosztott, pótkocsival ellátott tehergépkocsi készleteiből, a szakasz *anyagkezelő altisztje* útján eszközölje.
- 241.** **241.** A szakaszparancsnok dolga, hogy egységeit, különösen, ha harcra kerülhet a sor, lőszerrel és üzemanyaggal oly mértékben lássa el, hogy még hosszabb alkalmaztatás esetén se szoruljanak utánpótlásra. A páncélgépkocsik sajátosságainál fogva harc közben az utánpótlás csak rendkívüli nehézségek útján lehetséges.
- 242.** **242.** Harcban az anyagkezelő altiszt a kiadott anyagot a század készleteiből haladéktalanul egészítse ki.
- 243.** **243.** Önálló vagy hosszantartó alkalmazás esetén a páncélgépkocsi szakasz parancsnoka a kezelők és a páncélgépkocsik minden szükségletéről — esetleg harácsolás útján is — gondoskodik.

A PÁNCÉLGÉPKOCSI SZÁZAD.

IV. FEJEZET.

A páncélgépkocsi század.

11. §. A páncélgépkocsi század szervezete.

244. A páncélgépkocsi század a páncélgépkocsi **244.**
osapat legmagasabb harcegysége.

245. Szervezetszerűen a páncélgépkocsi század **245.**
nak a századparancsnok vezetése alatt megvannak
mindazok az eszközei és személyzete, melyekkel a század
a fegyvernemekkel együtt hoeszantartó, sőt átmeneti-
leg önálló feladatokat is megtud oldani.

246. A század: **246.**

a századparancsnoki szakaszra,
a 2 páncélgépkocsi szakaszra és
a vonatszakra tagozódik.

A szakaszokat a századon belül szolgálati szá-
mokkal látjuk el, de parancsnokaik nevével is meg-
nevezhetők.

247. A páncélgépkocsi századparancsnok **247.**
századának erkölcsi, szellemi, gyakorlati és műszaki
kiképzéséért a szabályzatok és utasítások keretén

belül önálló és felelős. Munkájában beosztott tisztjai, elsősorban szakasparancsnokai és a vonatszakas parancsnoka támogatják. Ezek helyes továbbképzése tehát a páncélgépkocsi századparancsnok legegységesebb érdeke.

- 248.** **248.** A század különböző értékű és hivatású egységeinek vezetése, a vezetést megkönnyítő szervek célszerű alkalmazása, a különböző sebességű járművek összehangjának mozgás közben való biztosítása a századparancsnoktól nagy körültekintést, tapasztalatot és mélyreható tudást követel meg.

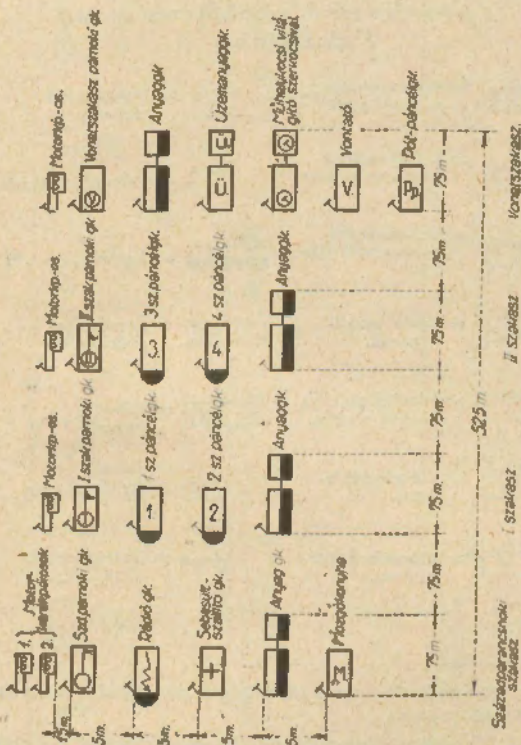
12. §. A páncélgépkocsi század zártrendje.

I. Alakzatok.

- 249.** **249.** A páncélgépkocsi század zártrendű alakzatai
az «oszlop» és
a «menetoszlop».
- 250.** **250.** Az «oszlop» a páncélgépkocsi század első felállítási alakzata.
Mint hogy a teljes létszámú páncélgépkocsi századnak oszlopban való felállítása nagy kiterjedésű, ezt az alakzatot csak ott alkalmazhatjuk, ahol a szükséges tér megvan (laktanyaudvar, telephelyek, stb.).
- 251.** **251.** Ha a páncélgépkocsi század tér hiányában első felállításkor «oszlop»-ban nem sorakoztatható, helyette «menetoszlop csökkentett távközökkel» alakzatban sorakoztassuk.

252. A páncélgépkocsi századot «*oszlop*»-ban 252. a 11. ábra mutatja.

«*Oszlop.*»

11. ábra.

Jelmagyarázat :

A teljes állományú páncélgépkocsi század alakzataihoz.

	= Századparancsnoki gépkocsi.		= Mozgókonyha gépkocsi.
	= I. (II.) szakaszparancsnoki gépkocsi.		= Vontató gépkocsi.
	= Vonatszakaszparancsnoki gépkocsi.		= Anyaggépkocsi.*)
	= Rádió páncélgépkocsi.		= Üzemanyaggépkocsi.**)
	= Páncélgépkocsi a kezelők részére.		= Műhelygépkocsi.***)
	= Pót páncélgépkocsi.		= Motorkerékpár.
	= Bebeállítómű gépkocsi.		= Motorkerékpár oldalokkal.

*) 3 vagy több tonnás tehergépkocsi pótkocsival a málna és szerelvény részére.

**) 3 vagy több tonnás tehergépkocsi pótkocsival a mosgó üzemanyagállomás részére.

***) A mosgó gépjavítóműhely részére. A mosgó gépjavító-műhely pótkocsija a világítást szolgáló «világítószerkocsi».

A páncélgépkocsi századnak mind az utakon való mozgásánál, mind a megállásoknál a «menetoszlop» a használatos alakzata.

Ha gyülekezésre csak útvonal állana rendelkezésre, a menetoszlopot alkalmazzuk, még pedig csökkentett távközökkel.

254.

254. A páncélgépkocsi század a menetoszlopnak ezt a 12. ábrán feltüntetett módját nem mindig alkalmazhatja. A különböző rendszerű gépjárművek egymástól eltérő sebessége ugyanis nem engedi meg, hogy a páncélgépkocsi század hosszabb meneteket is mindig a megszabott sorrendben és távközökkel hajtszon végre.

Csak igen rövid menetek alatt (városokon, helyőrségeken való átvonulás, előjárók előtt való elvonulás, stb.) kell a menetoszlopot, a gépkocsik szolgálati számai szerint való sorrendben és a megszabott távközökkel alkalmazni.

Huzamosabb menetről a páncélgépkocsi századnak gyorsabb járatú gépkocsijai a menetoszlopból válnak ki s egy oszlopban a századparancsnok elrendelte távolságig menjenek előre. A lassúbb járatú gépkocsik egy oszlopban menetelve zárkóznak fel.

II. Sorakozás.

255.

255. A páncélgépkocsi század a rendelkezésre álló hely szerint «oszlop»-ban vagy «menetoszlop csökkentett távközökkel» alakzatban mindig állóhelyben sorakozzék.

256.

256. A századparancsnok sorakozást elrendelő vezényszavára

a századparancsnoki szakaszt a parancsnokhelyettes,
a szakaszokat a szakaszparancsnokok,
a vonatszakaszt a vonatszakaszparancsnok sorakoztassák a megjelölt alakzatban.

«... páncélgépkocsi század! Irány.....!
Oszlopban sorakozó!»

A szakaszok az igazodást az iránykoosíhoz úgy hajtsák végre, mint szakaszban «*vonat*»-ban történő sorakozásnál.

A sorakozás befejeztével a szakaszparancsnokok gépkocsiról szállva ellenőrizzék a helyes felállítást.

257. Menetoszlopban a páncélgépkocsi század az **257.**
alábbi sorrendben sorakozzék:

századparancsnoki szakasz,
1. és 2. szakasz,
vonatszakasz.

A páncélgépkocsi századnak menetoszlopban történő felállításánál a szükséges távközöket a 12. ábra mutatja.

258. «*Menetoszlop csökkentett távközök- 258.*
kel!»

Az egyes gépkocsik között a távolságot 5 lépésre (3·75 m), a századparancsnoki szakasz és a szakaszok (vonatszakasz) között pedig a távolságot 10 lépésre (7·5 m) kell csökkenteni.

III. A mozgás megkezdése és beszüntetése.

259. A század menetoszlopban mo- **259.**
zogjon.

A mozgás megkezdését a századparancsnok
«*Előre! Irány . . . !*»

figyelmeztetővel (jellel) vezesse be.

A páncélgépkocsi szakasz-(gépkocsi-)parancsnokok a figyelmeztető ismétlésével rendeljék el a motorok indítását és adják meg az irányt.

A századparancsnok

«*Indulj !*»

vezényszavára (jelére) a századparancsnoki gépkocsi után a századparancsnoki szakasz gépkocsijai és utánuk a szakaszok (vonatszakasz) gépkocsijai a megszabott távközökkel induljanak meg.

260. **260.** A motorok indítását a századparancsnok maga is elrendelheti.

261. **261.** A menetsebesség betartására vonatkozólag a páncélgépkocsi századra is a szakasznál (185. pont) lefektetett elvek mérvadók.

262. **262.** Menet alatt az alegységek (századparancsnoki szakasz, szakaszok, vonatszakasz) távközt a századparancsnoki szakasz végkocsijától, egyébként az egységeken belül saját iránykocsijuktól vegyenek.

263. **263.** Ha az egyes alegységek a távközt elvesztették volna, először saját parancsnoki kocsijukhoz zárkózzanak fel a megszabott távközökre, azután együtt, zárkózottan állítsák helyre az előttük haladó alegységhez a távközt.

264. **264.** A század mozgásának beszüntetése a századparancsnok

«*Állj !*» vagy

«*Az út és vasútkeresztezésnél Állj !*»

parancsára (jelére); a század a 193. pont szerint álljon meg.

IV. Alakzatváltoztatások.

265. A páncélgépkocsi század csak a mozgás megkezdéséhez és beszüntetéséhez, azaz a menetre és a megállásra szükséges alakzatváltoztatásokat hajtja végre. **265.**

266. A század oszlopból menetoszlopot a lehető legrövidebb módon alakítson. **266.**

Oszlopból a menetoszlop megalakítására

«Menetoszlop! Irány.....! Indulj!»

a vezényszó.

A századparancsnok gépkocsija a legrövidebb úton kezdje meg a megjelölt irányba a menetet, ezt a kocsit kövesse a századparancsnoki szakasz. Majd szolgálati számok szerint (a századparancsnok intézkedései szerint) a szakaszok és a vonatszakasz induljanak meg.

267. Menetoszlopból az oszlopba való átmenetre **267.**

«Oszlop! Irány;...! Állj!»

a vezényszó (jel).

Az alegységek úgy hajtják végre a mozdulatot, mint szakaszban a *«Vonal! Állj!»* vezényszóra. A távközt és takarást a századparancsnoki szakasz gépkocsijaira hajtják végre.

13. §. A páncélgépkocsi század harca.

I. Általános szabályok és a vezetés.

268. Harcban a század a páncélgépkocsi csapatnak legfontosabb egysége. Minthogy a század az a kötelék, melyben a harchoz és utánpótláshoz szükséges minden eszközt és szervet megtalálunk, **268.**

a században fejtheti ki minden egység az együttműködés alapjának csorbítatlan birtokában a legtöbb erőt.

269. **269.** A századparancsnoknak azonban sok esetben egyik-másik szakaszát, sőt olykor egy-egy páncélgépkocsi raját is mellékfeladatok végrehajtására ki kell különítenie. Ilyenkor lássa el eme kikülönített egységét a feladat nagyságának vagy tartamának megfelelő eszközökkel is.

270. **270.** Harcban a páncélgépkocsi század parancsnoka századát jelekkel, küldőnccel és esetleg a híradó-páncélgépkocsi útján adott szikratávíró parancsokkal vezesse.

A vezetés tehát lehet *közvetlen* (jelek), vagy pedig *közvetett* (küldőnc útján szóval vagy írásban, szikratávíró útján).

271. **271.** A századparancsnok *intézkedési egységei*:
a szakaszok és
a vonatszakasz.

272. **272.** Harcban a vonatszakasz két lépésre tagozódik.

Az első lépéső — a századparancsnok helyettes parancsnoksága alatt — a következő részekből alakul:

a) *A vonatszakasz*
pót páncélgépkocsi-jából,
vontatójából és
anyaggépkocsi-jából; ehhez csatlakozik

b) *a századparancsnoki szakasz*
híradó páncélgépkocsi-ja,
sebesültszállító gépkocsi-ja és
konyhagépkocsi-ja, valamint

c) a szakaszok

1—1 anyaggépkoecija.

A második lépcső — a vonatszakaasz parancsnok parancsnoksága alatt — áll:

a) A vonatszakaasz

üzemanyag-,

műhely-,

személy- és

anyaggépkoecijából; ehhez csatlakoznak

b) a századparancsnoki szakasz és a szakaszok
3 parancsnoki gépkoecija.

273. A századparancsnok, ha mindkét szakasza együtt van, a küzdő szakasznál, ha pedig szakaszait megosztotta, a fontosabb feladattal megbízott szakasznál tartózkodjék. **273.**

274. Harcban, ha a páncélgépkoeci század mindkét szakasza együttesen egy úton működik, a századparancsnok az élen levő «küzdő szakasz» mögött maradó szakaszt «tartalék»-ba rendelheti. **274.**

275. Ha a századparancsnok századát bármi oknál fogva nem vezethetné, a helyettes vegye át a vezetést. **275.**

Harcban a századparancsnok helyettes a századvonat első lépcsőjének a parancsnoka, s a lőszer és üzemanyagutánpótlást vezesse.

Tájékoződó képesség, leleményesség jellemezze a századparancsnok helyettesét, hogy a harcoló szakaszoknak minden körülmények között az utánpótlásban tartós támogatást nyujthasson.

II. A páncélgépkocsi század harceljárása.

276. **276.** A harcban csak a páncélgépkocsi rajok vesznek részt.

277. **277.** A vonatszakas első és második lépcsőjének gépkocsijai nem harcolnak, hanem a századparancsnok megjelölte helyen maradjanak vissza.

a) Ha a páncélgépkocsi század mindkét szakasza együttesen, egy útvonalon harcol, a vonatszakas első lépcsője (272. pont) a küzdő század útvonalán hátul, a parancsnokhelyettes parancsnoksága alatt az ellenséges földi és légi megfigyelés elől rejtve, utánpótlásra és parancsközvetítésre rendezkedjék be;

a második lépcső a vonatszakasparancsnok parancsnoksága alatt, az első lépcső mögött úgy válassza meg helyét, hogy az ellenség tűzkörletén kívül, légi és földi megfigyelés elől rejtve, az esetleg szükséges javító munkálatokat eszközölhesse. Az első lépcsővel az összeköttetést fenn kell tartania.

b) Ha a század szakaszai megosztottan, de a századparancsnok egységes vezetése alatt más-más útvonalon harcolnak, az első és második lépcsőt központiasan kell elhelyezni, hogy a század mindkét küzdő alegységével az érintkezést mind a parancsközvetítésre, mind pedig az utánpótlásra, nehézség nélkül fenntarthassa.

278. **278.** A századparancsnoki szakasz rádió páncélgépkocsija rendszerint ama szakaszhoz csatlakozzék, melynél a századparancsnok tartózkodik. A harcban közvetlen nem vesz részt, hanem az első lépcsőnél beosztva, a századparancsnok intézkedéseinek és parancsainak, valamint a részére érkező parancsoknak

A páncélgépköcsi század mozgása ellenséges tűzkörletben.

továbbítására, azaz a századot kiküldő parancsnokság, valamint a század és a szakaszok között az összeköttetés fenntartására rendezkedjék be.

A rádió páncélgépkocsit célszerűen sokszor éppen a század kiküldött szakaszához kell beosztani, különösen oly esetekben, ha a kiküldött szakasznak felderítés vagy más, oly messzemenő feladat jutott, melynél a fősúly jelentések gyors és biztos hátraktüldésén nyugszik.

279. Egyébként harcban a század szakaszainak mozgására vonatkozólag a szakasz harcánál lefektetett elvek értelemszerűen mérvadók. **279.**

280. Ha a század mindkét szakasza együttesen harcol, a tűz megkezdését, a tűzvezetést és a tüzelés beszüntetését a századparancsnok bízza a kapott feladat szellemében a szakaszparancsnokokra. Csak különös kivétel lehet, amidőn a századparancsnok a tűz megkezdésének elrendelését magának tartotta fenn. **280.**

III. A páncélgépköcsi század mozgása.

A) Az ellenséges tűzkörletben.

281. Ha az ellenséggel való találkozás valószínű, a páncélgépköcsi század menetét általában úgy szabályozza, ahogy azt a szakasznál tárgyaltuk. **281.**

Ilyenkor a századparancsnoki szakasz gépköcsijainak — a parancsnoki gépköcsi kivételével, — a vonatszakasz élén van helye.

- 282.** **282.** Mindaddig, míg az ellenséges behatás azt megengedi, a századparancsnok a két szakasz között a távközt a vezetés könnyítésére csökkentheti.
- 283.** **283.** A szakaszparancsnokok a szakaszon belül a távközöket a szakasznál lefektetett elvek szerint szabályozzák.
- 284.** **284.** Útszemrevételezésre, hidaknak, műtárgyaknak megvizsgálása céljából a századparancsnok időnkint motorkerékpárost küldjön előre. Ajánlatos, hogy ilyenkor a motorkerékpár oldalkocsiján, az egyik páncélgépkocsi műszaki járőrének parancsnokát is előreküldjük.

B) Támadásban.

- 285.** **285.** A század támadásban általában a szakasznál rögzített elvek szerint (lásd 223.—228. pontokat), azok értelemszerű alkalmazásával viselkedjék. A századparancsnok szempontjából az a fontos, hogy nagy erőt képviselő egységet aprólékos feladatok széjjel ne forgácsolják. De ne essék abba a hibába sem, hogy túlságos tömörítés következtében céltalan veszteségek keletkezessenek.
- 286.** **286.** Ha feladatát egyik helyről megoldani nem tudja, a helyzetnek és viszonyoknak gyors mérlegelésével döntsön a felől, vajjon feladatainak miképpen tud esetleg más helyről megfelelni.
- Ezért a századparancsnokot kiváló harcászati értelem, a szomszédokkal való együttműködésben a helyzetbe való mindenkori beilleszkedés, új, gyakran változó helyzetekhez való gyors alkalmazkodás jellemozzék.

287. Ha a század valamelyik páncélgépkocsi raja **287.**
 harc közben üzemképtelenné válik, vagy ellenséges
 tűzhatás következtében oly mértékben sérül meg,
 hogy a feladat további megoldásában részt nem vehet,
 s a kapott parancs és a feladat értelmében a század-
 nak mind a négy páncélgépkocsijára szükség van, a
 századparancsnok a vonatszakas első lépcsőjéből a
 pót páncélgépkocsit rendelje előre.

A pót páncélgépkocsit a megsérült vagy harc-
 képtelenné vált páncélgépkocsi kezelői (kivéve a
 vezetőket) szállják meg. Kezelőkben beállott veszteségek
 pótlására elsősorban a vonatszakas, másodsorban a
 századparancsnoki szakasz pótlékenységét használ-
 juk fel.

Az üzemképtelenné vált páncélgép-
 kocsit az első lépcső parancsnoka a beosztott von-
 tatóval vontassa el.

288. A századparancsnok szerepe harc **288.**
 közben:

a) szakaszai harctevékenységének
 ellenőrzése,

b) a szükséges összhang megterem-
 tése, valamint

c) az öt kiküldő parancsnok és a sza-
 kaszok között az összeköttetés fenn-
 tartása.

C) Védelemben.

289. Védelemben a páncélgépkocsikat bevezető **289.**
 harcoknál, ellentámadások támogatására, nyílt olda-
 lak biztosítására vagy az ellenség oldalában és
 hátában való fellépésre alkalmazzák.

Mintán bármely feladat megoldása a páncélgépkocsi század szempontjából támadás, a páncélgépkocsi századra a szakasz és az egyes páncélgépkocsinál mondottak érvényesek (lásd a 123. és 230. pontot).

D) Egyéb alkalmazásban.

- 290.** **290.** Visszavonulásban, üldözésben és egyéb alkalmazásban a páncélgépkocsi század a szakasznál rögzített elvek értelem szerű alkalmazásával járjon el (lásd a 231—233. pontot).
- 291.** **291.** A páncélgépkocsi század, erejének tudatában nemcsak az üldözésben, de a visszavonulásban is merész fellépésével kiváló eredményeknek lehet a megteremtője.

IV. Anyagi gondoskodások.

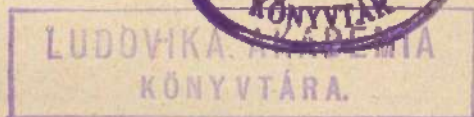
- 292.** **292.** A századparancsnok felelős századának mindenkor hűségességéért. Ezért egységeinek lőszerrel, üzemanyaggal való ellátásáról idejében intézkedjék. Gondoskodjék továbbá századának felszereléséről és felfegyverzéséről, valamint ennek kiegészítéséről. Tartassa a század gépjárműveit állandó jókarban és üzemképes állapotban.
- 293.** **293.** Ezirányú működésében a századparancsnoki szakasz és a vonatszakaéhoz beosztott segédszemélyzete támogatja elsősorban.
- 294.** **294.** Különösen ha harcra kerülhet a sor, kell arra törekednie, hogy egységei lőszerrel és üzemanyaggal el legyenek látva.
- 295.** **295.** Harc közben az utánpótlás szabályozását a parancsnokhelyettes

a századparancsnok intézkedései alapján szabályozza.

296. Ha a század készleteiből a szakaszok készleteiket kiegészítették, a parancsnok gondoskodik arról, hogy a kiadott készletet a legközelebbi felvételező helyen ismét pótolja. **296.**

297. A gépkocsi műszaki munkálatok, javítások eszközlése, a vonatszakasz parancsnokának a feladatai. **297.**

298. Önálló vagy hosszantartó alkalmazás esetén a páncélgépkocsi század parancsnoka századának minden szükségletéről, esetleg harácsolás útján is, gondoskodik. **298.**

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84729019

HADTUDOMÁNYI

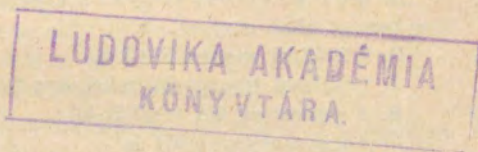
1. melléklet.

KÖNYVTÁR

A „Vp.“ mintájú páncél- gépkocsi.

1. §. A páncélgépkocsi leírása.
2. §. A páncélgépkocsi raj.
3. §. A páncélgépkocsi szakasz.
4. §. A páncélgépkocsi század.

1. §. A páncélgépkocsi leírása.

1. 1. A m. kir. államrendőrségnél ezidő szerint meglévő páncélgépkocsi a «Vp» Rába rendszerű páncélgépkocsi.
2. 2. A páncélgépkocsi két *főrésze*:
 - a) az alváz a motorral,
 - b) a páncél a forgatható toronnyal.
3. 3. A gépkocsi hossza: 5·945 m.
Legnagyobb szélessége: 1·940 m.
Legnagyobb magassága: 3·080 m.
Motorja 35 lóerős. Az alváz megerősített «V» rendszerű alváz.
4. 4. Két vezetőülése van, melyek megengedik, hogy megfordulás nélkül hátramehessen.
5. 5. Két üzemtartályában, egyenkint 120 liter benzint vihet magával.
6. 6. Működési sugara 120 km.
7. 7. Óránkénti legnagyobb sebessége 20 km.
8. 8. A páncélzat két részből áll:
 - a) a páncélszekrény-ből és
 - b) a forgatható torony-ból.
9. 9. A páncélszekrény 8 mm vastag hengerelt acéllemezekből áll. A gyors be- és kiszállás céljára mindkét oldalon 2—2 ajtó van.
Mindkét oldalon, valamint elöl és hátul, a vezetésre, megfigyelésre, valamint a fegyverek alkalmazására és a szellőztetés céljaira 3—3, tehát összesen 12 ló- és nézőrést alkalmaztak.
10. 10. A 360° alatt elfordítható toronynak egy géppuska befogadására szolgáló lőrése és 3 zárható nézőrése van.

2. §. A páncélgépkocsi raj.

A) A páncélgépkocsi személyzete:

11. A «Vp» Rába rendszerű páncélgépkocsi raj **11.**
parancsnoka (tiszt);

kezelői:

1 parancsnokhelyettes (altiszt) és

10 fő kezelő és pedig:

1 elölvezető,

1 elülkísérő,

1 toronygéppuska irányzó,

1 toronygéppuska kezelő,

1 második géppuska irányzó,

1 második géppuska kezelő,

1 hátulvezető,

1 hátulkísérő,

1 jelentőfutó és

1. összekötő (figyelő).

12. Létszámcsökkentésnél először a jelentőfutó, **12.**
ezután a figyelő, majd a két kísérő, azután a pa-
rancsnokhelyettes, utána a második géppuska-kezelő
és legvégül a toronygéppuska kezelő helyét hagyjuk
betöltetlenül. A páncélgépkocsi kezelőinek alsó
határa: 1 parancsnok, 2 vezető és 2 géppuska
irányzó, azaz összesen 5 fő.

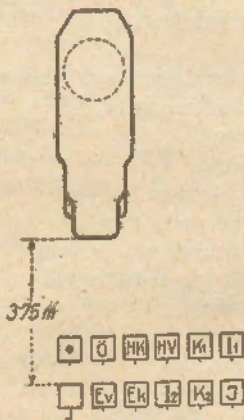
B) A páncélgépkocsi fegyverzete:

13. A páncélgépkocsi fegyverzete *2 géppuska*, **13.**
melyek közül az 1. számú toronyban van elhelyezve,
míg a 2. számú tartalék.

O) Zártrendű gyakorlatok:

14. 14. Páncélgépkocsi nélkül, gyalog, a kezelők egy rajt alkotnak, tehát gyalog mindama gyakorlatokat végrehajtják, melyeket a Gy. Gy. Sz. IV. fejj. 17. §-a a gyalograj számára megszab.

«Kezelők előre!»

1. ábra.

Jelmagyarázat:

	= pogk. parancsnok		= pogk. parancsnok helyettes
	= előlvezető		= összekötő
	= előlkísérő		= hátlőkísérő
	= második gp. irányzó		= hátulvezető
	= második gp. kezelő		= torony gp. kezelő
	= jelentőfutó		= torony gp. irányzó

15. A páncélgépkocsi előtt való sorakozásra**15.***«Kezelők előre!»*

a vezényszó. Ez az első felállítás alakzata.

Végrehajtás: a Gy. Gy. Sz. 2. füzet 133. és 134. pontjai alapján és pedig:

Első sor:

Jobb szárnyon a páncélgépkocsi jobb első kereke előtt a hűtőtől 5 lépésre (3·75 m) álljon a páncélkocsi parancsnok, mellette balra térközre az elülvezető, azután elülkísérő, második géppuska irányzó, második géppuska kezelő és jelentőfutó.

Második sor:

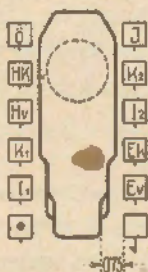
A páncélgépkocsi parancsnok mögött sorközre álljon a páncélgépkocsi parancsnokhelyettes, tőle balra térközre az összekötő, azután hátulkísérő, hátulvezető, toronygéppuska kezelő, toronygéppuska irányzó.

16. A fogadáshoz a páncélgépkocsi parancsnok **16.**
az arcvonal jobb szárnya előtt 5 lépés-(3·75 m-)re álljon fel, bal vállával az arcvonal felé fordulva. Az előljáró előtt vezényeljen rajának fővetést és arebafordulás után jelentse a kivonuló létszámot (páncélgépkocsi kezelők, géppuska sorrendben). A páncélgépkocsi parancsnok helyére, amikor az beosztásán kívül áll, a páncélgépkocsi parancsnokhelyettese lépjen.

17.

17.

«Alapállítás !»

2. ábra.

«Alapállítás !»

vezényszóra, ha a kezelők a páncélgépkocsi előtt voltak :

Az első sorban állók «balra-át»-ot hajtanak végre és élénk ütemben menjenek a páncélgépkocsi baloldala mellé, attól egy lépés térközre álljanak meg — és arccal forduljanak a menetirányba úgy, hogy :

a páncélgépkocsi hűtőjével egymagasságba a páncélgépkocsi parancsnok,

az első ajtózárral egymagasságba az elűlvezető, a második lóréssel egymagasságba az elűlkísérő,

a harmadik lóréssel egymagasságba a második géppuska irányzó,

a negyedik lóréssel egymagasságba a második géppuska kezelő,

a hátsó kerékvédőlemez hátsó élével egymagasságba a jelentőfutó álljon.

A második sorban állók — a páncélgépkocsi parancsnokhelyettes kivételével — *«jobbra-át»-ot*, míg a parancsnokhelyettes *«hátra-arc»-ot* hajtsanak végre és utóbbi maradjon helyben, — a többi menjen

a páncélgépkocsik jobboldala mellé, a parancsnok-helyettes a sor utolsó kezelőjéhez zárkózzék fel, a páncélgépkocsitól 1 lépés térközre álljon meg és arccal forduljon a menetirányba úgy, hogy:

a páncélgépkocsi hűtőjével egymagasságba a páncélgépkocsi parancsnokhelyettes,

az első ajtózárral egymagasságba a toronygéppuska irányzó,

a második lőrésel egymagasságba a toronygéppuska kezelő,

a harmadik lőrésel egymagasságba a hátulvezető,

a negyedik lőrésel egymagasságba a hátulkísérő,

a hátsó kerékvédőlemez hátsó élével egymagasságba az összekötő jusson.

18. Ha az *«Alapállás!»* vezényszót nem a **18.**
«Kezelők előre!» helyzetben adjuk, a legénység a legrövidebb úton leggyorsabban lépjen a 2. ábra szerinti beosztásába.

19. *«Beszálláshoz-kész!»* **19.**

figyelmeztetőre a páncélgépkocsitól balra álló sorból:

az első ajtót az elülvezető,

a második ajtót a második géppuska irányzó,

a páncélgépkocsitól jobbra álló sorból:

az első ajtót a toronygéppuska irányzó,

a második ajtót a hátulvezető nyissa ki (a páncélgépkocsi felé egész fordulatot hajtsanak végre, az ajtót teljesen kitarják és eredeti állásukba visszakoznak).

20. *«Gépkocsiba!»* **20.**

vezényszóra mindkét sor kezelői a páncélgépkocsi felé hajtsanak végre egész fordulatot és a páncélgépkocsiba egymás akadályozása nélkül, a következő sorrendben szálljanak be:

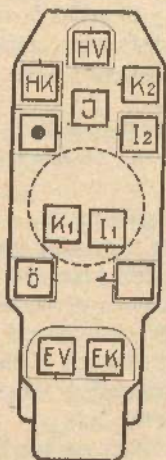
a balról álló sorból:

az első ajtón: elülvezető, elülkísérő és páncélgépkocsi parancsnok; második ajtón: második géppuska irányzó, második géppuska kezelő és jelentőfutó;

a jobbról álló sorból:

az első ajtón: toronygéppuska irányzó, toronygéppuska kezelő és páncélgépkocsi parancsnokhelyettes; a második ajtón: a hátulvezető, hátulkísérő és az összekötő.

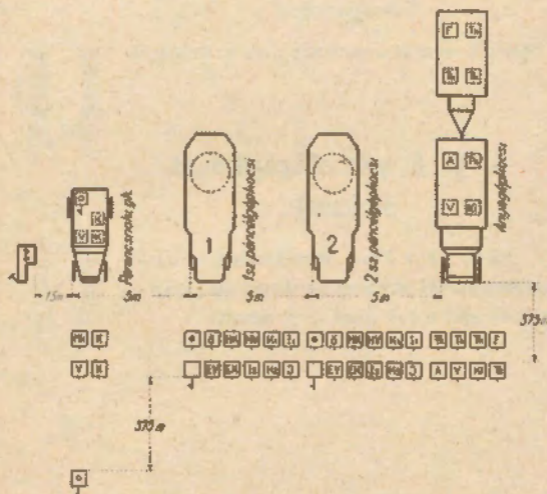
- 21.** **21.** *Felszállás után* a páncélgépkocsiban gyorsan a 3. ábra szerint kijelölt helyeikre siessenek és ott «Vigyázz»-ba helyezkedjenek. A legutoljára felszállók az ajtókat csukják be.

3. ábra.

3. §. A páncélgépkocsi szakasz.

22. A «Vp» rendszerű páncélgépkocsi 22. szakasz «Vonal»-ban («Kezelők előre!»).

4. ábra.

23. 23. A «Vp» rendszerű páncélgépkocsi szakasz «oszlop»-ban, páncélgépkocsik (gépkocsik) mellett sorakozott személyzettel.

5. ábra.

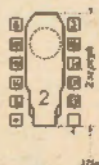

Jelmagyarázat :

Lásd a 6. továbbá e melléklet 1. és 6. ábráját.

4. §. A páncélgépkocsi század.

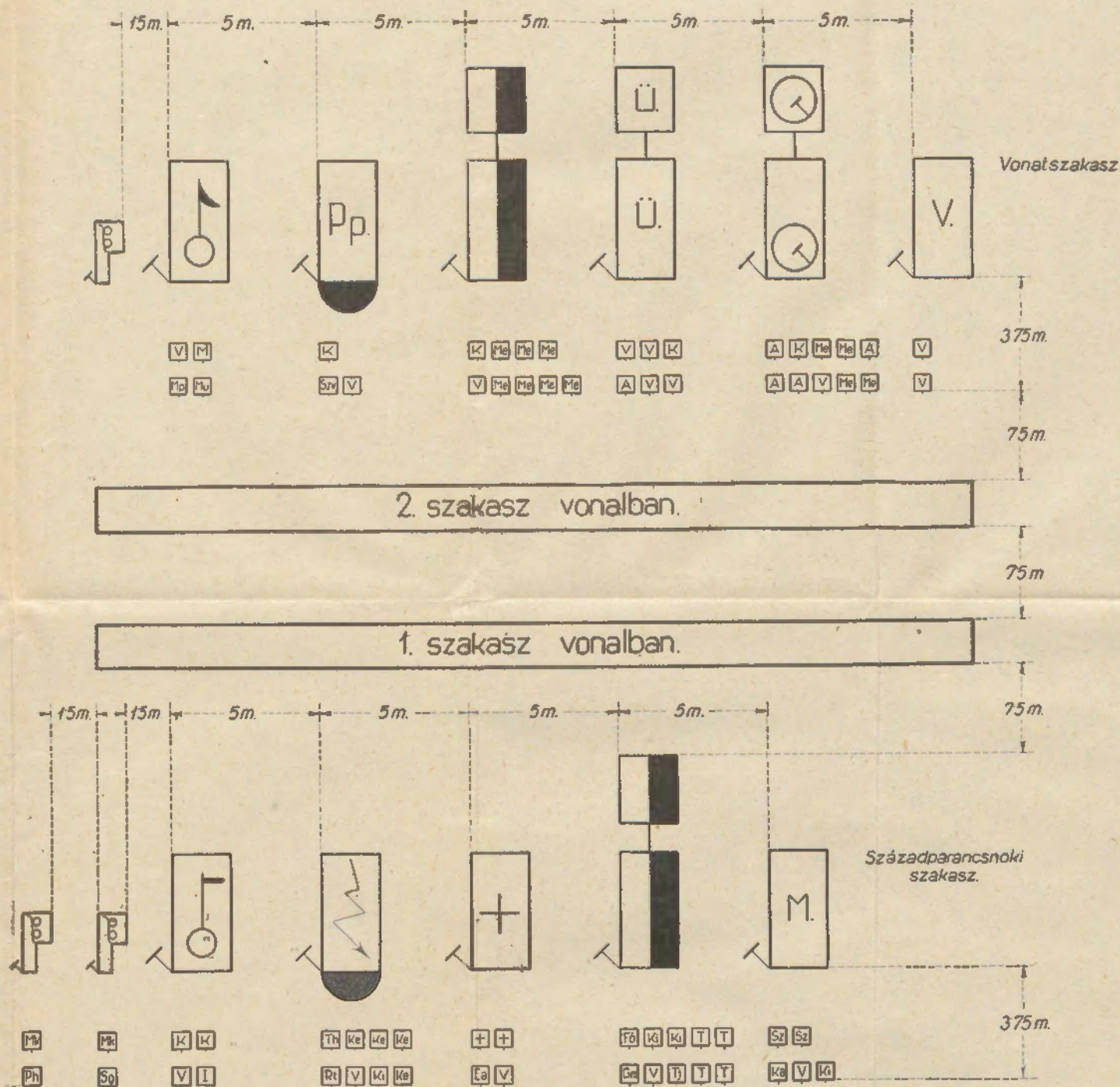
24. 24. A «Vp» rendszerű páncélgépkocsi század oszlopban («Középre előre!») (lásd a 6. ábrát).

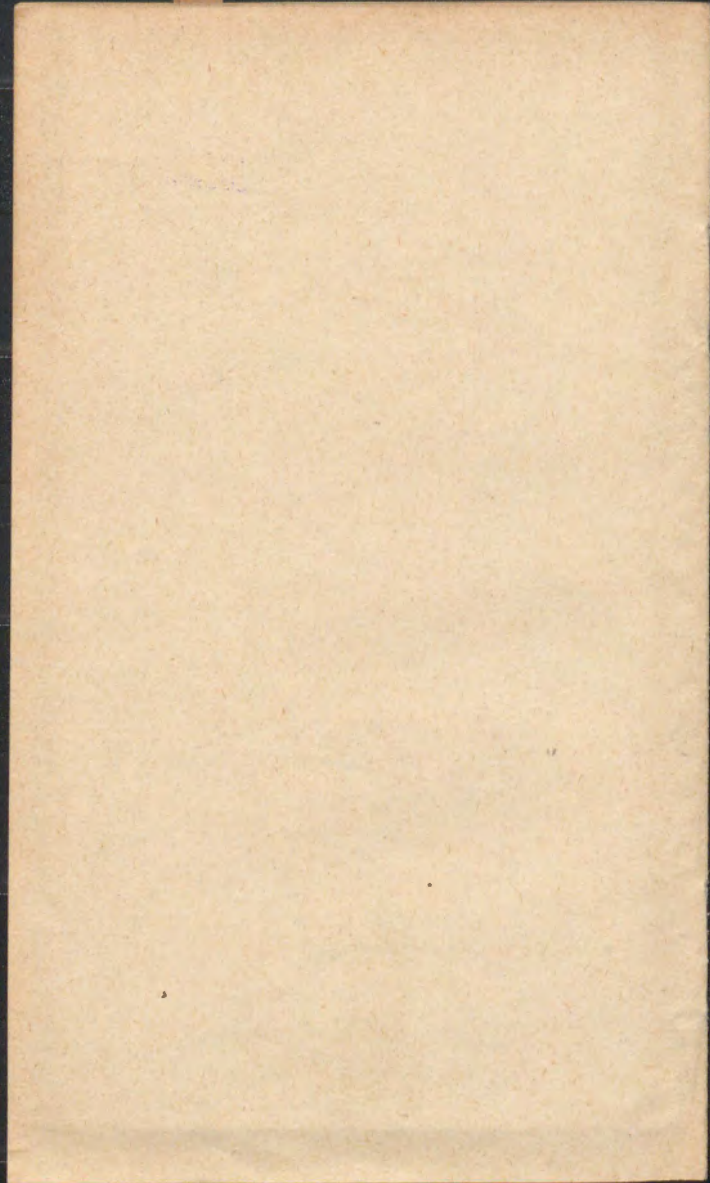

5. ábra.

6. ábra.

- Jelmagyarázat:**
- Ph ⇒ parancsnokhelyettes
 - So ⇒ segédtsiszt
 - Rt ⇒ rádiótsiszt
 - Mk ⇒ motorkerékpáros
 - K ⇒ küldőnc
 - V ⇒ vezető
 - I ⇒ írnok
 - Th ⇒ tiszthelyettes (rádiós)
 - Kb ⇒ kezelő
 - Kl ⇒ kísérő
 - + ⇒ egészségügyi személyzet
 - Ea ⇒ egészségügyi altiszt
 - Fő ⇒ főszámvivő
 - Gm ⇒ garázsmester
 - Tj ⇒ távbeszélő járóparancsnok
 - T ⇒ távbeszélő
 - Sz ⇒ szakács
 - Ks ⇒ konyha altiszt
 - Me ⇒ mesterember
 - Mv ⇒ művezető
 - Mp ⇒ műhelyparancsnok
 - Szv ⇒ szolgálatvezető
 - A ⇒ altiszt

Fegyverzet és lőszer.

1. A «Vp» rendszerű páncélgépkocsi 1. fegyverzete 2 géppuska.

2. Az 1. számú u. n. «toronygéppuska» a forgatható torony elülső részén lévő lőrésben elhelyezett foglalványban van elhelyezve.

3. A 2. számú géppuska a «második géppuska» a hátsó, baloldali ajtó mellett levő ülésnél a baloldali páncélfal mellett nyer elhelyezést.

4. A toronygéppuska állványát az elülvezető ülése mögött, azzal párhuzamosan kell elhelyezni.

5. Mindkét géppuskához egyenként 5000 drb töltény (2 rakasz), 1—1 szerelékes láda és 1—1 víztartály, az irányzók részére pedig 1—1 irányzótáska tartozik.

6. A lőszer és szerelvény a páncélgépkocsiban a következőképen nyer elhelyezést.

A páncélgépkocsi belsejében az oldalpáncélfalak mellett lévő ülések alatt 4—4 rakasz, tehát az 5 ülés alatt összesen 20 rakasz töltény. 10 rakasz az elülvezető ülés mögött, annak hátsó falával párhuzamosan, legfelül a toronygéppuska szerelékes ládája és víztartálya. 10 rakasz töltény a hátulvezető ülése mögött, annak hátsó falával párhuzamosan, legfelül a második géppuska szerelékes ládája és víztartálya.

7. Minden páncélgépkocsi részére emberenként 2—2 drb kézigránát, azaz összesen 24 drb egy ládában.

A kézigránát elhelyezése és a pisztoly hordmódja.

A kézigránátos ládát a második géppuska mögött a hátulvezető ülésétől jobbra az oldalfal mellett kell elhelyezni.

8. A páncélgépkocsi raj kezelőinek kézi lőfegyverét képező *pisztolyt* és a hozzávaló töltényeket a kezelők a derékszíjjon levő pisztolytáskában hordják.

A páncélgépkocsi csapatnál a parancsadást és híradást szolgáló jelek és jelzések.

1. A páncélgépkocsi csapat részére az egyes pán- 1.
célgépkocsik, valamint a páncélgépkocsi egységek egy-
más között való összeköttetésének és parancsadásá-
nak, valamint a többi fegyvernemekkel való érintke-
zés fenntartására a «Tájékoztató» rendszeresítette kar,
korong, fény, rakéta és hangjelek szolgálnak.

A) Karjelek.

2. Ha a parancsnok (jelt adó) a páncélgépkocsin 2.
kívül van, alkalmazzon karjeleket:

a) «*Motort (motorokat) indíts! Menet!*»: A kart függőlegesen felemeljük és testünk előtt egy teljes kört írunk le.

b) «*Vonal*»: A kart a váll magasságába oldalt felemeljük és kinyújtva tartjuk.

c) «*Oszlop*»: A kart a váll magasságba oldalt fel-
emeljük, könyökben behajlítjuk úgy, hogy alkarunk
a felkarra merőlegesen álljon.

d) «*Menetoszlop*»: Az egyik kart a váll magas-
ságában oldalt kinyújtva tartjuk, míg a másik karral
ugyanekkor az oszlop jelet adjuk.

e) «*Menetoszlop csökkentett távközökkel*»: mind-
két karral egyszerre az oszlop jelet adjuk.

B) Színes korong (tábla) jelek.

3. **3.** A jelzés a páncélgépkocsiból színes korongokkal (kék, piros, sárga, fehér) hajtandó végre:

a) «*Indulj!*»: kék korong.

b) «*Ütemet gyorsíts!*»: kék és piros korong.

c) «*Ütemet lassíts!*»: kék és fehér korong.

d) «*Távközöket nagyobbítsd!*»: sárga és piros korong.

e) «*Távközöket csökkentsd!*»: sárga és fehér korong.

f) «*Előzz!*»: piros és fehér korong.

g) «*Tűz!*»: piros korong.

h) «*Tűzet szüntess!*»: fehér korong.

i) «*Hátra (Előre)!*»: kék és sárga korong

j) «*Állj!*»: kék korong.

k) «*Menetoszlop csökkentett távközökkel!*»: fehér-kék és sárga korong.

l) «*Harckészültség!*»: piros-sárga korong.

m) «*Gázveszély!*»: sárga korong.

Megjegyzés: A jelzésre használt korongok 20 cm átmérőjűek.

C) Fényjelek.

4. **4.** Fényjeleket főleg éjjel alkalmazunk. Alkalmazhatók azonban a fényjelek nappal is egész rövid távolságon oly esetben, amidőn a meglepetés érdekében ez a jelzés a legcélravezetőbb.

5. **5.** Fényjelzésre a páncélgépkocsin elöl és hátul felszerelt fényszórók valók.

6. **6.** Ha a harcászati helyzet megkívánja, kisebb távolságokra, az ugyancsak elöl és hátul felszerelt, kisebb fényerejű városi lámpákat alkalmazunk fényjelzésre.

7. Fényjeleket a *H. Sz. 11. mell. IV. pont* alatt felsorolt Morse-jelek és esetenként megbeszélte egyszerű jelek segítségével adhatunk: 7.

- a) «*Motort indíts! (Menet!)*» m: ———
- b) «*Vonal*» v: •••••
- c) «*Oszlop*» o: ———
- d) «*Menetoszlop*» mo: ——— | ———
- e) «*Kettős oszlop*» ko: ——— | ———
- f) «*Indulj!*» i: ••
- g) «*Ütemet gyorsíts!*» ug: ••••• | ———
- h) «*Ütemet lassíts!*» ul: ••••• | •••••
- i) «*Távközöket nagyobbítsd!*» tu: — | —
- j) «*Távközöket csökkentsd!*» te: — | ———
- k) «*Előzz!*» e: •
- l) «*Tűz!*» tűz: — | ——— | ———
- m) «*Tűzlet szüntess!*» tez: — | —•• | ———
- n) «*Hátra!*» h: •••••
- o) «*Állj!*» á: ———
- p) «*Gázveszély!*» gt: ——— | —

D) Hangjelek.

8. Hangjelek adására a páncélgépkocsi a jelzőkürtöt (dudát), a motorsípot vagy szirénát alkalmazza. 8.

9. Hangjelek adása ugyancsak a Morse a—b—c segítségével történik. 9.

A fényjelek adására a—p alatt felsorolt jelek mint hangjelek is adhatók.

10. Harcban az ellenség közvetlen közelében hangjelek csakis az egységparancsnok kifejezett parancsa esetén adhatók. 10.

11. A mellékletben felvett jelzéseken kívül esetleg időközönként meg- 11.

Jelzőgolyó (világítópisztoly) jelek.

állapított egyéb fény- és hangjeleket a páncélgépkocsi csapat parancsnoka szabályozza.

12. 12. A H. Sz. II. R. 11. melléklete egyébként a páncélgépkocsi csapatra is értelemszerűen mérvadó.

E) Jelzőgolyó (világítópisztoly) jelek.

13. 13. A H. Sz. II. R. 11. mellékletében felsorolt jelzőgolyó jeleket a páncélgépkocsi csapatnak is alkalmaznia kell.

14. 14. *Végrehajtás*: A jeleket minden kocsi vegye át, ismétlje és adja tovább. A jelet addig kell adni, míg azt a következő kocsi át nem vette. A gázveszélyt (sárga korong) azonban a gázveszély egész tartama alatt adjuk.

Vasúti szállítás.

1. Páncélgépkocsiknak vasúton való szállításánál tekintettel azoknak a szokásos egyéb gépkocsiktól eltérő nagy súlyára, a biztonsági rendszabályok betartására különösen ügyelni kell. 1.

2. A «Vp» rendszerű páncélgépkocsi szállítására a forgalomban lévő féknélküli «JK» és «JKN» jelzésű nyitott vasúti teherkocsik alkalmasak. 2.

3. A páncélgépkocsi kezelőinek a páncélgépkocsi vasúti be- és kirakodását teljes mértékben ismerniök kell, hogy azt a legrövidebb időn belül hajthassák végre. 3.

4. A berakodás *elvileg homlokrakodóról* történjék. Oly vasúti állomásokon, melyeken homlokrakodó nincsen, oldalrakodóról kell a páncélgépkocsit berakni, ami fokozott óvatosságot és a vezető részéről rendkívüli gyakorlottságot követel. A berakás ilyenkor hátramenettel történjék. Éppen ezért az oldalrakodóról való beállítás a gépkocsivezetési gyakorlatok egyikét képezze s minden páncélgépkocsi vezetőknek alkalmat kell adnunk, hogy azt legalább egyszer gyakorolja. 4.

5. *Ha rakodó nem áll rendelkezésre* (kisebb megállóhelyek, stb.), a páncélgépkocsi kezelői rögtönözzenek szükség rakodót vasúti sínarabokból, talpfákból. 5.

6. Ha több páncélgépkocsit kell homlokrakodóról vasúti kocsikba beraknunk, a berakás úgy történik, hogy a páncélgépkocsik az egymás után kapcsolt vasúti kocsikon végig hajtanak. Az egyes vasúti 6.

kocsik között a távolságot ilyenkor hiddesztkával megfelelő erős «u» sinekkel kell áthidalnunk.

7. **7.** *Berakás előtt* a fékkel ellátott vasúti kocsit le kell fékezni és kerekeit mindig alá kell ékelni. A vasúti kocsik homlokfalait hiddesztkával felhasználni tilos, mert nagy terhet nem bírnak ki.
8. **8.** A vasúti kocsiba való *beállást* a lehető leglassúbb menetben kell végrehajtani.
9. **9.** Szállításra berakott páncélgépkocsit a legnagyobb gonddal kell rögzítenünk.

Ezért:

a) *A vezető győződjék meg, hogy a fékek jól fognak-e.*

b) *A kézféket teljesen be kell húznunk.*

c) *A sebességváltókar első sebességen álljon* (ilyenkor azonban a gyújtást rövidre kell zárni).

d) *Mind a négy kereket kétoldalt ékek rögzítsék.*

10. **10.** Ha a vasúti szállítás oly időben és körülmények között történik, hogy a páncélgépkocsi azonnal (pillanatnyi, meglepetésszerű) való alkalmazása nem valószínű, a benzintartályokat ki kell üríteni. Ha azonban a páncélgépkocsi harcészültségi állapota azt megköveteli, az érvényben lévő forgalmi szabályoktól eltérőleg a szállítás alatt is telve maradjanak.

11. **11.** A páncélgépkocsi harciszerelvényének szállítás alatt is a páncélgépkocsiban van a helye.

12. **12.** *Szállítás alatt* a páncélgépkocsiban állandóan egy ügyeletes gépkocsi-vezető vagy kísérő tartózkodjék (felváltással), aki a páncélgépkocsit az egész vasúti szállítás alatt kísérfje.

13. **13.** *Rövid utakra* vagy ha a kezelőknek külön vasúti kocsik nem állanak rendelkezésre, a kezelők a páncélgépkocsiban maradnak.

Hosszabb utakra azonban a kezelők részére minden-
esetre külön szerelvényt kell biztosítanunk.

14. Egyébként a páncélgépkocsik vasúti szállítá- **14.**
sára az érvényben lévő vasúti forgalmi szabályok,
valamint a gépkocsicsapat szabályzatának és utasí-
tásainak idevonatkozó határozványai értelemszerűen
mervadók.

LOBONIKA AKADEMIA

LIBRARY

Vontatás.

1. Üzemképtelenné vált páncélgépkocsit, ha futó-szerkezetében nagyobb mérvű rongálások nincsenek, vontatással szállítsunk el. 1.

2. A vontatás történhet: 2.

a) *Vontató-(tractor-)val*, vagy

b) *valamely más gépkocsi (páncélgépkocsi) segítségével.*

3. Vontatásnál a következő rendszabályokat kell betartani: 3.

a) A vontatást a páncélgépkocsin elől (esetleg hátul) alkalmazott vonóhorogra akasztott drótkötéllel (esetleg lánc) végezzük. A vontatókötél hossza semmiestre sem legyen kisebb, mint a vontatott páncélgépkocsi féktávolsága lassú menetben.

b) Vontatás előtt a fékeket próbáljuk ki s ha szükséges, állítsuk azokat.

c) Hajtótengelytörés vagy más oly üzemzavarnál, amikor a lábfék üzemen kívül van s motorfék sem alkalmazható, a kézféket fokozott gonddal kell ellenőriznünk.

Ily esetben gondoskodni kell nyéllel ellátott alátét ékekről.

d) Ha a fékek nem teljesen üzemképesek, semmiestre sem szabad a vontatásnál a $\frac{1}{2}$ km/h sebességét túlhaladnunk (gyalogos sebessége).

4. Különösen fontos, hogy a vontató és vontatott páncélgépkocsi vezetői egymást jelekkel értesíteni 4.

tudják s ezt előre összegyakorolják (fékezés, lassítás, indítás, megállás, stb.).

5. 5. A vontató gépkocsi (tractor, páncélgépkocsi) vezetője ügyeljen a sima, rántás nélkül való indításra, egyenletes, nyugodt menetsebességre és rángatás nélkül való kaposolásra. A szükséges jeleket a vontatott páncélgépkocsi vezetőjének mindig jóval előre adja át.

Az erre a célra szükséges jelek a 3. számú mellékletben. Szükség esetén rögtönzött jelek alkalmazhatók.

6. 6. Vontatott páncélgépkocsiból a kezelők kiszállnak, harciszerelvény a páncélgépkocsiban marad.
7. 7. Egyébként a vontatásra vonatkozólag a gépkocsicsapat szabályzatának és utasításainak idevágó határozványai mérvadók.

A páncélgépkocsi elrombolása.

1. Ha a páncélgépkocsit jelen «Tájékoztató» 135. 1. pontjában megjelölt esetben el kell rombolni, a páncélgépkocsi parancsnoka a páncélgépkocsiról minden fegyverzetet, lőszeret és műszert szereltesse le és vitelessen el.

2. A leszerelés sorrendje az anyag értéke és 2. fontossága szerint történjék.

Tehát:

a) Géppuskák és egyéb tűzeszközök, esetleg iratok (menetparancs, utikönyv, stb.).

b) Lőszer, kézigránát, robbantószer, szerszámok és tartalék alkatrészek.

c) Kezelők felszerelése.

d) Gyújtómágnes és indító felszerelés.

e) Gázostító.

f) Szerelék, falon elhelyezett műszerek (manométer, km óra, stb.).

g) Világító felszerelés.

h) Tartalék üzemanyag.

3. A páncélgépkocsit véglegesen robbantás 3. által rombolhatjuk el. A robbantást a műszaki járőr készítse elő és a következőképen hajtsa végre:

1 db 1 kg.-os ekrazit szelencét helyezzen el a motorteknő (carter) alsó jobboldalán, az e célra már ott elkészített bádogszelencébe (vasfülecsbe). Ha a mágneset és az indító berendezést leszereltük, a rob-

bantó töltetet ennek a helyén, ha nem, ennek közvetlen közelében helyezzük el.

1 db 1 kg-os robbantó töltetet a padlólemezzajtó felemelése után a sebességváltószekrény oldalfalán az ott előre felszerelt szelencébe (vas füllecsbe) helyezzen el.

1 db robbantó gyutacsot helyezünk el a jobb- (bal-) oldali üzemanyag tartályon.

A három robbantótöltet robbantó gyúzsinegeit kössük össze úgy, hogy a gyúzsinegek találkozó végei a páncélgépkocsi belsőjében legyenek.

A robbantó gyúzsinegek találkozó végeire húzunk robbantó gyutacsot s ebbe kössük bele a megfelelő hosszúságú lassan égő gyúzsineget.

A lassan égő gyúzsineg hosszúságának kiszámításánál a műszaki járőr parancsnoka úgy számítsa, hogy az ellenség odaérkezte előtt feltétlen végig égjen (a lassan égő gyúzsineg égési sebessége mp-ként 0.01 m).

A lassan égő gyúzsineg végét ferdén le kell vágni, hogy a meggyújtás biztos legyen; vagy pedig a gyújtáshoz a «13 Mintájú gyújtókészüléket» kell alkalmazni.

4. **4. Robbantás előtt a páncélgépkocsin minden részt gondosan le kell zárunk.** A gyúzsineg begyújtása után az utolsó ajtót is be kell csuknunk.

5. **5. Ha fent vázolt tervszerűen végrehajtott elromboláshoz az ellenség közelsége folytán időnk nincs, legalább a legrövidebb időn belül végrehajtható rombolásokat végezzük, melyek a páncélgépkocsit tartósan hasznavehetetlenné teszik.**

Ezek:

A gázosítónak, a hűtőnek (radiátor) és hengervízköpenyek erős kalapácsütéssel való bezúzása.

A páncélgépkocsinak géppuska sorozattal való üzemképtelenné tétele.

6. Ha az ellenség közvetlen közelsége már lehetetlenné teszi a páncélgépkocsinak tervszerű elrombolását, a motorház páncélzatát ki kell nyitni és a motorra leadott géppuska sorozattal kell a páncélgépkocsit tartósan üzemképtelenné tenni. **6.**

LUDOVICA AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Tiszteletadások és kivonulások szemlék.

1. A páncélgépkocsik nélkül; gyalog kivonuló páncélgépkocsi egységekre (szakasz, század) a Gy. Gy. Sz. 4. füzet Függelék 45. §-a értelemszerűen mérvadó. 1.
2. Az egyes páncélgépkocsi kezelőre, gyalog és gépkocsin a Gy. Gy. Sz. 4. füzet Függelék 46. §. határozványai mérvadók. A nyitott gépkocsikon kivonuló páncélgépkocsi csapat kezelői a tiszteletadást a kivonult század- (szakasz-) parancsnok figyelmeztetője után az egyes gépkocsi-parancsnokok vezényszavára hajtják végre. 2.
3. A parancsnokok (század, szakasz, raj, kocsi) a Gy. Gy. Sz. 2. füzet 4. pontja szerint viselkedjenek. 3.
4. Páncélgépkocsiban ülő páncélgépkocsi raj tiszteletadást nem teljesít. 4.
5. Gyalog történő kivonulásoknál a Gy. Gy. Sz. 4. füzet Függelék 49. §. teljes mértékben mérvadó. 5.
6. Díszszemlék és díszkivonulásoknál, ha azok gyalog történnek, a Gy. Gy. Sz. 4. füzet Függelék 50. §. I.; II., III. és IV. fejezetei értelemszerűen mérvadók. 6.

Gépkocsival való díszszemlék és díszkivonulások.

7. Díszszemlékhez a páncélgépkocsi szakasz *«vonásban kezelőkkel a páncélgépkocsik előtt»* álljon fel. A felállítást e Függelék 1. számú melléklet 4. ábrája szerint kell végrehajtani. 7.

8. 8. A páncélgépkocsi század díszszemléhez és fogadásokhoz *kezelőkkel a páncélgépkocsik előtt soraközvetlenül álljan fel.*
9. 9. Ha a szakasz részére vonalban, a század részére pedig oszlopban való felálláshoz hely nincsen, a szakaszt és századot is *menetoszlopban kezelőkkel «Alapállásban»* kell felállítanunk.
10. 10. Egyebekben a Gy. Gy. Sz. 4. füzet Függelék 50. §. I. és II. Fejezete értelemszerűen mérvadó.
11. 11. A díszmenetet a páncélgépkocsi század menetoszlopban csökkentett távközökkel hajtsa végre. Az irányt, ha a hely megengedi, a díszmenet vonalát jelző segédtisztektől 15 lépést (11·25 m) oldalt kell választani.
12. 12. Ha menetek alatt az előljáró a páncélgépkocsi csapatot a Gy. Gy. Sz. 4. füzet Függelék 50. §. IV. Fejezete értelmében elvonultatja, az a megadott menetsebességgel, a nyitott kocsiban ülő legénység az előljáró szemébe nézve, vonuljon el. Tiszteletadást csak a parancsnokok (század, önálló szakasz) teljesítenek.

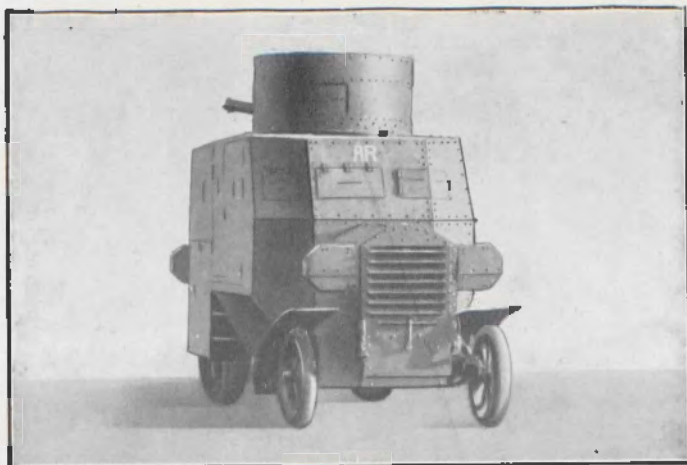
LUDOVIKAI AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA.

LUDOVIKA AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA.

Ábrafüzet.

(1.—14. ábra).

- I. Tábla: «Vp» Rába rendszerű páncélgépkocsi.
 - II. Tábla: Német páncélgépkocsik.
 - III. Tábla: Belga, angol és olasz páncélgépkocsi.
 - IV. Tábla: Amerikai, csehszlovák és orosz páncélgépkocsi.
 - V. Tábla: Francia páncélgépkocsik.
-

1. ábra.

A m. kir. államrendőrség „Vp.“ Rába rendszerű páncélgépkocsija.

2. ábra.

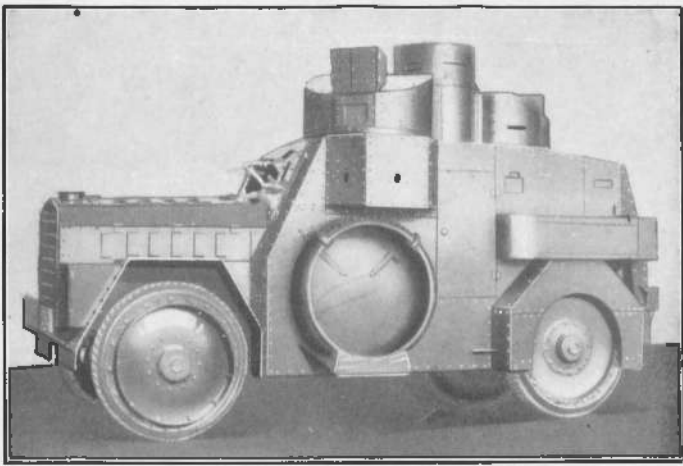
A m. kir. államrendőrség „Vp.“ Rába rendszerű páncélgépkocsija.

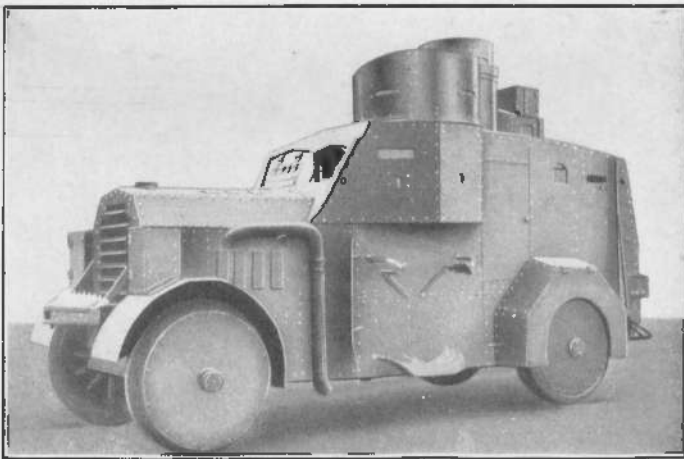
3. ábra.

A m. kir. államrendőrség „Vp.“ Rába rendszerű páncélgépkocsija.

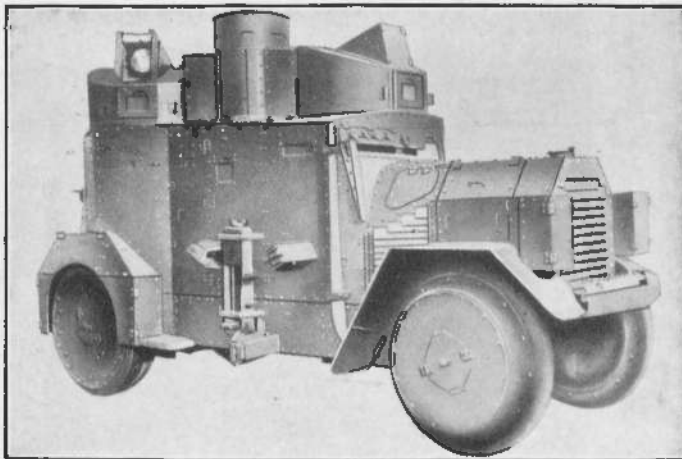
«Kezelők előre!»

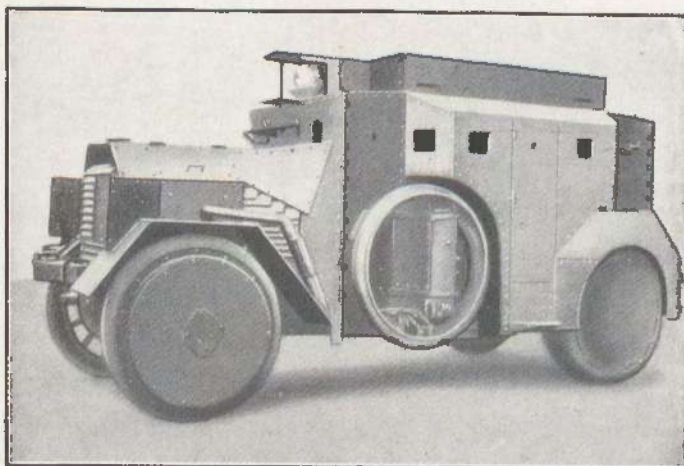
4. ábra.
A német védőrség Benz 21. rendszerű páncélgépkocsija.

5. ábra.
A német védőrség Erhardt 21. rendszerű páncélgépkocsija.

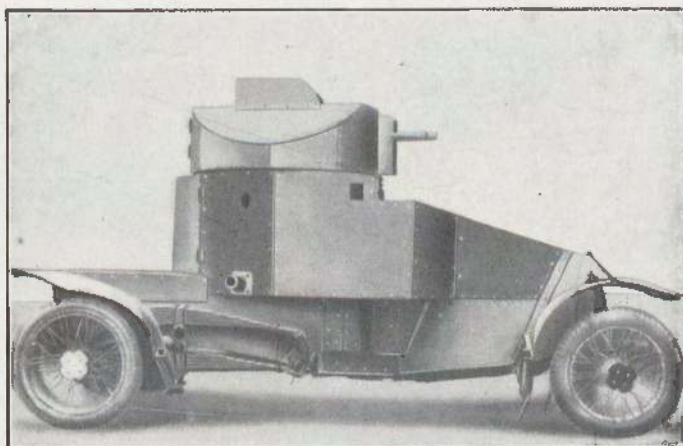

6. ábra.
A német védőrség Daimler 21. rendszerű páncélgépkocsija.

7. ábra.

Belga Minerva rendszerű páncélgépkocsi.

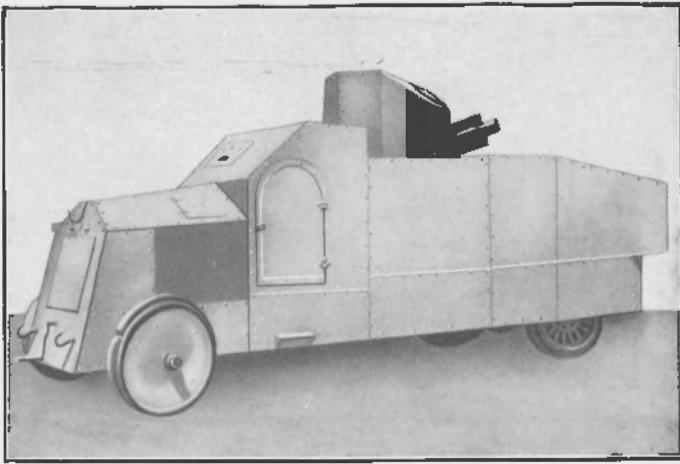
8. ábra.

Angol Lancaster rendszerű páncélgépkocsi.

9. ábra.

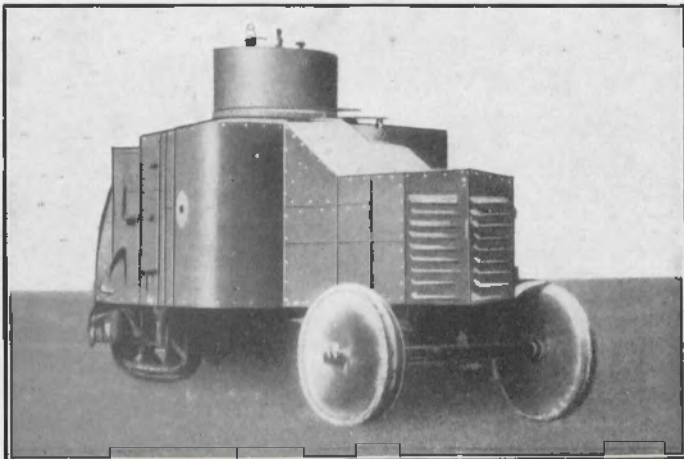
Olasz Lancia rendszerű páncélgépkocsi.

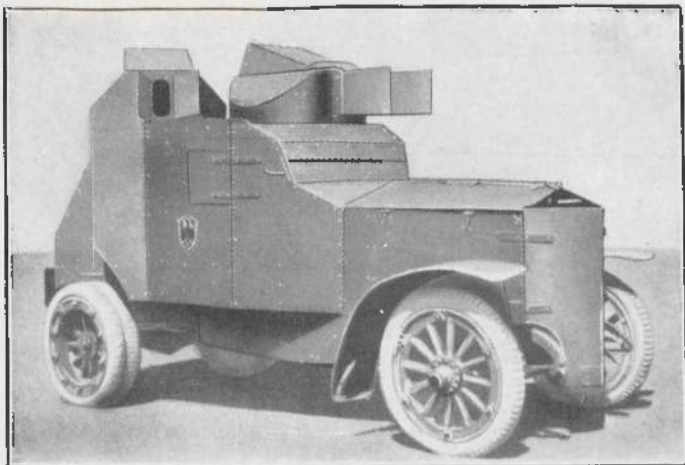
10. ábra.
Amerikai Pierce—Arrow rendszerű páncélgépkösi.

11. ábra.
Csehszlovák páncélgépkösi.

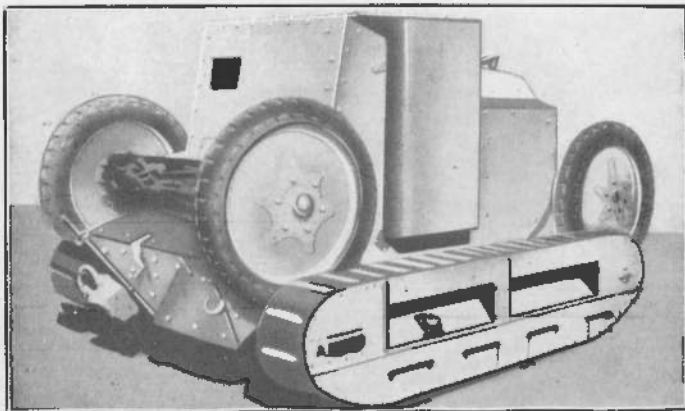

12. ábra.
Orosz páncélgépkösi.

18. ábra.

Francia Austin rendszerű páncélgépkocsi.

14. ábra.

Francia Chenillette-St. Chamond rendszerű páncélgépkocsi.

